

INDICADORS DE FORMACIÓ I DOCÈNCIA DE LES UNIVERSITATS PÚBLIQUES CATALANES INFORME 2016

INDICADORES DE FORMACIÓN Y DOCENCIA DE LAS
UNIVERSIDADES PÚBLICAS CATALANAS INFORME 2016

*EDUCATION AND TEACHING INDICATORS IN
CATALAN PUBLIC UNIVERSITIES 2016 REPORT*

INDICADORS DE FORMACIÓ I DOCÈNCIA DE
LES UNIVERSITATS PÚBLIQUES CATALANES

© AUTOR I © EDITOR
Associació Catalana d'Universitats Públiques

COORDINACIÓ
Josep M. Vilalta
Alba Morales

EQUIP DE TREBALL
Francesc Abad, Esther Adot, Carina Alvarez, Mari Pau Álvarez,
Dolors Baena, Francesc Buscà, Arantxa Capdevila, Josep Carbó,
Meritxell Chaves, Xavier Culebras, Joan Esculies, Celia Esquerra,
Francisco García, Josep Gómez, Gloria González, Montserrat
Masoliver, Núria Merino, Alba Morales, Teresa Oliva, Milagros
Pérez, Anna Petit, Anna Prades, Francesc Roca, Gaspar Rosselló,
Maribel Rosselló, Carme Sala, Carles Sigalés, Maria Taulats,
Josep Manel Torres, Mireia Trenchs, Josep Maria Vilalta

DIRECCIÓ PRODUCCIÓ GRÀFICA I MAQUETACIÓ
Activa Consultors & Partners SL

CORRECCIÓ I TRADUCCIONS
Dosbé Publishers

IMPRESSIÓ
Imprenta Condal, SL.

TIRATGE
300 exemplars

ISBN: 978-84-617-4831-0
PRIMERA EDICIÓ: Barcelona, setembre 2016

ÍNDEX / ÍNDICE / SUMMARY

PRESENTACIÓ / PRESENTACIÓN / <i>PRESENTATION</i>	5
INTRODUCCIÓ / INTRODUCCIÓN / <i>INTRODUCTION</i>	7
1. EL SISTEMA CATALÀ DE FORMACIÓ UNIVERSITÀRIA	11
EL SISTEMA CATALÁN DE FORMACIÓN UNIVERSITARIA <i>THE CATALAN UNIVERSITY EDUCATION SYSTEM</i>	
1.1. L'oferta formativa	12
La oferta formativa <i>Choice of training programmes</i>	
1.2. El perfil dels estudiants	24
El perfil de los estudiantes <i>Student profile</i>	
1.3. El perfil del professorat	32
El perfil del profesorado <i>Professor profile</i>	
1.4. Carrera investigadora	36
Carrera investigadora <i>Research career</i>	
1.5. Recursos econòmics i infraestructures	41
Recursos económicos e infraestructuras <i>Financial resources and infrastructure</i>	
2. EL PROCÉS FORMATIU: METODOLOGIES I INNOVACIÓ DOCENT	51
EL PROCESO FORMATIVO: METODOLOGÍAS E INNOVACIÓN DOCENTE <i>THE TRAINING PROCESS: METHODOLOGIES AND TEACHING INNOVATION</i>	
2.1. Qualitat de l'oferta formativa	53
Calidad de la oferta formativa <i>Quality of the educational courses offered</i>	
2.2. Mobilitat i internacionalització	67
Movilidad e internacionalización <i>Mobility and internationalisation</i>	
2.3. Rendiment	71
Rendimiento <i>Performance</i>	
2.4. Pràctiques professionals	78
Prácticas profesionales <i>Internships</i>	
3. UNIVERSITAT PERMANENT	83
UNIVERSIDAD PERMANENTE <i>PERMANENT UNIVERSITY</i>	
3.1. Formació continuada	86
Formación continua <i>Ongoing education</i>	
3.2. Xarxes i vincles amb la societat	89
Redes y vínculos con la sociedad <i>Networks and links with society</i>	
4. MONOGRÀFIC: OCUPABILITAT DELS TITULATS UNIVERSITARIS	93
MONOGRÁFICO: OCUPABILIDAD DE LOS TITULADOS UNIVERSITARIOS <i>CASE STUDY: EMPLOYABILITY OF UNIVERSITY GRADUATES</i>	

PRESENTACIÓN

La formación de ciudadanos críticos y comprometidos, además de profesionales competentes, constituye la primera misión de las universidades. Así ha sido históricamente y así sigue siendo hoy en día, en un mundo cada vez más complejo, cambiante y globalizado. Por eso el conjunto de las universidades públicas catalanas, agrupadas en la Asociación Catalana de Universidades Públicas (ACUP), presentamos el Informe de indicadores de formación y docencia 2016. Este Informe pretende dar a conocer toda una serie de datos sobre la formación y la docencia universitarias, teniendo en cuenta todos los aspectos: desde los propios estudiantes y el personal docente e investigador hasta los programas formativos y su acreditación de calidad, pasando por las infraestructuras, la movilidad internacional o las ofertas de formación a lo largo de la vida.

La integración en el Espacio Europeo de Educación Superior (EEES) nos ha permitido, entre otras cosas, compararnos con más facilidad y mejores instrumentos con universidades del resto de Europa y de otros muchos lugares del mundo. Y la comparativa pone de manifiesto que la oferta formativa de las universidades públicas catalanas es homologable internacionalmente y goza de unos estándares de calidad remarcables, más si cabe teniendo en cuenta que nuestro sistema universitario aún sufre una infrafinanciación pública respecto a la mayoría de países europeos. Nuestros graduados, ya sean de grado, máster o doctorado, obtienen unas competencias y unos conocimientos que les permiten emprender una trayectoria personal y profesional apta y adecuada para hacer frente a los retos sociales, económicos y tecnológicos de hoy. En esta línea, el apartado monográfico del presente Informe lo hemos dedicado a mostrar cuál es la ocupabilidad de los graduados universitarios y su inserción profesional, con un resultado que nos hace estar satisfechos de nuestro compromiso hacia la sociedad, aunque siempre haya ámbitos o aspectos mejorables.

Otro punto relevante del Informe es el de dar a conocer la amplia labor de formación continua y a lo largo de la vida que ofrecen las universidades públicas catalanas. Toda una serie de propuestas formativas, posgrados, cursos, seminarios y escuelas de verano, así como formación a medida para instituciones y empresas de todo tipo, ponen de manifiesto la vitalidad de nuestra sociedad y también de las universidades.

Como universidades públicas, tenemos el deber de rendir cuentas de nuestra actividad y de los resultados y el impacto de la inversión pública en nuestras instituciones. Lo hacemos con total responsabilidad y compromiso, y esta publicación es una nueva muestra de ello.

PRESENTATION

The main goal of universities is to educate critical and committed citizens and competent professionals. This was true in the past and remains true today, in a world that is increasingly complex, changing and increasingly globalised. For this reason, all Catalan public universities, grouped together as the Catalan Association for Public Universities (Associació Catalana d'Universitats Públiques, ACUP), present the Indicators of Training and Teaching Report, 2016. The report seeks to provide a range of data on training and teaching in universities, taking into account all contributing factors, from the students themselves and the teaching and research staff to the educational courses, their quality accreditation, as well as the infrastructure, international mobility, and the options for lifelong education.

The integration of the European Higher Education Area (EHEA) has allowed us, among other things, to compare ourselves more easily and using the best tools with other European universities and those in many other parts of the world. We compare favourably on an international level with other universities, enjoying some remarkable standards of quality, which are even more notable when the lack of public financing in comparison with most European countries is taken into account. Our graduates, whether they have degrees, master's degrees or PhDs, obtain skills and knowledge which allow them to succeed personally and professionally in response to today's social, economic and technological challenges. In this regard, the following monographic section of this report has been dedicated to illustrating the employability of university graduates and their entry into the labour market, with very satisfactory results that show our commitment to society, although there are always some areas for improvement.

Another important aspect that the report highlights is the huge task of lifelong learning that Catalan public universities offer. The vitality of our society and the universities is illustrated by a whole series of education proposals, postgraduate courses, seminars, summer schools, and customised training for companies and business of all kinds.

As public universities, we have a duty to account for our activities, and to show the results and impact of public investment of our institutions. We do it responsibly and with commitment, as this publication demonstrates.

PRESENTACIÓ

La formació de ciutadans crítics i compromesos i de professionals competents és la primera missió de les universitats; ho ha estat històricament i ho continua sent avui dia en un món més complex, més canviant i cada cop més globalitzat. Per això el conjunt de les universitats públiques catalanes, agrupades en l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP), presentem l'informe «Indicadors de formació i docència 2016». Aquest informe pretén donar a conèixer un seguit de dades sobre la formació i la docència universitària, tenint en compte tots els aspectes que hi intervenen, des dels estudiants i el personal docent i investigador mateixos fins als programes formatius i la corresponent acreditació de qualitat, passant per les infraestructures, la mobilitat internacional o les ofertes de formació al llarg de la vida.

La integració a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) ens ha permès, entre altres coses, comparar-nos amb més facilitat i millors instruments amb la resta d'universitats europees i de molts indrets del món. I la comparativa posa en evidència que l'oferta formativa de les universitats públiques és homologable internacionalment i gaudeix d'uns estàndards de qualitat abastament remarcables, i més si tenim en compte que el nostre sistema universitari encara pateix un infrafinançament públic respecte al de la majoria de països europeus. Els nostres graduats, siguin de grau, màster o doctorat, obtenen unes competències i uns coneixements que els permeten una trajectòria personal i professional apta i adequada als reptes socials, econòmics i tecnològics d'avui. En aquesta línia, l'apartat monogràfic del present informe l'hem dedicat a mostrar quina és l'ocupabilitat dels graduats universitaris i la seva inserció professional, amb un resultat que ens fan estar satisfets amb el nostre compromís envers la societat, malgrat que sempre hi ha àmbits o aspectes que cal millorar.

Un altre aspecte rellevant de l'informe és el que fa palesa l'àmplia tasca de formació permanent i al llarg de la vida que ofereixen les universitats públiques catalanes: tot un seguit de propostes formatives, postgraus, cursos, seminaris, escoles d'estiu, formació a mida per a institucions i empreses de tot tipus, que mostren la vitalitat de la nostra societat i també de les universitats.

Com a universitats públiques, tenim el deure de retre comptes de la nostra activitat i dels resultats i els impactes de la inversió pública a les nostres institucions. Ho fem amb total responsabilitat i compromís, i aquesta publicació n'és una mostra més.

SERGI BONET
President de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques

INTRODUCCIÓ

La formació és un aspecte nuclear de les universitats, que té repercussions directes i indirectes en la societat. Sigui mitjançant els graus, els màsters, els postgraus o altres tipus de formació específica, les universitats públiques catalanes formen anualment milers de ciutadans i professionals. Bona part d'aquests són joves, però també n'hi ha d'altres edats; tots enriqueixen la societat amb les seves capacitats crítiques, d'anàlisi i de coneixement d'un àmbit científic o professional específic. L'objectiu d'aquest Informe és donar a conèixer la tasca de formació i de docència de les universitats públiques catalanes, retre'n comptes a la societat i posar en relleu la importància i qualitat que tenen. L'informe segueix la línia dels informes d'indicadors de recerca i innovació de les universitats públiques catalanes que l'Associació Catalana d'Universitats Públiques ha publicat anualment des de l'any 2012.

El present informe es divideix en tres capítols interconnectats i un monogràfic. El primer capítol mostra un mapa de l'oferta formativa, el perfil dels estudiants i els recursos humans i econòmics amb els quals compta el sistema universitari públic català. El segon capítol dóna a conèixer el procés formatiu, amb qüestions com la qualitat de l'oferta, la mobilitat internacional, el rendiment i les pràctiques professionals. A continuació, el tercer capítol és destinat als diferents itineraris possibles i als serveis de formació continuada que ofereixen les universitats públiques. El document es clou amb un monogràfic, que varia de temàtica en cada edició; aquesta tracta de l'ocupabilitat dels titulats universitaris i la seva inserció en el mercat laboral.

Per a elaborar el present informe s'han emprat fonts d'informació i documentació molt diverses, entre les quals volem destacar les bases de dades UNEIX, els informes i indicadors de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya) i les pròpies de cadascuna de les universitats. Així mateix, alguns indicadors s'han creat específicament per a aquest informe i per a les edicions posteriors.

En la redacció d'aquest document hi han participat les vuit universitats públiques catalanes —Universitat de Barcelona (UB), Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), Universitat Pompeu Fabra (UPF), Universitat de Girona (UdG), Universitat de Lleida (UdL), Universitat Rovira i Virgili (URV) i Universitat Oberta de Catalunya (UOC)—, així com la Secretaria Executiva de l'ACUP, que n'ha fet el disseny inicial i la coordinació general.

Tota la informació, incloent-hi els indicadors, està disponible en format electrònic a l'enllaç www.indicadorsuniversitats.cat.

INTRODUCCIÓN

La formación es un aspecto nuclear de las universidades que tiene una repercusión directa e indirecta en la sociedad. Ya sea mediante grados, másters, posgrados o cualquier otro tipo de formación específica, las universidades públicas catalanas forman anualmente a miles de ciudadanos y profesionales. Buena parte son jóvenes, pero también los hay de otras edades; todos ellos enriquecen a la sociedad con sus capacidades críticas, de análisis y de conocimiento en un ámbito científico o profesional específico. El objetivo de este Informe es dar a conocer la labor de formación y de docencia de las universidades públicas catalanas, rendir cuentas con la sociedad y poner de relieve su importancia y calidad. Este Informe sigue la línea de los Informes de indicadores de investigación e innovación de las universidades públicas catalanas que la Asociación Catalana de Universidades Públicas ha publicado anualmente desde el año 2012.

El Informe se divide en tres capítulos interconectados y un monográfico. El primer capítulo muestra un mapa de la oferta formativa, el perfil de los estudiantes y los recursos humanos y económicos con los que cuenta el sistema universitario público catalán. El segundo capítulo trata sobre el proceso formativo, abordando cuestiones como la calidad de la oferta, la movilidad internacional, el rendimiento y las prácticas profesionales. A continuación, el tercer capítulo está dedicado a los diferentes itinerarios posibles y a los servicios de formación continua que ofrecen las universidades públicas. El documento lo cierra un monográfico que variará de temática en cada edición. En la presente, se analiza la ocupabilidad de los titulados universitarios y su inserción en el mercado laboral.

Para elaborar el presente Informe se han utilizado fuentes de información y documentación muy diversas. Cabe destacar las bases de datos UNEIX, los informes e indicadores de la Agencia para la Calidad del Sistema Universitario de Cataluña (AQU) y las propias fuentes de cada universidad. Asimismo, algunos indicadores se han creado específicamente para este informe y para las ediciones posteriores.

En la redacción de este documento han participado las ocho universidades públicas catalanas: Universitat de Barcelona (UB), Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), Universitat Pompeu Fabra (UPF), Universitat de Girona (UdG), Universitat de Lleida (UdL), Universitat Rovira i Virgili (URV) y Universitat Oberta de Catalunya (UOC), así como la secretaría ejecutiva de la ACUP, que ha realizado el diseño inicial y se ha encargado de la coordinación general.

Toda la información de este Informe, incluidos sus indicadores, se encuentra disponible en formato electrónico en el enlace: www.indicadorsuniversitats.cat.

INTRODUCTION

Training is a nuclear aspect of universities, which has direct and indirect repercussions on society. Whether through degrees, master's degrees or postgraduate qualifications or other kinds of specific training, the Catalan public universities educate thousands of citizens and professionals every year. Most of these people are young, but other age groups are also represented, all of which enrich society with their capacities for criticism, analysis, or their knowledge of a particular scientific or professional field. The objective of this Report is to present the work of training and teaching by Catalan public universities, demonstrate their accountability to society, and highlight their importance and quality. This Report follows the Indicator Reports of research and innovation in Catalan public universities that have been published annually by the Association of Catalan Public Universities since 2012.

The Report is divided into three interconnected chapters and a monograph. The first chapter presents a map of the range of training programmes on offer, the student profile, and the human and economic resources of the Catalan public university system. The second chapter considers the training process, dealing with questions such as the quality of the education provision, international mobility, performance, and internships. Then, the third chapter lays out the different possible itineraries and the options for continuing education offered by public universities. The document concludes with a monograph, the theme of which changes annually. In this edition, it covers the employability of university graduates and their integration into the labour market.

We have used a broad range of information sources and documentation to prepare this Report. Among them, the Catalan university system database (UNEIX), the reports and indicators from the AQU (Agency for Quality in the Catalan University System) and from each of the universities should be highlighted. Also, some indicators have been created especially for this report and for subsequent editions.

Eight Catalan public universities have collaborated on the creation of this document: the University of Barcelona (UB), the Autonomous University of Barcelona (UAB), the Polytechnic University of Barcelona (UPC), Pompeu Fabra University (UPF), University of Girona (UdG), University of Lleida (UdL), Rovira i Virgili University (URV) and the Open University of Catalonia (UOC). The Executive Secretary of ACUP is responsible for the initial design and the overall coordination.

All the information contained in this Report, including the indicators, is available in electronic format at the following link: www.indicadorsuniversitats.cat.

1 EL SISTEMA CATALÀ DE FORMACIÓ UNIVERSITÀRIA

Les universitats públiques catalanes atorguen un paper molt rellevant a la seva funció formativa i docent. La formació de ciutadans crítics, lliures i compromesos, i de professionals altament qualificats constitueix el que s'anomena primera missió de les universitats. En aquesta línia, tant en l'àmbit institucional de cada universitat com conjuntament en qualitat de sistema, la formació universitària a Catalunya destaca per ser de qualitat i plenament homologable als estàndards europeus d'educació superior. En aquest sentit, el desplegament de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) ha aportat diversos elements significatius a l'oferta formativa de les universitats públiques catalanes: els crèdits ECTS, que mesuren no únicament les hores de classe, sinó tota la dedicació prevista per part de l'estudiant; l'avaluació continuada; les pràctiques en empreses i institucions, i la internacionalització. Però potser un dels canvis més importants ha estat l'autonomia de les universitats per a innovar en el disseny de les noves titulacions. I tota aquesta reforma, que persegueix un aprenentatge més personalitzat i més diversificat, s'ha dut a terme en un context de recursos molt limitats, però amb un nivell de qualitat comparable a la gran majoria dels països europeus.

EL SISTEMA CATALÁN DE FORMACIÓN UNIVERSITARIA

Las universidades públicas catalanas otorgan un papel muy importante a su función formativa y docente. La formación de ciudadanos críticos, libres y comprometidos, así como de profesionales altamente cualificados, constituye lo que se denomina la primera misión de las universidades. En esta línea, tanto a nivel institucional de cada universidad como conjuntamente en cuanto sistema, la formación universitaria en Cataluña destaca por su calidad y por ser plenamente homologable a los estándares europeos de educación superior. En este sentido, la puesta en práctica del Espacio Europeo de Educación Superior (EEES) ha aportado diversos elementos significativos a la oferta formativa de las universidades públicas catalanas: los créditos ECTS, que miden no sólo las horas de clase sino también toda la dedicación prevista por parte del estudiante; la evaluación continua; las prácticas en empresas e instituciones, y la internacionalización. Sin embargo, uno de los cambios de mayor relevancia quizá haya sido la autonomía de las universidades para innovar en el diseño de nuevas titulaciones. Y toda esta reforma, que persigue un aprendizaje más personalizado y diversificado, se ha llevado a cabo en un contexto de recursos muy limitados, pero con un nivel de calidad comparable al de la gran mayoría de países europeos.

THE CATALAN UNIVERSITY EDUCATION SYSTEM

Catalan public universities play an important role in training and education. The education of critical, free and committed citizens and highly qualified professionals is the primary aim of universities. In this regard, both at the individual institution level and as a university system, Catalan university education stands out for its quality and is fully comparable with European standards of higher education. The implementation of the European Higher Education Area (EHEA) has brought several significant factors to education at Catalan public universities. The ECTS credits don't simply monitor hours in the classroom, but also the student's overall commitment: continuous evaluation, practical training in companies and institutions, and internationalisation. But perhaps one of the most important changes is the autonomy given to universities to innovate when designing new qualifications. All of these reforms, which seek to create a more personalised and diversified learning experience, have been carried out with very limited resources and yet have attained a similar level of quality to the great majority of European countries.

1.1 L’OFERTA FORMATIVA

En el nou context s’elimina el catàleg d’oferta de titulacions, de manera que les universitats tenen plena autonomia per a dissenyar-les com creguin convenient, sempre que estigui justificat i sustentat en models de referència. Aquesta autonomia per a configurar l’oferta ha permès innovar, diferenciar-se i adaptar-se al context de cada universitat. Així, la innovació i la diversificació de l’oferta en el nou marc de major autonomia per al disseny de titulacions han estat els aspectes més rellevants de l’evolució de l’oferta en els últims cinc anys.

L’evolució de l’oferta formativa de les universitats demostra que la reforma està plenament implantada i el nombre de places ofertes en el territori català respecte de la població de cada província és equitativa en graus, mentre que en màsters és lleugerament superior en l’àmbit de Barcelona, en totes les disciplines.

En termes globals, les places de grau han perdut pes sobre el total en favor de les places de màster, fruit de la nova estructura grau-màster, i se situen ara en 2/3 (grau) i 1/3 (màster) del total.

La diversificació s’ha produït sobretot en la posada en marxa de nous formats de titulacions, la creixent transversalitat de títols i noves formes d’internacionalització de l’oferta, així com també en l’augment de la formació a distància. En resum, la nova autonomia en el disseny de les titulacions ha generat oportunitats que han enriquit l’oferta educativa universitària.

Són exemples d’aquestes innovacions les titulacions amb una entrada comuna que permet a l’estudiant iniciar l’aprenentatge dins un determinat àmbit de coneixement (p. ex., l’industrial) i escollir, a partir de segon curs, la titulació que finalment vol estudiar; títols d’àmbit mixt (p. ex., la bioinformàtica); l’oferta de dobles títols que es complementen (p. ex., direcció i administració d’empreses i dret), o l’associació entre universitats per a impartir títols interuniversitaris que permeten compartir professorat i àmbits d’especialització.

Un altre dels aspectes clau de l’EEES és la millora de la inserció professional, derivada no solament de la inclusió de les pràctiques en empreses i institucions en els plans d’estudis dels nous títols, sinó també mitjançant la creació d’ofertes específiques, com ara els títols en versió dual que es fan de manera compartida entre universitat i empresa, o els doctorats industrials, en què els doctorands fan la tesi dirigida des de la universitat i desenvolupada en una empresa amb un contracte laboral en l’àmbit de la recerca.

Pel que fa a la internacionalització, a l’increment de l’oferta de títols en terceres llengües (majoritàriament en anglès i principalment en màsters) s’hi suma l’augment de les dobles titulacions internacionals i els programes Erasmus Mundus coordinats o participats per universitats catalanes i finançats per la Unió Europea.

1.1 LA OFERTA FORMATIVA

En el nuevo contexto se elimina el catálogo de oferta de titulaciones, de modo que las universidades gozan de plena autonomía para diseñarla como consideren oportuno, siempre que esté justificada y fundamentada en modelos de referencia. Esta autonomía para configurar la oferta ha permitido a cada universidad innovar, diferenciarse y adaptarse a su propio contexto. Así, los aspectos más relevantes de la evolución de la oferta en los últimos 5 años han sido la innovación y la diversificación en un nuevo marco con mayor autonomía para el diseño de titulaciones.

La evolución de la oferta formativa de las universidades demuestra que la reforma está plenamente implantada y que el número de plazas ofertadas en el territorio catalán respecto a la población de cada provincia es equitativa en grados, mientras que en másters es ligeramente superior en el ámbito de Barcelona, en todas las disciplinas.

En términos globales, las plazas de grado han perdido peso respecto al total en favor de las plazas de máster, debido a la nueva estructura grado-máster, situándose ahora en 2/3 (grado) y 1/3 (máster) del total.

La diversificación se ha producido sobre todo en la puesta en marcha de nuevos formatos de titulaciones, en la creciente transversalidad de títulos y en nuevas formas de internacionalización de la oferta, así como en el crecimiento de la formación a distancia. En resumen, la nueva autonomía en el diseño de las titulaciones ha generado oportunidades que enriquecen la oferta educativa universitaria.

Ejemplos de estas innovaciones son: titulaciones con una entrada común, lo que permite al estudiante iniciar el aprendizaje dentro de un determinado ámbito de conocimiento (por ejemplo, el industrial) y elegir a partir de segundo curso la titulación que finalmente desee estudiar; títulos de ámbito mixto (por ejemplo, la bioinformática); oferta de dobles títulos que se complementan (por ejemplo, dirección y administración de empresas y derecho); asociación entre universidades para impartir títulos interuniversitarios compartiendo profesorado y ámbitos de especialización.

Otro de los aspectos clave del EEES es la mejora de la inserción profesional, no sólo mediante la inclusión de prácticas en empresas e instituciones en los planes de estudios de los nuevos títulos, sino también mediante la creación de ofertas específicas, como los títulos en versión dual que se realizan de manera compartida entre universidad y empresa, o los doctorados industriales, en los que la universidad dirige la tesis de los doctorandos pero éstos la desarrollan en una empresa con un contrato laboral en el ámbito de la investigación.

Por lo que respecta a la internacionalización, al incremento de la oferta de títulos en terceras lenguas (mayoritariamente en inglés y principalmente en másters) se suma el crecimiento de las dobles titulaciones internacionales y los programas Erasmus Mundus coordinados o participados por universidades catalanas y financiados por la Unión Europea.

1.1 CHOICE OF TRAINING PROGRAMMES

In the new context, the catalogue of qualifications has been eliminated, and universities have full autonomy for designing new programmes as they choose, provided this can be justified and is supported by reference models. This autonomy has allowed for innovation and for universities to differentiate themselves and adapt to the requirements of each university. Thus, innovation and diversification of the choice of courses, thanks to the increased autonomy when designing qualifications, have been the most important aspects of the evolution of the range of training programmes available in the last five years.

The evolution of the choice of training programmes available at universities demonstrates that the reforms have been fully implemented. An equal number of degree places in terms of the population of each province is offered throughout Catalonia, while the number of available places for master's degrees in all disciplines is slightly higher in Barcelona.

Overall, the number of degree places has declined slightly in favour of the number of master's places, a result of the new degree-master's structure, and now two thirds of the total number of places are for degree courses while one third are for master's.

The diversification is mainly due to the launch of new qualification formats, the gradual acceptance into the mainstream of the qualifications, and new ways of internationalising the range of courses, as well as the growth of distance learning. In summary, the new autonomy in the design of qualifications has created opportunities that have enriched the choice of university education programmes.

Examples of these innovations are: qualifications with a common entrance which allows students to start studying within a certain field (e.g. industrial) and to choose the degree that they want to study in the second year; mixed subject qualifications (e.g. bioinformatics); the choice of combined degrees in complementary subjects (e.g. business management and administration, and law); the partnership between universities to teach inter-university degrees which allow for the sharing of teaching staff and areas of expertise.

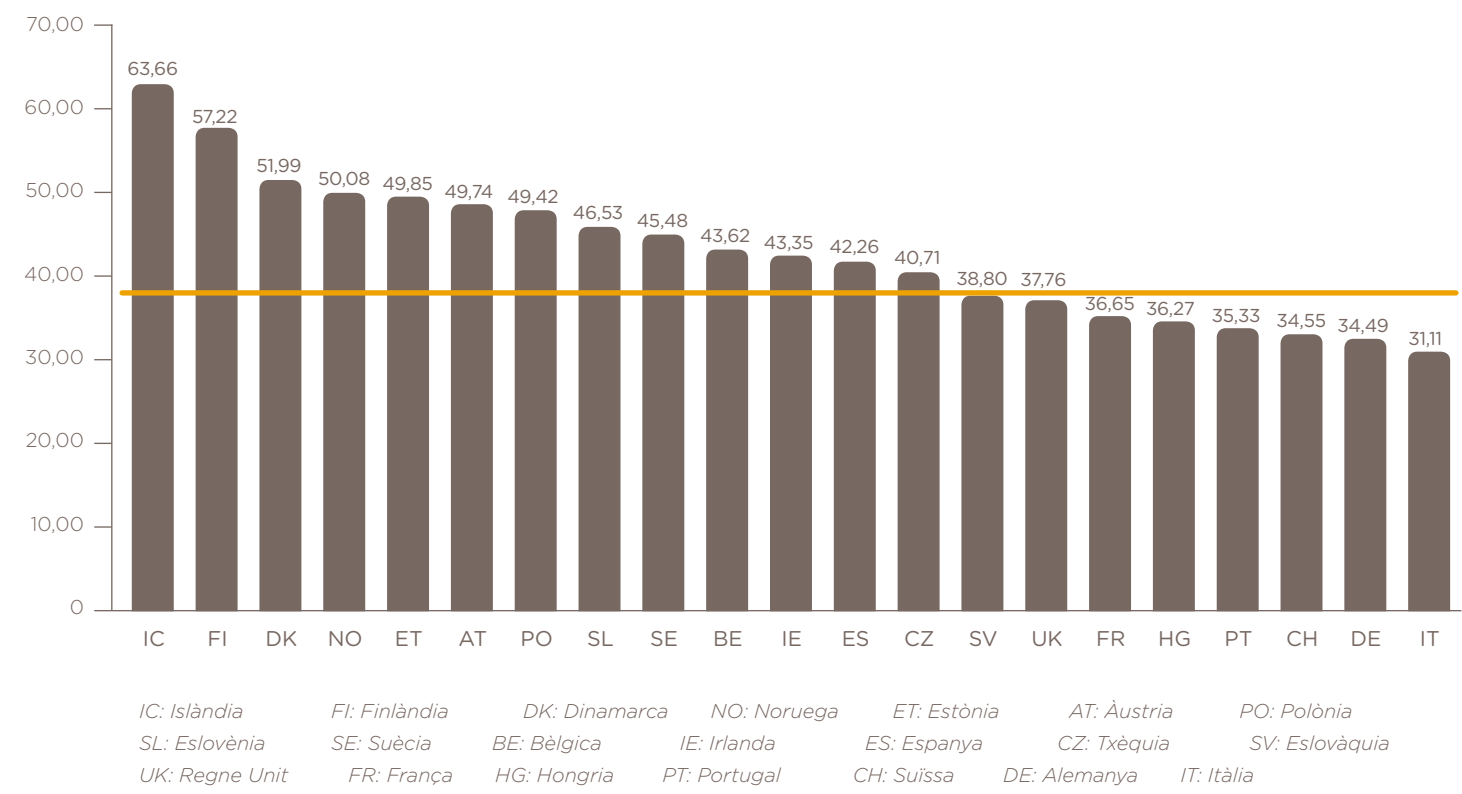
Another key aspect of the EHEA is the improvement in employability, not simply from the inclusion in the curriculum of internships in companies and institutions, but also through the creation of specific qualifications, such as dual degrees that are done both at university and at companies, or industrial PhDs, where the doctorate students have their theses directed by the university and developed in a company in the field of research.

With regard to internationalisation, the growth in the number of qualifications offered in foreign languages (mainly English, and primarily in master's courses) is added to the growth of international double degrees and the Erasmus Mundus programmes coordinated by, or participated in, by Catalan universities and funded by the European Union.

Gràfic 1. Dimensió dels sistemes universitaris a Europa. Any 2013.

Gráfico 1. Dimensión de los sistemas universitarios en Europa. Año 2013.

Figure 1. Size of European university systems. 2013.

Font / Fuente / Data Source: OCDE (Organisation for Economic Co-operation and Development)

NOTA: Ràtio d'estudiants d'educació superior per miler d'habitants.

NOTA: Ratio de estudiantes de educación superior por millar de habitantes.

NOTE: Ratio of students in higher education per thousand inhabitants.

“Espanya està per sobre de la mitjana europea quant a la proporció d'estudiants d'educació superior sobre la població total.

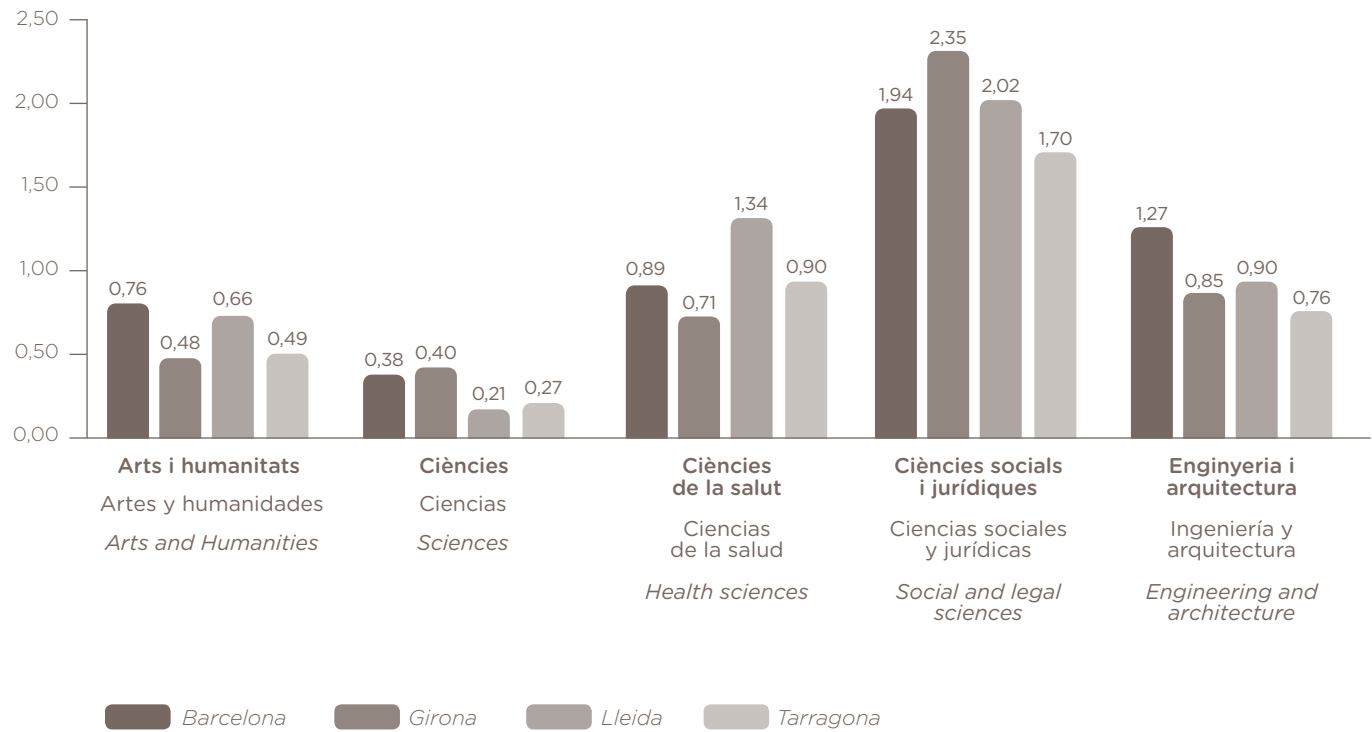
España está por encima de la media europea en cuanto a la proporción de estudiantes de educación superior sobre la población total.

Spain is above the European average in terms of the proportion of students in higher education as a percentage of the total population.

”

Gràfic 2a. Oferta de places universitàries a Catalunya. Curs 2014-15. Estudis de grau.

Gráfico 2a. Oferta de plazas universitarias en Cataluña. Curso 2014-15. Estudios de grado.
Figure 2a. Number of university places in Catalonia. 2014-15. Degree's programmes.

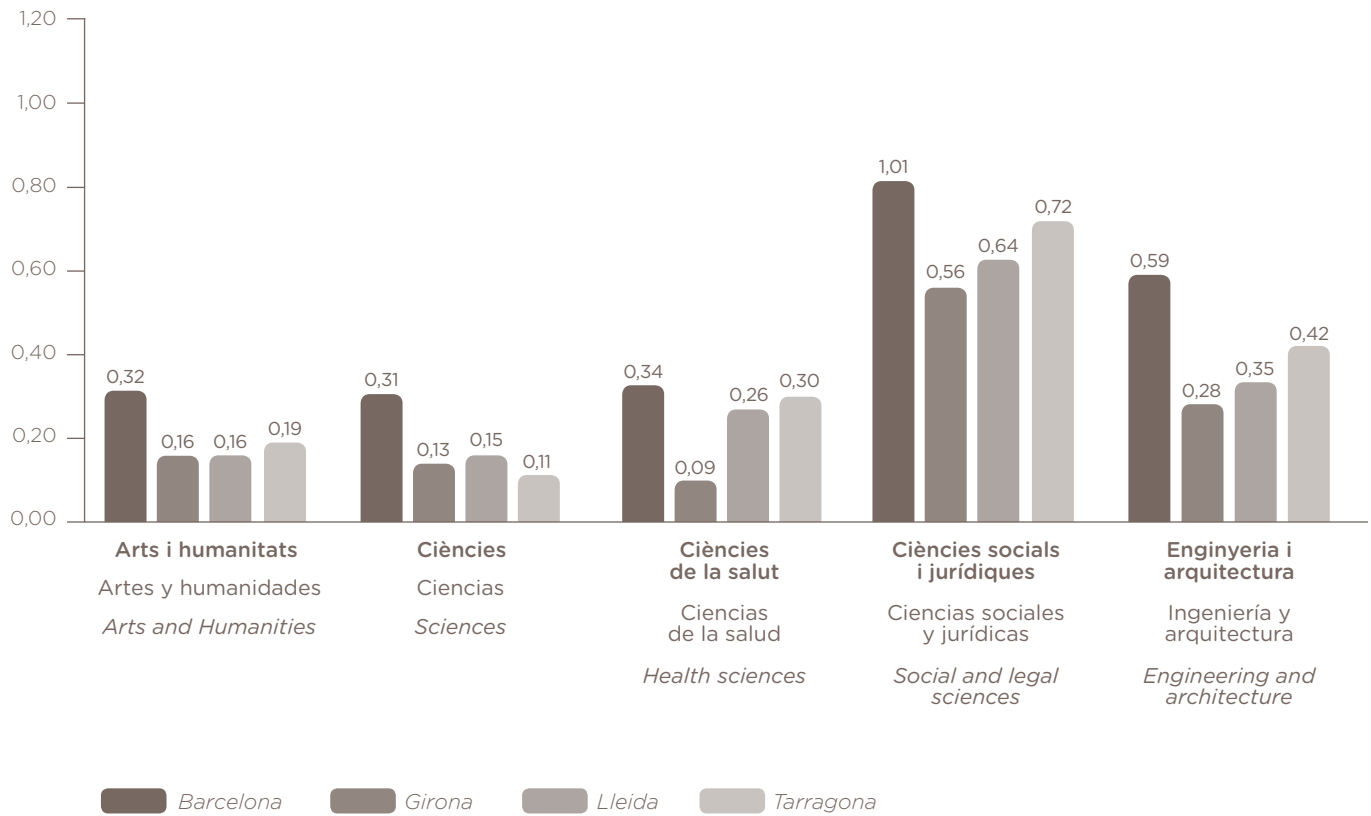
NOTA: Oferta de places per miler d'habitants. Font / Fuente / Data Source: UNEIX i IDESCAT.
NOTA: Oferta de plazas por millar de habitantes.
FOOTNOTE: Number of places per thousand inhabitants.

“ L’oferta total de places de grau respecte a la població té una distribució força equitativa en el territori català, en totes les disciplines.
La oferta total de plazas de grado respecto a la población tiene una distribución bastante equitativa en el territorio catalán, en todas las disciplinas.
The total number of degree places offered in terms of population is very evenly distributed throughout Catalunya, in all disciplines.

”

Gràfic 2b. Oferta de places universitàries a Catalunya. Curs 2014-15. Estudis de màster.

Gráfico 2b. Oferta de plazas universitarias en Cataluña. Curso 2014-15. Estudios de máster.
Figure 2b. Number of university places in Catalonia. 2014-15. Master's programmes.

NOTA: Oferta de places per miler d'habitants. Font / Fuente / Data Source: UNEIX i IDESCAT.
NOTA: Oferta de plazas por millar de habitantes.
FOOTNOTE: Number of places per thousand inhabitants.

“ L’oferta total de places de màster respecte a la població és lleugerament superior a la província de Barcelona en relació a les altres demarcacions catalanes.
La oferta total de plazas de máster respecto a la población es ligeramente superior en la provincia de Barcelona en relación con las otras demarcaciones catalanas.
The total number of master's degree places offered in terms of population is slightly higher in the province of Barcelona than in other Catalan regions.

”

Taula 1. Evolució de l’oferta de titulacions universitàries.

Tabla 1. Evolución de la oferta de titulaciones y plazas universitarias.

Table 1. Development of choice of university qualifications.

	2005-06		2010-11			2015-16		
	Grau Grado <i>Degree</i>	Doctorat Doctorado <i>PhD</i>	Grau Grado <i>Degree</i>	Màster Máster <i>Master's</i>	Doctorat Doctorado <i>PhD</i>	Grau Grado <i>Degree</i>	Màster Máster <i>Master's</i>	Doctorat Doctorado <i>PhD</i>
Arts i humanitats Artes y humanidades <i>Arts and Humanities</i>	79	179	66	71	59	72	69	103
Ciències Ciencias <i>Sciences</i>	33	130	32	71	52	33	61	103
Ciències de la salut Ciencias de la salud <i>Health sciences</i>	29	73	54	60	36	55	66	89
Ciències socials i jurídiques Ciencias sociales y jurídicas <i>Social and legal sciences</i>	125	214	116	162	67	129	183	128
Enginyeria i arquitectura Ingeniería y arquitectura <i>Engineering and architecture</i>	108	83	108	79	57	107	99	117
TOTAL	374	679	376	443	271	396	478	540

Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

“L’oferta de les noves titulacions de grau i màster fruit de la reforma de l’Espai Europeu d’Educació Superior està plenament implementada i consolidada i s’ha mantingut la varietat i volum d’oferta.

La oferta de las nuevas titulaciones de grado y máster fruto de la reforma del Espacio Europeo de Educación Superior está plenamente implementada y consolidada, ya que se mantiene su variedad y volumen.

The provision of new degree and master's degree qualifications as a result of the reformed European Higher Education Area (EHEA) is fully implemented and integrated, and the range and volume of the qualifications on offer has been maintained.

”

Taula 2a. Diversificació de l’oferta formativa. Evolució de la internacionalització de l’oferta formativa.

Tabla 2a. Diversificación de la oferta formativa. Evolución de la internacionalización de la oferta formativa.

Table 2a. Course diversification. Development of internationalisation in education programmes.

	2010-11		2011-12		2012-13		2013-14		2014-15	
	Grau Grado <i>Degree</i>	Màster Máster <i>Master's</i>	Grau Grado <i>Degree</i>	Màster Máster <i>Master's</i>	Grau Grado <i>Degree</i>	Màster Máster <i>Master's</i>	Grau Grado <i>Degree</i>	Màster Máster <i>Master's</i>	Grau Grado <i>Degree</i>	Màster Máster <i>Master's</i>
Núm. programes impartits en 3res llengües Núm. programas impartidos en 3as lenguas <i>No. of programmes taught in a foreign language</i>	269	212	256	204	258	254	268	286	274	303
Núm. programes interuniversitaris internacionals Núm. programas interuniversitarios internacionales <i>No. of international inter-university programmes</i>	0	32	0	32	0	33	0	31	0	32
Núm. programes interuniversitaris nacionals Núm. programas interuniversitarios nacionales <i>No. of national inter-university programmes</i>	5	76	5	77	5	70	7	73	7	78
Oferta d’estudis dobles (simultaneitats) i agrupacions Oferta de estudios dobles (simultaneidades) y agrupaciones <i>Number of double (simultaneous) and grouped degrees</i>	9		13		17		37		55	

Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

“En el nou marc de major autonomia per al disseny de titulacions, l’oferta s’ha diversificat amb dobles titulacions internacionals i en programes Erasmus Mundus finançats per la Unió Europea; els graus i màsters en 3ª llengua han crescut.

En el nuevo marco, caracterizado por una mayor autonomía para el diseño de titulaciones, la oferta se ha diversificado con dobles titulaciones internacionales y programas Erasmus Mundus financiados por la Unión Europea; los grados y másters en una 3.ª lengua han crecido.

In the new context of greater autonomy for designing new degrees, the range has been widened to include international double degrees, Erasmus Mundus programmes financed by the European Union, and the number of degree and master's degree programmes in a foreign language have grown.

”

Taula 2b. Diversificació de l’oferta formativa. Evolució de la presencialitat de l’oferta formativa.

Tabla 2b. Diversificación de la oferta formativa. Evolución de la presencialidad de la oferta formativa.

Table 2b. Course diversification. Development of the availability of distance learning.

	2010-11		2011-12		2012-13		2013-14		2014-15	
	Grau Grado Degree	Màster Máster Master's	Grau Grado Degree	Màster Máster Master's	Grau Grado Degree	Màster Máster Master's	Grau Grado Degree	Màster Máster Master's	Grau Grado Degree	Màster Máster Master's
Modalitat a distància Modalidad a distancia Distance learning	34,32%	7,34%	31,66%	16,87%	31,53%	20,07%	30,50%	21,89%	32,53%	24,49%
Modalitat presencial Modalidad presencial On-site learning	63,80%	51,19%	66,37%	50,94%	66,30%	55,17%	67,31%	59,04%	66,86%	65,50%
Modalitat semipresencial Modalidad semipresencial Blended learning	1,72%	34,20%	1,81%	25,84%	2,02%	19,99%	2,03%	16,34%	0,61%	10,01%
Sense informar Sin informar Not reported	0,16%	7,27%	0,16%	6,35%	0,16%	4,77%	0,16%	2,72%	0,00%	0,00%

Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

“ La modalitat a distància i semipresencial pel que fa als graus es manté estable en els últim 5 cursos. En màsters la modalitat a distància ha crescut de forma sostinguda.

La modalidad a distancia y semipresencial en los grados se mantiene estable en los últimos cinco cursos. En los másters, la modalidad a distancia ha crecido de forma sostenida.

Distance learning and partially present degree courses have remained stable in the last five years. Distance learning master's courses have been steadily rising.

”

UNIVERSIDAD DE BARCELONA

VIVIR EL RIESGO PARA APRENDER

Laboratorio de simulación clínica de la UB

En 2009 la Facultad de Medicina de la Universitat de Barcelona (UB), en colaboración con el Hospital Clínic, puso en marcha el Laboratorio de Simulación Clínica. Gracias a un acuerdo de colaboración con empresas del ámbito de la electromedicina, el laboratorio está equipado con tecnología de vanguardia para el diagnóstico, motorización y soporte vital del enfermo en situaciones críticas. Se trata de un espacio en el que los profesionales sanitarios pueden perfeccionar su práctica y ampliar su experiencia en el manejo de las situaciones críticas que se producen en el ámbito de la atención al enfermo con riesgo vital y en situaciones de emergencia.

El principal objetivo de esta nueva herramienta es favorecer la consecución no tanto de las habilidades técnicas en sentido estricto, sino más bien de las competencias clínicas y el trabajo en equipo. Para simular la situación, se reproduce un entorno realista de una unidad de cuidados intensivos (UCI) que facilita la toma de decisiones adecuadas. De esta manera se mejora la calidad y la seguridad en la asistencia a los pacientes. La oferta docente se dirige tanto a estudiantes de medicina y enfermería en formación de grado y posgrado (másters) como al profesorado. El Laboratorio de Simulación Clínica de la UB es uno de los espacios más avanzados en simulación médica de pacientes críticos en todo el Estado español.

UNIVERSITY OF BARCELONA

LIVING THE RISK IN ORDER TO LEARN

The clinical simulation lab at UB

In 2009, the faculty of medicine at the University of Barcelona started the Clinical Simulation Laboratory in partnership with the Hospital Clínic. Thanks to a partnership with businesses in the field of electro-medicine, the laboratory has state-of-the-art technological equipment for diagnosis, motorisation and patient life support in critical situations. It is a space where health professionals can improve their practical skills, and expand their experience in handling critical situations in the field of patient care and life-threatening emergencies.

The primary objective of this new tool is to improve clinical and teamwork skills, rather than purely technical skills. To simulate a realistic situation in an intensive care unit (ICU) that allows participants to experience and facilitate decision-making. This will improve the quality and security of patient care. The training is offered to students of medicine and nursing in both degree and master's courses, as well as to teachers. The Simulation Laboratory at University of Barcelona is one of the most advanced medical simulation spaces for critical care in Spain.

UNIVERSITAT DE BARCELONA

VIURE EL RISC PER APRENDRE

El laboratori de simulació clínica de la UB

L'any 2009 la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona (UB), en col·laboració amb l'Hospital Clínic, va posar en marxa el Laboratori de Simulació Clínica. Gràcies a un acord de col·laboració amb empreses de l'àmbit de l'electromedicina, el laboratori disposa d'un equipament de tecnologia d'avantguarda per al diagnòstic, la motorització i el suport vital del malalt en situacions crítiques. Es tracta d'un espai on els professionals sanitaris poden perfeccionar la seva pràctica i ampliar l'experiència en el maneig de les situacions crítiques en l'àmbit de l'atenció al malalt amb risc vital i situacions d'emergències.

El principal objectiu d'aquesta nova eina és afavorir la consecució de competències clíniques i el treball en equip més que no pas les habilitats tècniques en sentit estricte. Per a simular la situació, es reproduceix un entorn realista d'una unitat de cures intensives (UCI) que permet experimentar i facilitar la presa de decisions. D'aquesta manera es millora la qualitat i la seguretat en l'assistència als pacients. L'oferta docent es dirigeix tant a estudiants de medicina i infermeria en formació de grau i postgrau (màsters) com al professorat. El Laboratori de Simulació de la UB és un dels espais més avançats en simulació mèdica de pacient crític a l'Estat espanyol.

1.2 EL PERFIL DELS ESTUDIANTS

La majoria d'estudiants de nou accés a la universitat del curs 2014-2015 (un 45%) van iniciar els estudis universitaris a l'edat de divuit anys, a partir de les Proves d'Accés a la Universitat (PAAU). La franja d'edat de vint-i-un a vint-i-quatre anys és la següent més nombrosa i representa un 16% del total dels estudiants de nou accés, una dada propera al 14% d'estudiants que entren a la universitat via FP2 i CFGS. De tots els estudiants de nou accés, una mica més de la meitat (el 53%) són dones. El conjunt d'aquestes dades certifica una tendència molt visible en els darrers cinc anys, i és que la matriculació en màsters i graus no ha parat de créixer. La ràtio d'estudiants a temps complet de grau és de dotze alumnes per professor, expressat en professor equivalent a temps complet.

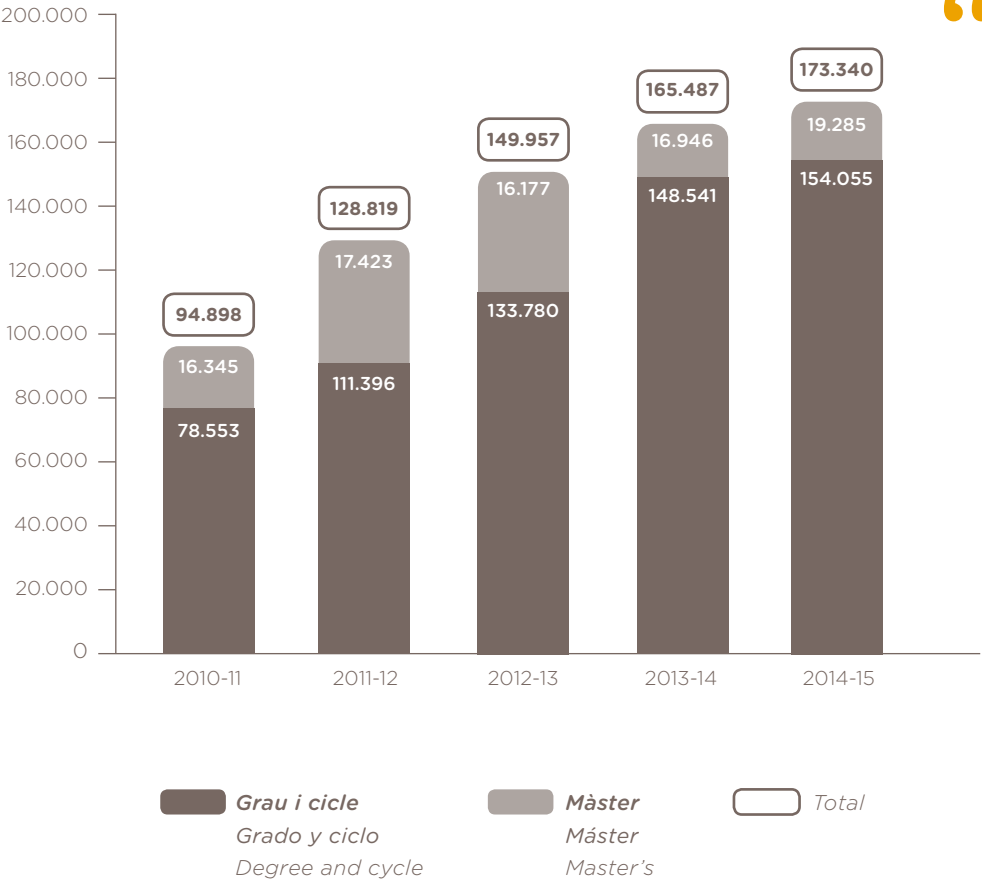
1.2 EL PERFIL DE LOS ESTUDIANTES

En el curso 2014-2015, la mayoría de estudiantes que accedieron por primera vez a la universidad (el 45%) lo hizo con 18 años, a partir de las Pruebas de Acceso a la Universidad (PAAU). La franja de edad de 21 a 24 años es la siguiente más numerosa y representa un 16% del total de los estudiantes de nuevo acceso. El porcentaje de estudiantes que entran en la universidad a través de la FP2 y de los CFGS se sitúa cerca del 14%. Entre todos los estudiantes de nuevo acceso, algo más de la mitad (el 53%) son mujeres. El conjunto de estos datos certifica una tendencia patente en los últimos cinco años: el crecimiento constante de la matriculación en másters y grados. La ratio de estudiantes a tiempo completo de grado es de 12 alumnos por profesor, expresado en profesor equivalente a tiempo completo.

1.2 STUDENT PROFILE

Most students starting university in the 2014-15 academic year were 18 years old (45%) and had passed the PAAU university entrance exam system. The second most numerous age group (16% of the total number of new students) were 21 to 24 years old. Around 14% of students entered university with FP2 and CFGS (vocational training qualifications). Slightly over half of all students (53%) were women. Taken together this data illustrates a visible trend over the last five years, which is that enrollment in degree and master's studies have continued to grow. There is a ratio of 12 full-time students to each FTE professor.

Gràfic 3. Evolució dels estudiants matriculats a cursos de cicle/grau i màster.
Gráfico 3. Evolución de los estudiantes matriculados en cursos de ciclo/grado y máster.
Figure 3. Development of students enrolled in degree and master's courses.

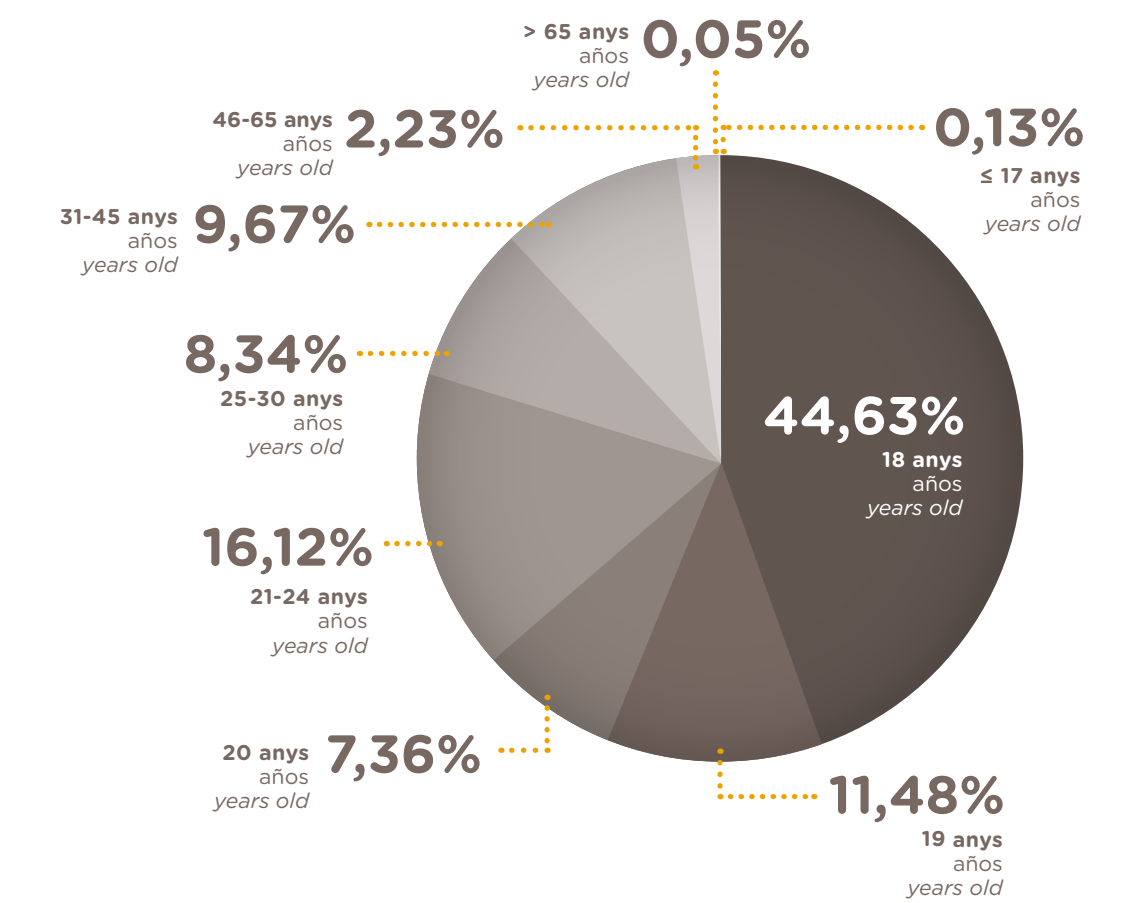

“ En els darrers 5 anys la matriculació en màsters i graus no ha parat de créixer.
En los últimos cinco años, la matriculación en másters y grados no ha dejado de crecer.
In the last five years, the number of enrollments in master's and degree programmes has continued to rise.
”

Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

Gràfic 4a. Perfil dels estudiants de nou accés. Curs 2014-15. Edat dels estudiants matriculats.

Gráfico 4a. Perfil de los estudiantes de nuevo acceso. Curso 2014-15. Edad de los estudiantes matriculados.
Figure 4a. Profile of new students. 2014-15. Age of enrolled students.

Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

“ Al curs 2014-15, el 45% dels estudiants de nou accés entren a la universitat amb 18 anys. La franja d’edat de 21 a 24 anys és la següent més nombrosa i representa un 16% del total dels estudiants de nou accés.

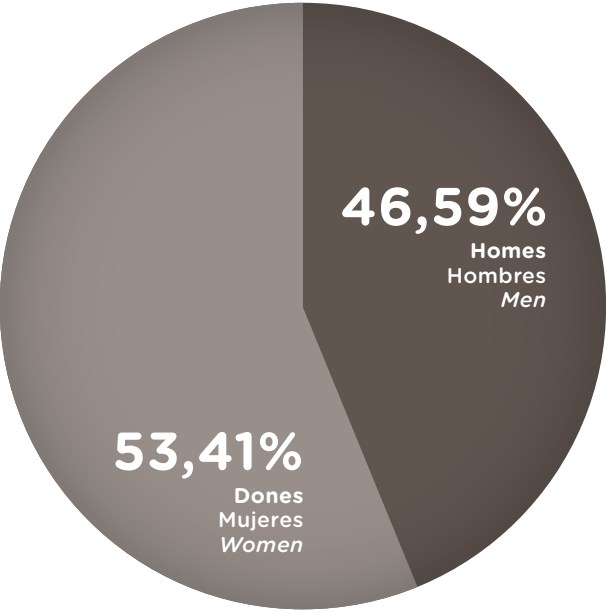
En el curso 2014-15, el 45% de los estudiantes de nuevo acceso entraron en la universidad con 18 años. La franja de edad de 21 a 24 años es la siguiente más numerosa y representa un 16% del total de los estudiantes de nuevo acceso.

In the 2014-15 academic year, 45% of the new students at universities were aged 18. The 21- to 24-year-old age group had the second-highest percentage of newly enrolled students at 16%.

”

Gràfic 4b. Perfil dels estudiants de nou accés. Curs 2014-15. Perfil de gènere.

Gráfico 4b. Perfil de los estudiantes de nuevo acceso. Curso 2014-15. Perfil de género.
Figure 4b. Profile of new students. 2014-15. Gender profile.

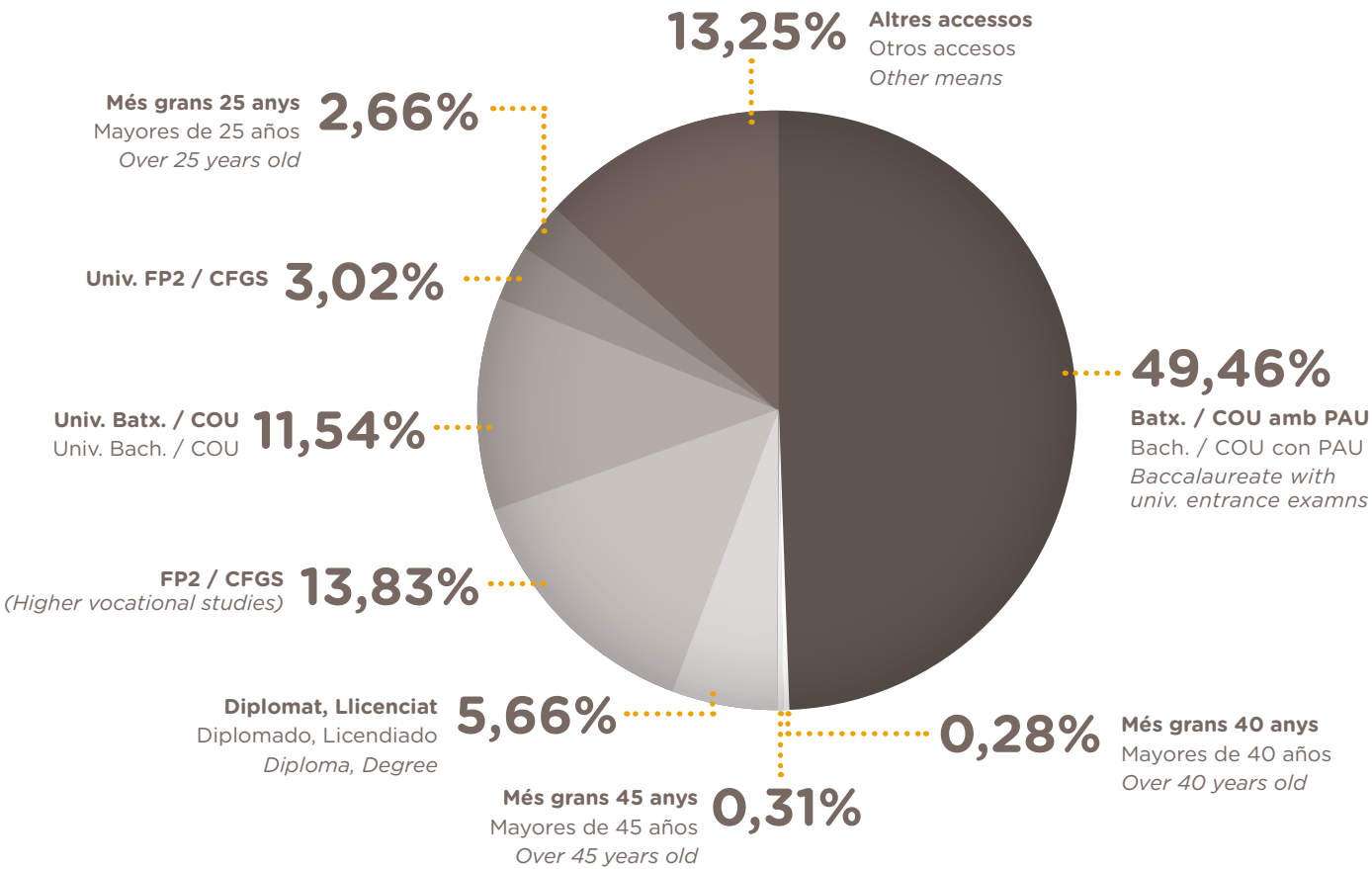
Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

“ El 53% dels estudiants de nou accés són dones.
El 53% de los estudiantes de nuevo acceso son mujeres.
53% of new students are women.

”

Gràfic 4c. Perfil dels estudiants de nou accés. Curs 2014-15. Vies d'accés.

Gráfico 4c. Perfil de los estudiantes de nuevo acceso. Curso 2014-15. Vías de acceso.
Figure 4c. Profile of new students. 2014-15. Entry routes.

Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

“ La meitat dels estudiants accedeixen a la universitat després de superar les PAAU. La segueix amb un 14% la via FP2 i CFGS.

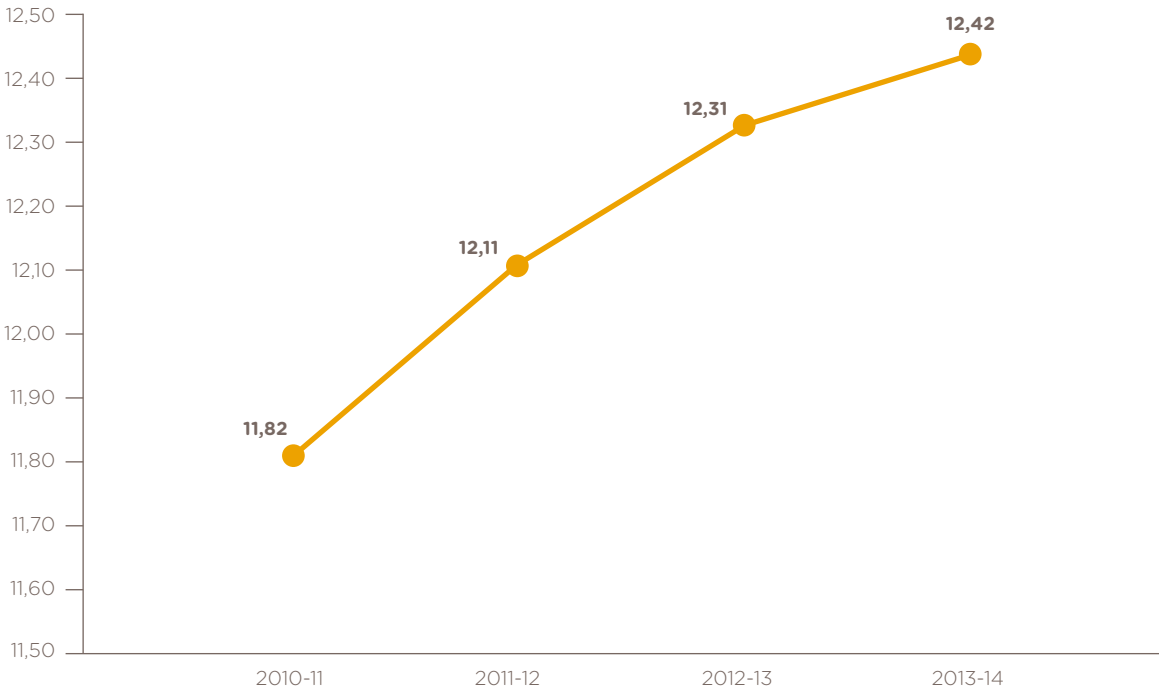
La mitad de los estudiantes acceden a la universidad después de haber superado las PAAU. La siguiente vía de acceso, con un 14%, es FP2 y CFGS.

Half of all students are accepted at universities after passing the PAU (Catalan university entrance exams). The second most common route for reaching university is through the FP2 (level 2 vocational training) and CFGS (higher level vocational training).

”

Gràfic 5. Ràtio d'estudiants (ETC) / PDI (ETC).

Gráfico 5. Ratio de estudiantes (ETC) / PDI (ETC).
Figure 5. Ratio of full-time equivalent (FTE) teaching and research staff to students.

Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

“ En el sistema universitari públic català, un cop implantats els estudis de grau, la relació d'estudiants a temps complet és de 12 per cada professor expressat en equivalents a temps complet.

En el sistema universitario público catalán, una vez implantados los estudios de grado, la relación de estudiantes a tiempo completo es de 12 por cada profesor, expresado en términos de profesor equivalente a tiempo completo.

In the Catalan public university system, there is a ratio of 12 full-time students to each FTE professor.

”

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

E-LEARNING Y MOOC PARA MEJORAR LA ENSEÑANZA

Grupos de innovación docente en la UAB

Los grupos de innovación docente tienen como objetivo mantener de manera activa la investigación y la transferencia en materia de innovación docente en la educación superior. No se trata de estructuras fijas, sino de la base a partir de la cual se incentiva la realización de nuevos proyectos y se reflexiona sobre los temas más actuales en esta área. La constitución de un grupo está ligada a la oportunidad y a la actualidad de su ámbito dentro de la innovación y mejora docente. Hoy existen más de 12 grupos en activo en ámbitos tan diferentes como las nuevas estrategias enseñanza-aprendizaje o las prácticas profesionales. Su trabajo incide directamente en la mejora continua de la docencia, así como en la carrera docente del profesorado.

Uno de los últimos ámbitos incorporados es el e-learning y MOOC (cursos en línea abiertos y masivos), con el que se pretende aprovechar la experiencia de la UAB en la plataforma COURSERA, por la que han pasado 400.000 estudiantes de todo el mundo, para incorporar nuevas tendencias e-learning a las metodologías docentes de las titulaciones. Entre otros, se ha emprendido el proyecto de integración de metodologías de los MOOC en el Campus Virtual UAB, que abre la posibilidad de ofrecer metodologías blended learning, las cuales combinan formación presencial y virtual. Una prueba piloto de este proyecto ha sido el uso de un curso COURSERA-UAB como complemento de la docencia de una asignatura del grado en Ingeniería Informática. La iniciativa ha tenido muy buena acogida por parte de los estudiantes, que han valorado la autonomía en la gestión de los estudios.

AUTONOMOUS UNIVERSITY OF BARCELONA

E-LEARNING AND MOOCS FOR IMPROVING TEACHING

Teaching innovation groups at UAB

The teaching innovation groups aim to actively maintain research and knowledge transfer in the field of educational innovation in higher education. They are not fixed entities but a basis for incentivising the development of new projects and reflect on the latest topics in this field. The establishment of a group is linked to opportunity and the pertinence of its field in the sphere of improvement and innovation in teaching. Currently there are more than 12 active groups in fields varying from new teaching-learning strategies to professional practices. Their work has a direct impact on the continuous improvement of teaching, as well as the teaching career of educational professionals.

E-learning and MOOCs (Massive Open Online Courses) are among the most recent fields to have been incorporated, in order to take advantage of the Autonomous University of Barcelona’s COURSERA platform, which has reached 400,000 students from around the world, in order to incorporate new trends in e-learning into the teaching methods of higher education teachers. Among the activities that have been initiated is the integration of MOOC methods to the Autonomous University of Barcelona’s Virtual Campus, opening up the potential for offering blended learning (a combination of on-campus and virtual learning). A pilot project used the COURSERA-UAB to complement the degree course in computer engineering. The initiative was well received by students, who appreciated the autonomy in managing their studies.

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

E-LEARNING I MOOC PER A MILLORAR L'ENSENYAMENT

Grups d'innovació docent a la UAB

Els grups d'innovació docent tenen per objectiu mantenir activa la investigació i la transferència en matèria d'innovació docent en l'educació superior. No es tracta d'estructures fixes, sinó de la base a partir de la qual s'incentiva la realització de nous projectes i es reflexiona sobre els temes més actuals en aquesta àrea. La constitució d'un grup està relacionada amb l'oportunitat i l'actualitat del seu àmbit dins la innovació i la millora docent. Avui dia hi ha més de dotze grups actius en àmbits tan diferenciats com les noves estratègies ensenyament-aprenentatge o les pràctiques professionals. El treball d'aquests grups incideix directament en la millora contínua de la docència, així com en la carrera docent del professorat.

Un dels darrers àmbits incorporats és l'e-learning i MOOC (cursos en línia oberts i massius), que vol aprofitar l'experiència de la UAB a la plataforma COURSERA, per la qual han passat 400.000 estudiants d'arreu del món, per a incorporar noves tendències e-learning a les metodologies docents de les titulacions. Entre d'altres, s'hi endeguen accions com el projecte d'integració de metodologies dels MOOC en el Campus Virtual UAB, que obre la possibilitat d'oferir metodologies blended learning, en què es combina la formació presencial amb la virtual. Una prova pilot d'aquest projecte ha estat la utilització d'un curs COURSERA-UAB com a complement de la docència d'una assignatura del grau en enginyeria informàtica. La iniciativa ha tingut molt bona acollida per part dels estudiants, que han valorat l'autonomia en la gestió dels estudis.

1.3 EL PERFIL DEL PROFESSORAT

El col·lectiu de personal docent investigador i d'investigadors de les universitats públiques catalanes és, en total, de 21.661 membres. D'aquests, un 61% tenen la condició de doctor, el 80% dels quals pertanyen al personal docent investigador. Dins aquest col·lectiu, les categories de permanent (44%) i de professorat associat (49%) són les majoritàries. La qualitat de la tasca docent i investigadora d'aquest professorat de les universitats s'avalua i es reconeix mitjançant els mèrits de docència i de recerca. L'any 2013 el 94% del professorat que va sol·licitar els mèrits de docència va obtenir una avaluació favorable. En el cas dels mèrits de recerca, el 67% del professorat –del que pot tenir-ne– va obtenir una avaluació favorable de la seva activitat de recerca per part de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari (AQU) de Catalunya.

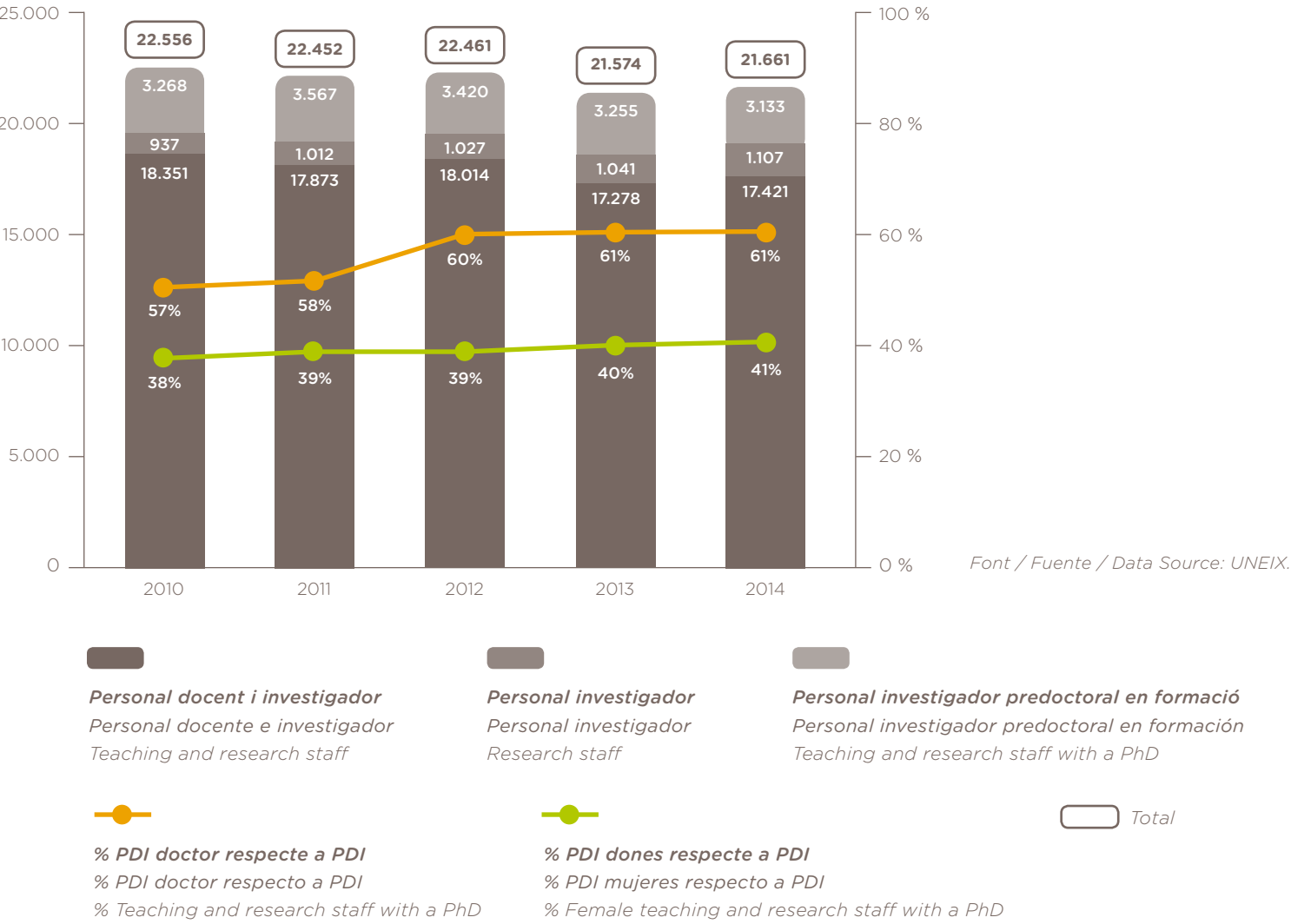
1.3 EL PERFIL DEL PROFESORADO

El colectivo del personal docente investigador y de los investigadores de las universidades públicas catalanas suma un total de 21.661 personas. El 61% son doctores, el 80% de los cuales pertenece al personal docente investigador. Dentro de este colectivo, las categorías de profesorado permanente (44%) y asociado (49%) son las mayoritarias. La calidad de la labor docente e investigadora de este profesorado se evalúa y reconoce mediante los méritos de docencia y de investigación. En 2013, el 94% del profesorado que solicitó méritos de docencia obtuvo una evaluación favorable. En el caso de los méritos de investigación, el 67% del profesorado –del que puede tener tales méritos– recibió una evaluación favorable de su actividad de investigación por parte de AQU (Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari).

1.3 PROFESSOR PROFILE

The total teaching and research staff in the Catalan public university system numbers 21,661 people. Of these, 61% hold doctorates, and 80% of these are teaching staff. Within this group, the permanent (44%) and associate professorships (49%) are the most numerous. The quality of the teaching and research by the university staff is evaluated and recognised through merits of teaching and merits of research. In 2013, 94% of the faculty that requested the merits of teaching obtained a positive evaluation. In terms of the merits of research, 67% of the faculty (of those that could be evaluated) received a favourable valuation of their research activity by the AQU (Agency for Quality of the Catalan University System).

Gràfic 6. Evolució del perfil del personal docent i investigador.
Gráfico 6. Evolución del perfil del personal docente e investigador.
Figure 6. Changing profile of teaching and research staff.

“ El col·lectiu de professorat docent investigador i d'investigadors que forma els universitaris del sistema públic és de 21.661 persones, de les quals un 61% té la condició de doctor. La majoria d'aquest (80%) pertany a personal docent investigador.

El colectivo del profesorado docente e investigador y de los investigadores que forman a los universitarios del sistema público es de 21.661 personas, el 61% de los cuales tiene la categoría de doctor. La mayoría (80%) es personal docente e investigador.

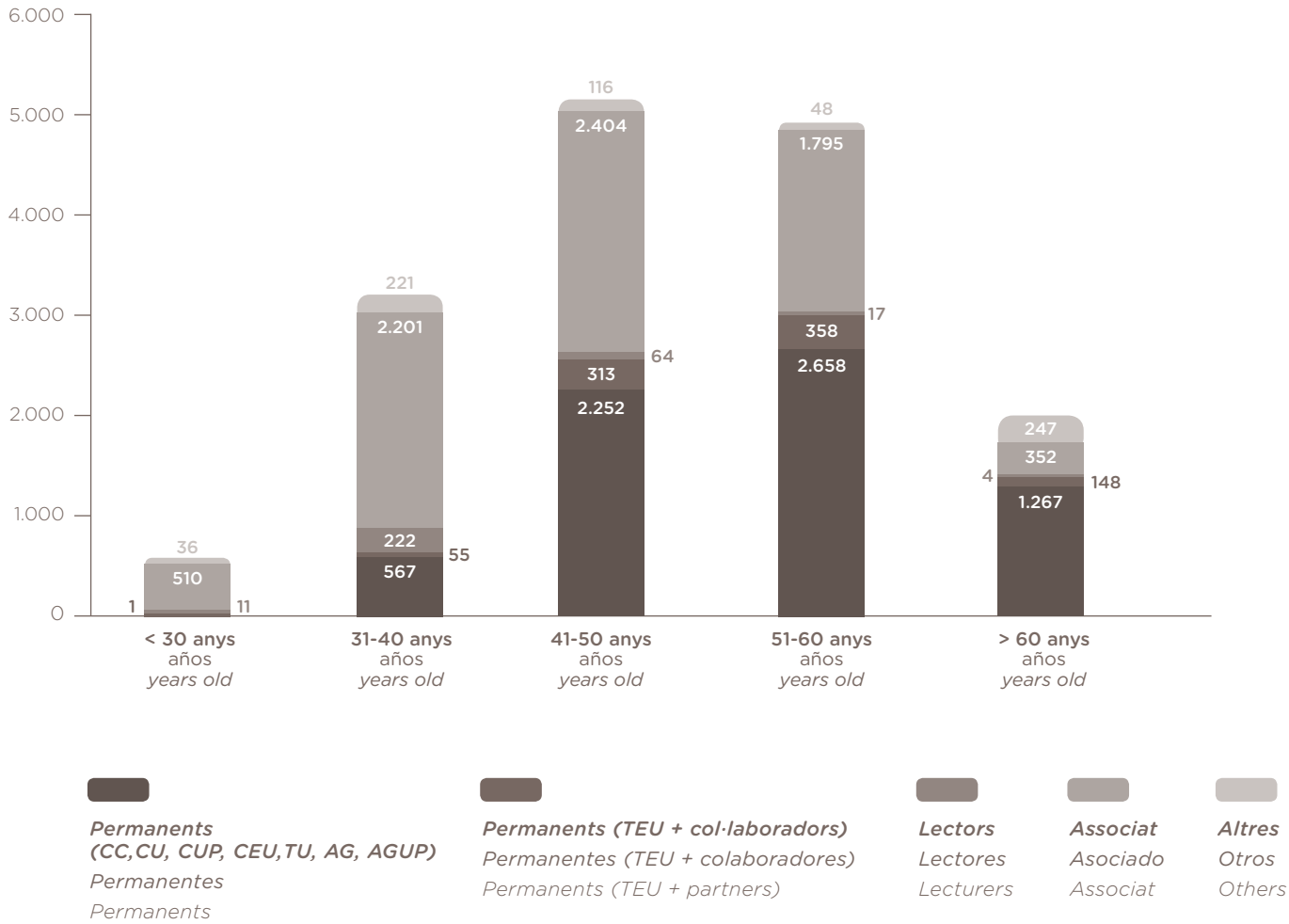
There are 21,661 research teaching staff and researchers working at public universities, of whom 61% have doctorates. Most of these (80%) are research teaching staff.

”

Gràfic 7. PDI en tasques de docència segons categoria i edat. Any 2014.

Gráfico 7. PDI en tareas de docencia según categoría y edad. Año 2014.

Figure 7. Teaching and research staff with teaching responsibilities according to category and age. 2014.

Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

NOTA: La categoria “altres” inclou: visitants, emèrits, contractats doctors, ajudants, professors UOC i professor ajudant UOC.

NOTA: La categoría «otros» incluye: visitantes, eméritos, doctores contratados, ayudantes, profesores de la UOC y profesores ayudantes de la UOC.

FOOTNOTE: The ‘other’ category includes: visitors, emeritus professors, contracted doctors, assistants, UOC (Open University of Catalonia) professors and assistant professors.

“ El personal docent i investigador el formen majoritàriament les categories de permanent (44%) i de professorat associat (49%).

El personal docente e investigador lo constituyen mayoritariamente las categorías de permanente (44%) y de profesorado asociado (49%).

The teaching and research staff are mainly in the permanent (44%) and associate professorship (49%) categories.

”

Taula 3. Trams acumulats de recerca i trams autonòmics de docència.

Tabla 3. Tramos acumulados de investigación y tramos autonómicos de docencia.

Table 3. Accumulated periods of research and periods of teaching.

	2013	2014
Personal docent investigador acumulat (1) Personal docente investigador acumulado (1) <i>Accumulated university researchers and teachers (1)</i>	7.296	7.221
Trams autonòmics de docència per PDI Tramos autonómicos de docencia por PDI <i>Regional teaching periods per member of teaching and research staff</i>	3,38	3,47
PDI amb trams de recerca vius respecte al PDI que pot tenir trams (2) PDI con tramos de investigación vivos respecto al PDI que puede tener tramos (2) <i>Teaching and research staff with valid research periods with respect to teaching and research staff which could have periods (2)</i>	66,17%	66,86%
Trams de recerca avaluats per PDI (3) Tramos evaluados de investigación por PDI (3) <i>Evaluated research periods per member of teaching and research staff (3)</i>	2,04	2,12

Font / Fuente / Data Source: AQU.

NOTA: (1) Inclou les categories del PDI que pot tenir trams: PDI funcionari, catedràtics contractats, agregats i lectors. (2) Es considera que un PDI té un tram viu si ha aconseguit un tram de recerca de qualsevol tipologia (autonòmic, gestió o bàsic) en el període dels últims 6 anys. (3) Trams de recerca avaluats: són la suma dels trams estatals (per al personal funcionari) i els bàsics (per als contractats).

NOTA: (1) Incluye las categorías del PDI que puede obtener tramos: PDI funcionario, catedráticos contratados, agregados y lectores. (2) Se considera que un PDI tiene un tramo vivo si ha alcanzado un tramo de investigación de cualquier tipología (autonómico, gestión o básico) en el último período de 6 años. (3) Tramos de investigación evaluados: son la suma de los tramos estatales (para el personal funcionario) y los básicos (para los contratados).

FOOTNOTE: (1) Includes categories of teaching and research staff that can obtain periods for the purposes of evaluation: state-appointed teaching and research staff, hired professors, tenured assistant professors, tenure-track lecturers. (2) A member of teaching and research staff is considered to have a valid period if they have achieved a research period of any kind (regional, management, or basic) in the last 6 years. (3) Evaluated periods of research: these are the sum of state periods (for those appointed by the state), and basic periods (for hired staff).

“ La qualitat de la tasca de docent i investigadora del professorat funcionari i contractat de les universitats s’avalua i reconeix mitjançant els mèrits de docència i de recerca, que, mesurats en trams, evidencien que el 67% del professorat –del que pot tenir-ne– té una avaluació favorable de la seva activitat de recerca per part de l’AQU.

La calidad de la labor docente e investigadora del profesorado funcionario y contratado de las universidades se evalúa y reconoce mediante los méritos de docencia y de investigación, que, medidos en tramos, revelan que el 67% del profesorado –el que puede tenerlos– ha recibido una evaluación favorable de su actividad de investigación por parte de AQU.

The quality of the teaching and research by the faculty and staff employed by universities has been evaluated and recognised through the merits in teaching and merits in research programmes which, measured in periods, show that 67% of the eligible teaching staff have been been favourably assessed by AQU.

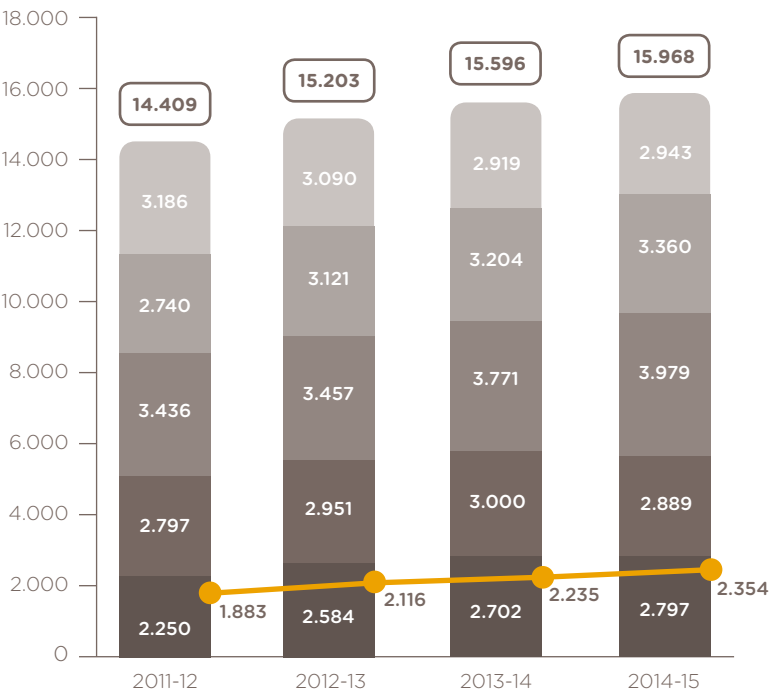
”

1.4 CARRERA D'INVESTIGACIÓ

CARRERA INVESTIGADORA

RESEARCH CAREER

Gràfic 8. Estudiants matriculats en programes de doctorat.
Gráfico 8. Estudiantes matriculados en programas de doctorado.
Figure 8. Students enrolled in doctorate programmes.

“ Els resultats de l'activitat de recerca i innovació lligats a la producció de tesis doctorals són clarament positius.

Los resultados de la actividad de investigación e innovación ligados a la producción de tesis doctorales son claramente positivos.

The results of research and innovation linked to the production of doctoral theses are clearly positive.

”

- Arts i humanitats
Arte y humanidades
Arts and Sciences
- Ciències
Ciencias
Sciences
- Ciències de la salut
Ciencias de la salud
Health Sciences
- Ciències socials i jurídiques
Ciencias sociales y jurídicas
Social and Legal Sciences
- Enginyeria i arquitectura
Ingeniería y arquitectura
Engineering and Architecture
- Tesis llegendes
Tesis leídas
Theses defended

Taula 4. Inserció laboral dels doctors. Any 2014.
Tabla 4. Inserción laboral de los doctores. Año 2014.
Table 4. Percentage of doctors entering the work force. 2014.

	Taxa d'ocupació dels doctors Tasa de ocupación de los doctores Employment rate of doctors	% Amb funcions de doctor % Sí realizan funciones de doctor % If using doctorate
Humanitats Humanidades Humanities	88,08%	53,68%
Ciències socials Ciencias sociales Social Sciences	95,20%	56,33%
Ciències experimentals Ciencias experimentales Experimental Sciences	91,10%	68,03%
Ciències de la salut Ciencias de la salud Health Sciences	97,42%	42,67%
Àrea tècnica Área técnica Technical Subjects	95,04%	64,05%

Font / Fuente / Data Source: AQU.

“ La taxa d'inserció laboral dels doctors supera el 90%. D'entre aquests, però, només la meitat exerceixen com a tals.

La tasa de inserción laboral de los doctores supera el 90%. Sin embargo, entre éstos sólo la mitad ejerce como tal.

More than 90% of doctors enter the work force. However, only half of these work as doctors.

”

Taula 5. Doctorats industrials.
Tabla 5. Doctorados industriales.
Table 5. Industrial PhDs.

		2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	TOTAL
Arts i humanitats Artes y humanidades Arts and Humanities	Programes de doctorat industrial Programas de doctorado industrial Industrial PhD programmes					
	Empreses participants Empresas participantes Participating businesses					
	Estudiants de doctorat industrial Estudiantes de doctorado industrial Industrial PhD students					
Ciències Ciencias Sciences	Programes de doctorat industrial Programas de doctorado industrial Industrial PhD programmes		7	7	8	22
	Empreses participants Empresas participantes Participating businesses		6	7	10	23
	Estudiants de doctorat industrial Estudiantes de doctorado industrial Industrial PhD students		7	7	13	27
Ciències de la salut Ciencias de la salud Health Sciences	Programes de doctorat industrial Programas de doctorado industrial Industrial PhD programmes		2	1	6	9
	Empreses participants Empresas participantes Participating businesses		2	1	7	10
	Estudiants de doctorat industrial Estudiantes de doctorado industrial Industrial PhD students		1	2	6	9
Ciències socials i jurídiques Ciencias sociales y jurídicas Social and Legal Sciences	Programes de doctorat industrial Programas de doctorado industrial Industrial PhD programmes			4	4	8
	Empreses participants Empresas participantes Participating businesses			5	4	9
	Estudiants de doctorat industrial Estudiantes de doctorado industrial Industrial PhD students			4	5	9
Enginyeria i arquitectura Ingeniería y arquitectura Engineering and Architecture	Programes de doctorat industrial Programas de doctorado industrial Industrial PhD programmes	9	14	21	16	60
	Empreses participants Empresas participantes Participating businesses	8	13	28	22	71
	Estudiants de doctorat industrial Estudiantes de doctorado industrial Industrial PhD students	10	12	28	23	73
TOTAL	Programes de doctorat industrial Programas de doctorado industrial Industrial PhD programmes	9	23	33	34	99
	Empreses participants Empresas participantes Participating businesses	8	21	41	43	113
	Estudiants de doctorat industrial Estudiantes de doctorado industrial Industrial PhD students	10	20	41	47	118

Font / Fuente / Data Source: UU.PP

NOTA: dades no acumulades. Es comptabilitzen les noves incorporacions de cada any.
NOTA: datos no acumulados. Se contabilizan las nuevas incorporaciones de cada año.
FOOTNOTE: non-cumulative data. New data for each year is recorded.

“ Els doctorats industrials són programes pioners d'enfortiment dels vincles entre la universitat i l'empresa. En només 4 anys, s'han desenvolupat 99 programes de doctorat industrial en els quals participen 118 estudiants que realitzen el doctorat en una de les 113 empreses participants.

Los doctorados industriales son programas pioneros de refuerzo de los vínculos entre la universidad y la empresa. En sólo 4 años, se han desarrollado 99 programas de doctorado industrial en los que participan 118 estudiantes que realizan el doctorado en una de las 113 empresas participantes.

Industrial PhDs are pioneer programmes to strengthen universities and business. In just 4 years, 99 industrial PhD programmes have been developed, which have 118 students working with one of the 113 participating businesses.

”

1.5 RECURSOS ECONÓMICOS E INFRAESTRUCTURAS

La relación entre el número de estudiantes universitarios y el conjunto de la población en España está por encima de la media europea. Este dato contrasta con el hecho de que la inversión en educación superior en el Estado español es la segunda más baja de la Unión Europea.

Ciertamente la crisis económica ha tenido un fuerte impacto en la financiación de las universidades públicas. En los últimos años, las universidades han dispuesto de menos recursos, con una gran incidencia en materia de personal, en la inversión en docencia, investigación e infraestructuras universitarias. A pesar de este contexto adverso, las universidades públicas catalanas han mantenido e incluso mejorado sus resultados, como se observa en las estadísticas a nivel nacional y estatal y en su posición en las clasificaciones internacionales. La razón de esta mejora en la calidad reside en el fuerte compromiso de la comunidad universitaria para mejorar la prestación de un servicio público estratégico para el país, más que nunca en tiempos de crisis social y económica, basado en el esfuerzo compartido y en la colaboración del conjunto del sistema. La Generalitat de Cataluña, que desde el año 2003 hasta el 2010 había incrementado de manera notable la financiación pública de la actividad universitaria, ha aplicado reducciones durante los años más duros de la crisis, del 2011 al 2013, con una disminución proporcional a la del resto de sectores de inversión pública. No obstante, en los tres últimos años se ha logrado detener esta tendencia e incluso, en algún aspecto parcial, revertirla.

Paralelamente, la reducción de la financiación pública ha comportado un mayor esfuerzo de las familias, que han tenido que hacer frente a un incremento notable de los precios públicos, superior en Cataluña que en el resto de comunidades autónomas. El aumento de los precios públicos ha sido parcialmente amortiguado por el incremento de las becas y ayudas al estudio en Cataluña impulsadas por la Generalitat de Cataluña, con recursos procedentes sobre todo de las propias universidades y soportados por el mayor volumen de ingresos en concepto de precios públicos de las matrículas. En cuanto a las becas del Ministerio de Educación, los datos muestran que los estudiantes de las universidades públicas catalanas obtienen recursos del gobierno central en menor proporción al peso relativo de la población universitaria catalana que en el resto de España.

1.5 FINANCIAL RESOURCES AND INFRASTRUCTURE

The ratio of students in relation to the population as a whole in Spain is above the European average. This is despite the fact that investment in higher education in Spain is the second-lowest in the European Union.

The economic crisis has had a strong impact on public university funding. In recent years, the universities have had fewer resources, with a particularly heavy impact on staffing, on investment in teaching and research, and on infrastructure. Despite this, however, the Catalan public universities have maintained and even improved their results, as can be seen in the Catalan and Spanish statistics and the position in international rankings. The reason for this qualitative improvement is the strong commitment by the university community to improving the provision of a public service of strategic importance to the country, more than ever in times of social and economic crisis, based on shared strength and the collaboration of the whole university system. The Catalan government, which had considerably increased the funding of public universities between 2003 and 2010, then reduced it during the worst years of the crisis, from 2011 to 2013, with a decrease proportional to the rest of the publicly funded sectors. However, this decline in funding has stopped in the last three years, and even, in some partial aspects, has improved.

In parallel, the reduction in public funding has meant that families have had to make huge efforts to cope with the significant increase in fees, higher in Catalonia than in other Spanish autonomous communities. The increase in fees has been partially cushioned by the increase in grants and financial aid in Catalonia, promoted by the Catalan government with resources from the same universities supported by the increase in enrolment fees. Data shows that students at the Catalan public universities obtain fewer resources from the central government as a proportion of the total student population at Catalan universities when compared with students at Spanish universities.

1.5 RECURSOS ECONÒMICS I INFRAESTRUCTURES

La relació entre el nombre d'estudiants universitaris i el conjunt de la població a Espanya està per sobre de la mitjana europea. Aquesta dada contrasta amb el fet que la inversió en educació superior a l'Estat espanyol és la segona més baixa de la Unió Europea.

Certament, la crisi econòmica ha impactat amb força en el finançament de les universitats públiques. En els darrers anys, les universitats han disposat de menys recursos, amb una gran incidència en matèria de personal, en la inversió en docència i en recerca, i en les infraestructures universitàries. Tanmateix, malgrat aquest context advers, les universitats públiques catalanes han mantingut –i fins i tot millorat– els seus resultats, com es pot veure en les estadístiques a escala nacional i estatal i en la posició ens els rànquings internacionals. La raó de ser d'aquesta millora qualitativa radica en el ferm compromís de la comunitat universitària envers la millora en la prestació d'un servei públic estratègic per al país, més que mai en temps de crisi social i econòmica, basat en l'esforç compartit i en la col·laboració del conjunt del sistema. La Generalitat de Catalunya, que des de l'any 2003 i fins al 2010 havia incrementat de manera notable el finançament públic de l'activitat universitària, ha aplicat reduccions en el finançament durant els anys més durs de la crisi, del 2011 al 2013, amb un decrement proporcional a la resta de sectors d'inversió pública. Amb tot, en els tres darrers anys aquest decrement s'ha aconseguit aturar i fins i tot, en algun aspecte parcial, millorar.

De manera paral·lela, la reducció del finançament públic ha comportat un major esforç de les famílies, que han hagut de fer front a un notable increment dels preus públics, superior a Catalunya en relació a la resta de comunitats autònomes. L'augment dels preus públics ha estat parcialment esmorteït per l'increment de les beques i els ajuts a l'estudi a Catalunya impulsats per la Generalitat de Catalunya amb recursos provinents majoritàriament de les universitats mateixes, suportats sobre l'increment dels ingressos per preus públics de matrícula. Quant a les beques del Ministeri d'Educació, les dades mostren que els estudiants de les universitats públiques catalanes obtenen recursos del Govern central en menys proporció respecte al pes relatiu de la població universitària catalana que en el cas de l'espanyola.

Taula 6. Evolució de la despesa en institucions d'educació superior en termes de percentatge del PIB.

Tabla 6. Evolución del gasto en instituciones de educación superior en términos de porcentaje del PIB.

Table 6. Changes in spending in higher education institutions in terms of percentage of GDP.

	2000	2005	2008	2010	2011	2012
Regne Unit / Reino Unido / United Kingdom	nd	nd	nd	nd	nd	1,8
Finlàndia / Finlandia / Finland	1,6	1,7	1,6	1,8	1,9	1,8
Països Baixos / Paises Bajos / The Netherlands	1,3	1,5	1,5	1,6	1,6	1,7
Suècia / Suecia / Sweden	1,5	1,5	1,5	1,7	1,7	1,7
Noruega / Noruega / Norway	1,6	1,7	1,6	1,6	1,5	1,6
Bèlgica / Bélgica / Belgium	nd	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4
França / Francia / France	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,4
Irlanda / Irlanda / Ireland	1,4	1,1	1,4	1,5	1,4	1,3
Polònia / Polonia / Poland	1,1	1,6	1,5	1,5	1,3	1,3
Portugal / Portugal / Portugal	0,9	1,3	1,3	1,4	1,3	1,3
Alemanya / Alemania / Germany	nd	nd	nd	1,2	1,2	1,2
Espanya / España / Spain	1,1	1,1	1,2	1,3	1,3	1,2
Itàlia / Italia / Italy	0,8	0,8	0,9	1	1	0,9
Dinamarca / Dinamarca / Denmark	1,5	1,7	1,6	1,8	1,9	nd
Estats Units / Estados Unidos / United States of America	2,1	2,3	2,5	2,6	2,7	2,8
Canadà / Canadá / Canada	2,3	2,5	2,5	2,7	2,6	2,5
Xile / Chile / Chile	2	1,7	2	2,4	2,5	2,5
Corea / Corea / Korea	2,1	2,1	2,4	2,4	2,4	2,3
Japó / Japón / Japan	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,5
OCDE Promig / Promedio / Average	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5
EU21 Promig / Promedio / Average	1,1	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4

Font / Fuente / Data Source: Education at a Glance 2015. OECD Indicators.

NOTA: El concepte “Educació Superior” inclou institucions que imparteixen estudis de diplomatures i llicenciatures, grau, màster i doctorat. Comprèn fons públics i fons privats.

NOTA: El concepto de «educación superior» incluye instituciones que imparten estudios de diplomaturas y licenciaturas, grado, máster y doctorado. Incluye fondos públicos y fondos privados.

FOOTNOTE: The term ‘Higher Education’ includes institutions which offer undergraduate studies and diplomas, degrees, master’s, and doctorates. It includes privately and publicly funded institutions.

“L’any 2012, Espanya era un dels països on la inversió (pública i privada) en institucions d’ensenyament superior era més baixa, de l’1,2% del PIB, només superada negativament per Itàlia (0,9%). La inversió a Espanya se situa per sota de la mitjana de l’OCDE (1,4%) o de l’EU21 (1,3%), i molt per sota de països com Corea (2,3%) o els Estats Units (2,8%) i el Canadà (2,5%).

En 2012, España era uno de los países donde la inversión (pública y privada) en instituciones de enseñanza superior era más baja, del 1,2% del PIB, sólo superada negativamente por Italia (0,9%). La inversión en España se sitúa por debajo de la media de la OCDE (1,4%) y de la UE21 (1,3%), y muy por debajo de países como Corea (2,3%) o Estados Unidos (2,8%) y Canadá (2,5%).

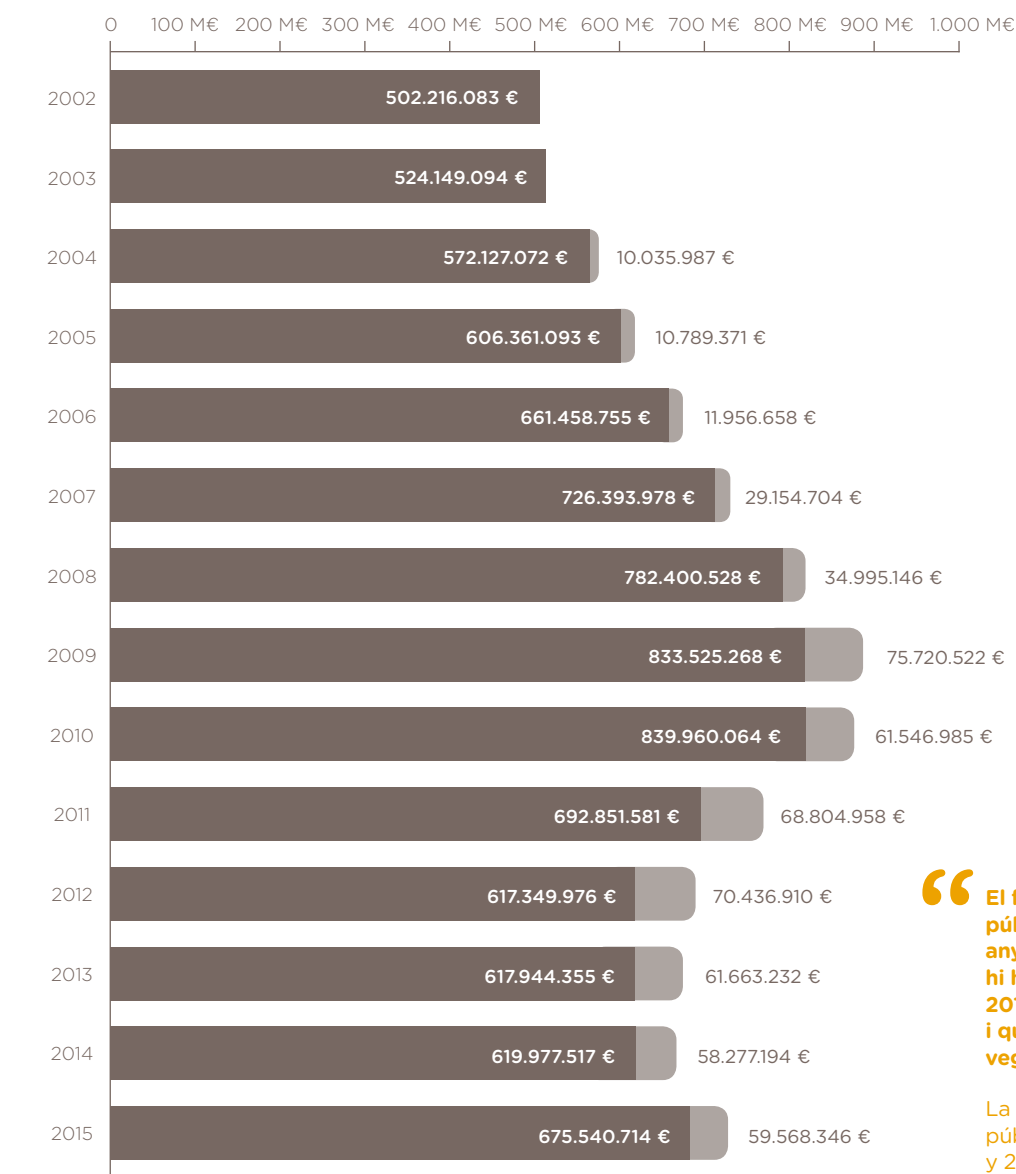
In 2012, Spain’s investment (public and private) in higher education institutions was among the lowest at 1.2% of GDP, with only Italy (0.9% of GDP) investing less. Investment in Spain is below the OECD average (1.4%), the EU21 average (1.3%), and considerably lower than countries such as Korea (2.3%), the United States (2.8%) and Canada (2.5%).

”

Gràfic 9. Evolució del finançament públic de les universitats públiques catalanes.

Gráfico 9. Evolución de la financiación pública de las universidades públicas catalanas.

Figure 9. Development of public funding of Catalan public universities.

Font / Fuente / Data Source:
Secretaria d'Universitats i Recerca. Generalitat de Catalunya.

Model de finançament de les UUPPCC
Modelo de financiación de las UUPPCC
Catalan public universities finance model

Recursos ordinaris addicionals
Recursos ordinarios adicionales
Additional regular resources

El finançament de la Generalitat a les universitats públiques catalanes mostra un increment entre els anys 2002 i 2010. Tanmateix, i per efecte de la crisi, hi ha hagut decrements molt remarcables als anys 2011 i 2012, que s’ha contingut als anys 2013 i 2014 i que repunta lleugerament a l’alça per primera vegada en els darrers anys.

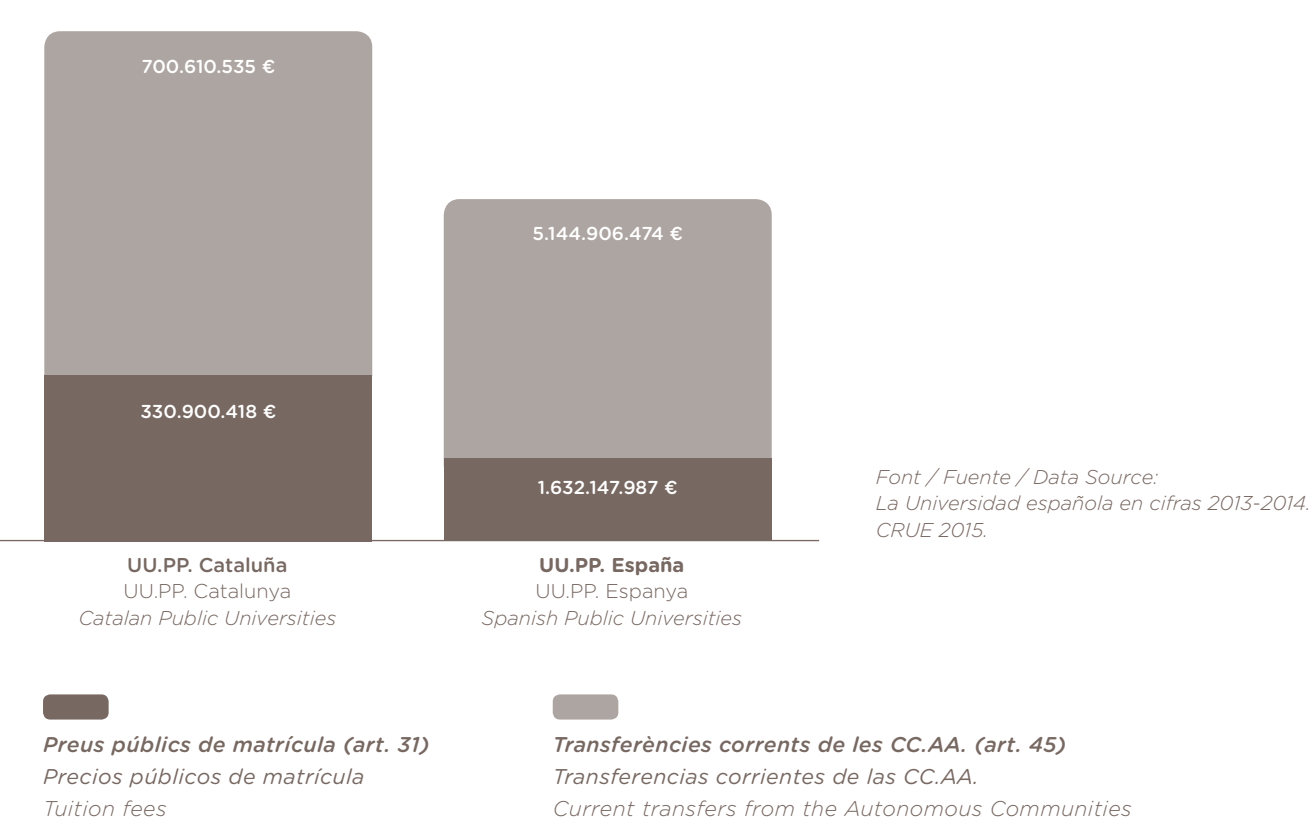
La financiación de la Generalitat en las universidades públicas catalanas muestra un aumento entre 2002 y 2010. Sin embargo, y por efecto de la crisis, se han producido descensos muy remarcables en 2011 y 2012, que se han contenido en 2013 y 2014. La financiación repunta ligeramente al alza por primera vez en los últimos años.

Funding for Catalan public universities by the Generalitat (Catalan government) increased between 2002 and 2010. However, owing to the effects of the economic crisis, there were substantial decreases in funding in 2011 and 2012. Funding was stabilised in 2013 and 2014, and has been increased slightly for the the first time in the last years.

Gràfic 10. Relació entre els ingressos de matrícula i les transferències de la Generalitat. Curs 2013-14.

Gráfico 10. Relación entre los ingresos de matrícula y las transferencias de la Generalitat. Curso 2013-14.

Figure 10. Relation between tuition income and transfers from the Generalitat (Catalan government). 2013-14.

Preus públics de matrícula (art. 31)
Precios públicos de matrícula
Tuition fees

Transferències corrents de les CC.AA. (art. 45)
Transferencias corrientes de las CC.AA.
Current transfers from the Autonomous Communities

El curs 2013-14, a Catalunya els ingressos per preus públics de matrícula ha estat del 24,7% del total d’ingressos, mentre que a Espanya ha estat del 17,7%, 7 punts per sobre. El mateix curs 2013-14, a Catalunya els ingressos per transferències corrents de la comunitat autònoma han estat del 52,2%, mentre que a Espanya del 55,9%, 3,7 punts per sota.

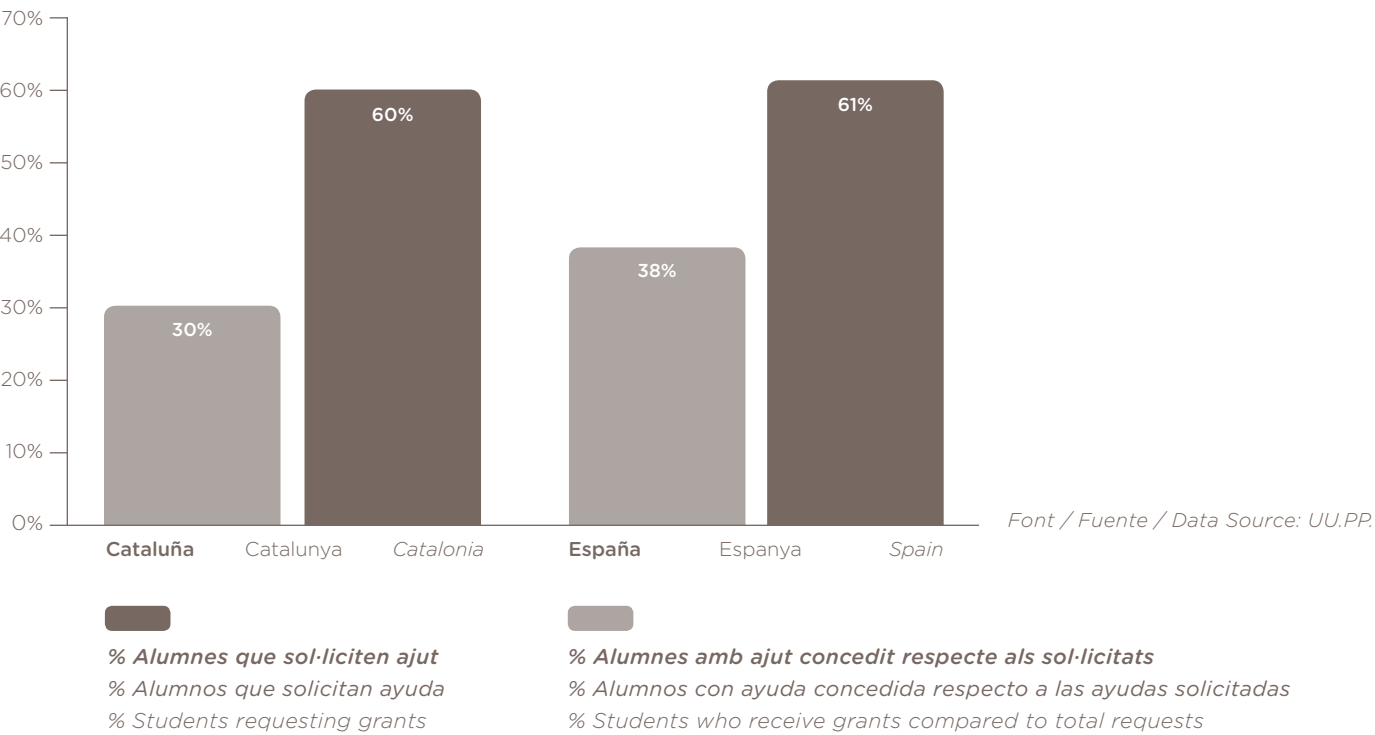
El curso 2013-14, en Cataluña solicitó ayudas al ME el 30% de los estudiantes matriculados, de los que obtuvieron algún tipo de ayuda el 60% (18% del total de estudiantes). En España solicitaron ayudas el 38% de los estudiantes matriculados y las obtuvieron el 60% (23% del total).

In the 2013-14 academic year, tuition fees accounted for 24.7% of the total income, 7 percentage points above Spain, where tuition fees accounted for 17.7% of the total income. During the same academic year, Catalonia received 52.2% from current transfers from the autonomous community, while Spain received 55.9%, 3.7 points higher.

Gràfic 11a. Ajuts a l'estudi del Ministeri d'Educació. Curs 2013-14. Alumnes que sol·liciten ajuts a l'estudi i ajuts concedits. Estudis de grau i màster.

Gráfico 11a. Ayudas al estudio del Ministerio de Educación. Curso 2013-14. Alumnos que solicitan ayudas al estudio y ayudas concedidas. Estudios de grado y máster.

Figure 11a. Study grants from the Ministry of Education. 2013-14. Students who apply for grants, and number of grants awarded. Degree and master's programmes.

“ El curs 2013-14, a Catalunya el 30% dels estudiants matriculats va sol·licitar ajut al ME; el 60% d'aquests (18% del total d'estudiants) en van obtenir algun tipus d'ajut . A Espanya van sol·licitar ajut el 38% dels estudiants matriculats i el van obtenir el 60% (23% del total).

El curso 2013-14, en Cataluña solicitó ayudas al ME el 30% de los estudiantes matriculados, de los que obtuvieron algún tipo de ayuda el 60% (18% del total de estudiantes). En España solicitaron ayudas el 38% de los estudiantes matriculados y las obtuvieron el 60% (23% del total).

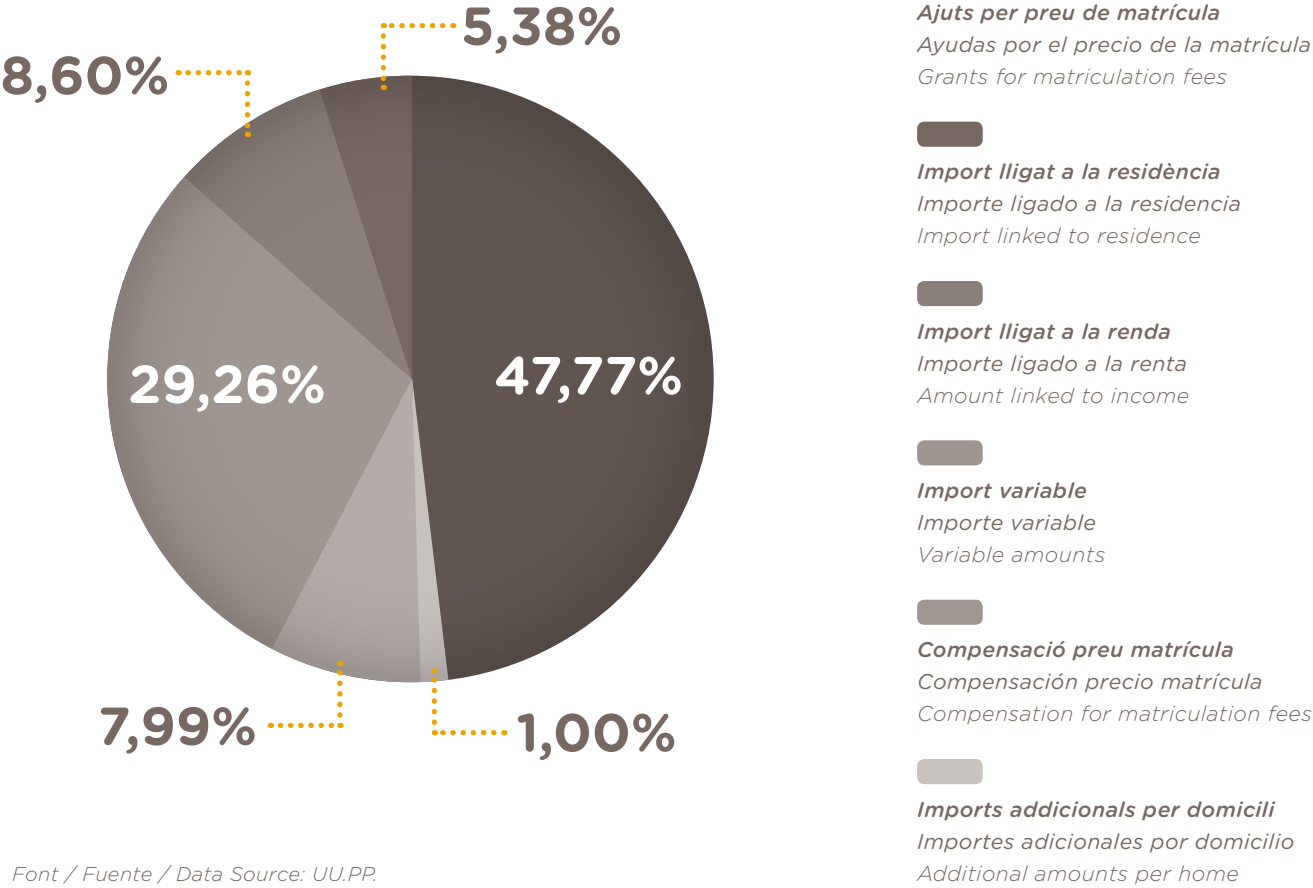
In the 2013-14 academic year, 30% of enrolled students in Catalonia applied for the Ministry of Education grants, of whom about 60% received some kind of grant (18% of the total number of students). In Spain, 38% of enrolled students applied for grants, of whom about 60% (23% of all students) received grants.

”

Gràfic 11b. Ajuts a l'estudi del Ministeri d'Educació. Curs 2013-14. Tipologia dels ajuts concedits. Estudis de grau i màster.

Gráfico 11b. Ayudas al estudio del Ministerio de Educación. Curso 2013-14. Tipología de las ayudas concedidas. Estudios de grado y máster

Figure 11b. Study grants from the Ministry of Education. 2013-14. Types of grant awarded. Degree and master's programmes.

“ El curs 2013-14, a Catalunya la meitat dels ajuts es van concedir al preu per matrícula, mentre que l'import per residència fou només d'un 5%.

En el curso 2013-14, en Cataluña la mitad de las ayudas se concedieron para afrontar el precio de la matrícula, mientras que el importe por residencia fue de sólo un 5%.

In the 2013-14, half of the grants conceded were to help with tuition fees, while only 5% were granted for help with residence costs.

”

UNIVERSIDAD POLITÉCNICA DE CATALUÑA

INSERTAR COMPETENCIAS GENÉRICAS PARA MEJORAR EL APRENDIZAJE

La ETSETB implementa con éxito este modelo de asignaturas transdepartamentales

El proceso de inserción de competencias genéricas en los planes de estudios de los nuevos grados de la Escuela Técnica Superior de Ingeniería de Telecomunicación de Barcelona (ETSETB) se afrontó como un reto. Después de estudiar diversos modelos, se adoptó el de la iniciativa internacional CDIO (www.cdio.org), a la que ya se han adscrito más de 130 instituciones. Este modelo establece un conjunto exhaustivo de competencias (CDIO Syllabus) especificadas por la industria y otros agentes externos, así como un conjunto de buenas prácticas (CDIO Standards) para implantar su aprendizaje.

La ETSETB ha realizado su propia adaptación de este modelo, que obtuvo el premio del Consejo Social de la UPC y una distinción Jaume Vicens Vives a la calidad docente universitaria en 2012. La ETSETB, que se ha erigido en un miembro relevante de la iniciativa CDIO, organizó su congreso internacional en 2014. En la base de datos de artículos de la página web de esta sociedad se pueden encontrar diversos artículos que describen la experiencia. Además de la inserción suave de competencias genéricas en todas las asignaturas, se han creado asignaturas específicas de proyectos en cada curso de los grados. En estas asignaturas, que son transdepartamentales, los estudiantes se enfrentan a un contexto cercano al ejercicio profesional de la ingeniería, trabajando en equipo en proyectos de complejidad creciente cada curso, lo que constituye un entorno natural para el aprendizaje de las competencias. Actualmente, la mitad de los proyectos del último curso son especificados por empresas o instituciones externas.

POLYTECHNIC UNIVERSITY OF CATALONIA

BUILDING GENERIC SKILLS TO IMPROVE LEARNING

The ETSETB (Barcelona School of Telecommunications Engineering) successfully implemented this trans-departmental study model

The process of building generic competencies in the new degree curricula at ETSETB was a challenge. After examining various models, the international CDIO initiative (www.cdio.org) which has been adopted by more than 130 institutions, was selected. This model establishes a comprehensive list of skills (CDIO Syllabus) specified by the industry and external agents, and a range of best practices (CDIO Standards) for implementing their acquisition.

The ETSETB has made its own adaptation of the model, which won the UPC's Consell Social prize and the Jaume Vicens Vives distinction in university teaching quality in 2012. ETSETB has become an important member of the initiative and organised the CDIO international conference in 2014. Numerous articles describing the experience are available on the company's website. As well as the smooth integration of generic skills in all subjects, specific project subjects have been created in each year of the degree course. In these trans-departmental subjects, students face situations similar to those of a professional engineering team and study projects that become increasingly complex in each year of the programme, which creates a natural environment for learning skills. Currently, half of the projects of the most recent course were specified by companies or external institutions.

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

INSERIR COMPETÈNCIES GENÈRIQUES PER MILLORAR L'APRENTATGE

L'ETSETB implementa amb èxit aquest model d'assignatures transdepartamentals

El procés d'inserció de les competències genèriques en els plans d'estudis dels nous graus a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació de Barcelona (ETSETB) es va encarar com un repte. Després d'estudiar diversos models, s'adoptà el de la iniciativa internacional CDIO (www.cdio.org), a la qual hi ha adherides actualment més de 130 institucions. Aquest model estableix un conjunt exhaustiu de competències (CDIO Syllabus) especificades per la indústria i altres agents externs, i un conjunt de bones pràctiques (CDIO Standards) per tal d'implantar-ne l'aprenentatge.

L'ETSETB ha fet la seva pròpia adaptació d'aquest model, que va obtenir el premi del Consell Social de la UPC i la distinció Jaume Vicens Vives a la Qualitat Docent Universitària l'any 2012. L'ETSETB ha esdevingut un membre rellevant de la iniciativa CDIO i va organitzar un congrés internacional l'any 2014. Es poden trobar diversos articles que descriuen la experiència a la base de dades d'articles de la pàgina web d'aquesta societat. A més de la inserció suau de competències genèriques en totes les assignatures, s'han creat assignatures específiques de projectes en cada curs dels graus. En aquestes assignatures, que són transdepartamentals, els estudiants s'enfronten a un context pròxim a l'exercici professional de l'enginyeria treballant en equip en projectes de complexitat creixent cada curs, fet que suposa un entorn natural per a l'aprenentatge de les competències. Actualment la meitat dels projectes del darrer curs estan especificats per empreses o institucions externes.

A photograph of two male students in a laboratory setting. They are focused on a robotic arm with a gripper, which is part of a larger mechanical structure. The student in the foreground is wearing a grey sweater and is looking intently at the robot. The student in the background is wearing a light blue shirt and is also looking at the robot. The background is slightly blurred, showing other laboratory equipment. The image is overlaid with several semi-transparent circular shapes in shades of blue and grey.

2 EL PROCÉS FORMATIU: METODOLOGIES I INNOVACIÓ DOCENT

En els últims anys, l'oferta de formació universitària ha experimentat una reorganització per adaptar-se a l'Espai Europeu d'Educació Superior. Aquest canvi ha suposat una clara millora en el sistema universitari públic de Catalunya. L'impacte més evident ha estat un augment de la internacionalització de la universitat, un increment del rendiment dels estudiants i un major contacte entre la universitat i el món laboral a través de les pràctiques externes professionalitzadores.

EL PROCESO FORMATIVO: METODOLOGÍAS E INNOVACIÓN DOCENTE

En los últimos años, la oferta de formación universitaria ha experimentado una reorganización para adaptarse al Espacio Europeo de Educación Superior. Este cambio ha supuesto una clara mejora en el sistema universitario público de Cataluña, como queda patente en la mayor internacionalización de la universidad, en el aumento del rendimiento de los estudiantes y en una relación más estrecha entre la universidad y el mundo laboral a través de prácticas externas profesionalizadoras.

THE TRAINING PROCESS: METHODOLOGIES AND TEACHING INNOVATION

In recent years, university education has undergone a reorganisation in order to adapt to the European Higher Education Area. This change has led to a marked improvement in the Catalan public university system. The biggest impact has been the increased internationalisation of the university, the increase in student performance, and improved contact between universities and the workplace through external professionalising practices.

2.1 CALIDAD DE LA OFERTA FORMATIVA

El sistema universitario catalán es un referente de calidad tanto a nivel estatal como internacional. La Agencia para la Calidad del Sistema Universitario de Cataluña (AQU Catalunya) fue la primera del Estado español y una de las primeras en formar parte de la European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA).

El sistema universitario catalán, además de disponer de estructuras que fomentan la calidad, está avalado por los buenos resultados que ha obtenido en los últimos años. La mayor parte de los estudios de grado y de máster del sistema universitario público catalán se ha sometido con resultados favorables a los procesos de acreditación de AQU Catalunya, los cuales certifican que las titulaciones de las universidades catalanas cumplen satisfactoriamente los estándares de calidad europeos, así como la calidad docente del profesorado, que se evalúa siguiendo directrices homologables internacionalmente.

Se trata de un sistema de calidad sustentado en evidencias que se publican según criterios de transparencia hacia la sociedad: datos de resultados de las universidades, informes públicos de evaluación, resultados de las acreditaciones, etc. Una de las informaciones mejor valoradas por las universidades y los grupos de interés es la evaluación periódica de elementos esenciales como la inserción laboral de los titulados universitarios, la opinión de éstos sobre la formación recibida, la opinión de los empleadores sobre las competencias profesionales de los titulados, etc., promovida en parte por AQU Catalunya, las universidades y sus consejos sociales.

Todo esto ha sido el resultado de aplicar el marco de Verificación-Seguimiento-Modificación-Acreditación (VSMA), que ofrece una visión estructurada e integrada de los cuatro procesos de garantía de la calidad que se suceden en el transcurso del ciclo vital de los docentes: verificación, seguimiento, modificación y acreditación de los estudios oficiales. La consecución de este marco garantiza una evaluación continua del desempeño de los docentes, ayuda a promover la cultura de la calidad y del rendimiento de cuentas, presta apoyo a los responsables universitarios en la construcción de la visión estratégica de los docentes y contribuye a reforzar la transparencia, el liderazgo y el reconocimiento social de la universidad.

2.1 QUALITY OF THE CHOICE OF TRAINING PROGRAMMES

The Catalan university system is a benchmark for quality at the state and international level. The Agency for Quality of the Catalan University System (AQU Catalonia) was the first to be created on a national level, and one of the first to join the European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA).

As well as having entities that promote quality in the university system, this quality is demonstrated by the outstanding results of recent years. Most degrees and master’s degrees in the Catalan public university system have been evaluated positively by the Catalan AQU’s accreditation processes, which certifies that the qualifications issued by Catalan universities satisfactorily fulfil the European standards of quality, as well as the quality of teaching faculty which is evaluated according to internationally comparable guidelines.

It is a quality assurance system based on evidence that is published to ensure transparency: data on university results, public evaluation reports, results of the accreditations, etc. Universities and other interested groups particularly value the regular reports on essential aspects such as the employability of university graduates, graduate opinions on the education received, employers’ opinions on the graduates’ professional competencies, etc., some of which are promoted by the Catalan AQU, the universities and their Social Councils.

All of this has been achieved as a result of applying the Verification-Monitoring-Modification-Accreditation (VMMA) framework which provides a structured and integrated vision of the four quality assurance processes that occur during the teaching life cycle: verification, monitoring, modification and accreditation of the official studies. This framework ensures a continuous evaluation of the teaching function, helps to promote a culture of quality and accountability, gives support to the university authorities when building a strategic teaching vision, and helps reinforce transparency, leadership and social recognition of the university.

2.1 QUALITAT DE L’OFERTA FORMATIVA

El sistema universitari català és un referent de qualitat a escala estatal i també internacional. L’Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya) va ser la primera a crear-se a l’Estat espanyol i una de les primeres a formar part de la European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA).

Més enllà de disposar de les estructures que fomenten la qualitat en el sistema universitari, aquesta qualitat és avalada pels resultats destacats dels últims anys. La major part dels estudis de grau i de màster del sistema universitari públic català s’han sotmès, amb resultats favorables, als processos d’acreditació de l’AQU Catalunya, que certifiquen que les titulacions de les universitats catalanes compleixen satisfactòriament amb els estàndards de qualitat europeus, així com també amb la qualitat docent del professorat que s’avalua seguint directrius homologables internacionalment.

Aquest és un sistema de qualitat que se sustenta en evidències que es publiquen d’acord amb els criteris de transparència envers la societat: dades de resultats de les universitats, informes públics d’avaluació, resultats de les acreditacions, etc. Una de les informacions més ben valorades per les universitats i pels grups d’interès és l’avaluació periòdica d’elements essencials com ara la inserció laboral dels titulats universitaris, l’opinió dels titulats universitaris sobre la formació rebuda, l’opinió dels ocupadors respecte a les competències professionals dels titulats, etc., alguns dels quals, promoguts per AQU Catalunya, les universitats i els respectius consells socials.

Tot això ha estat el resultat d’aplicar el marc de verificació-seguiment-millora-acreditació (VSMA), que dóna una visió estructurada i integrada dels quatre processos d’aval de la qualitat que se succeeixen al llarg del cicle de vida dels ensenyaments: verificació, seguiment, modificació i acreditació dels estudis oficials. La consecució d’aquest marc garanteix una avaluació continuada del funcionament dels ensenyaments, ajuda a promoure la cultura de la qualitat i del rendiment de comptes, dóna suport als responsables universitaris en la construcció de la visió estratègica dels ensenyaments i ajuda a reforçar la transparència, el lideratge i el reconeixement social de la universitat.

PROFESSORAT / PROFESORADO / TEACHERS

AVALUACIONS

Av.prèvies a la selecció de PDI contractat per a les figures de col·laborador, lector, agregat i catedràtic.

EVALUACIONES

En.prévias a la selección de PDI contratado para los puestos de colaborador, lector, agregado y catedrático.

ASSESSMENTS

Assesments prior to the selection of teaching and research staff for the positions of collaborating lecturer, tenure-track lecturer, tenured assistant professor, full professor.

GRÀFIC 12 / GRÁFICO 12 / FIGURE 12 (PÀG. 58)

GRÀFIC 13 / GRÁFICO 13 / FIGURE 13 (PÀG. 59)

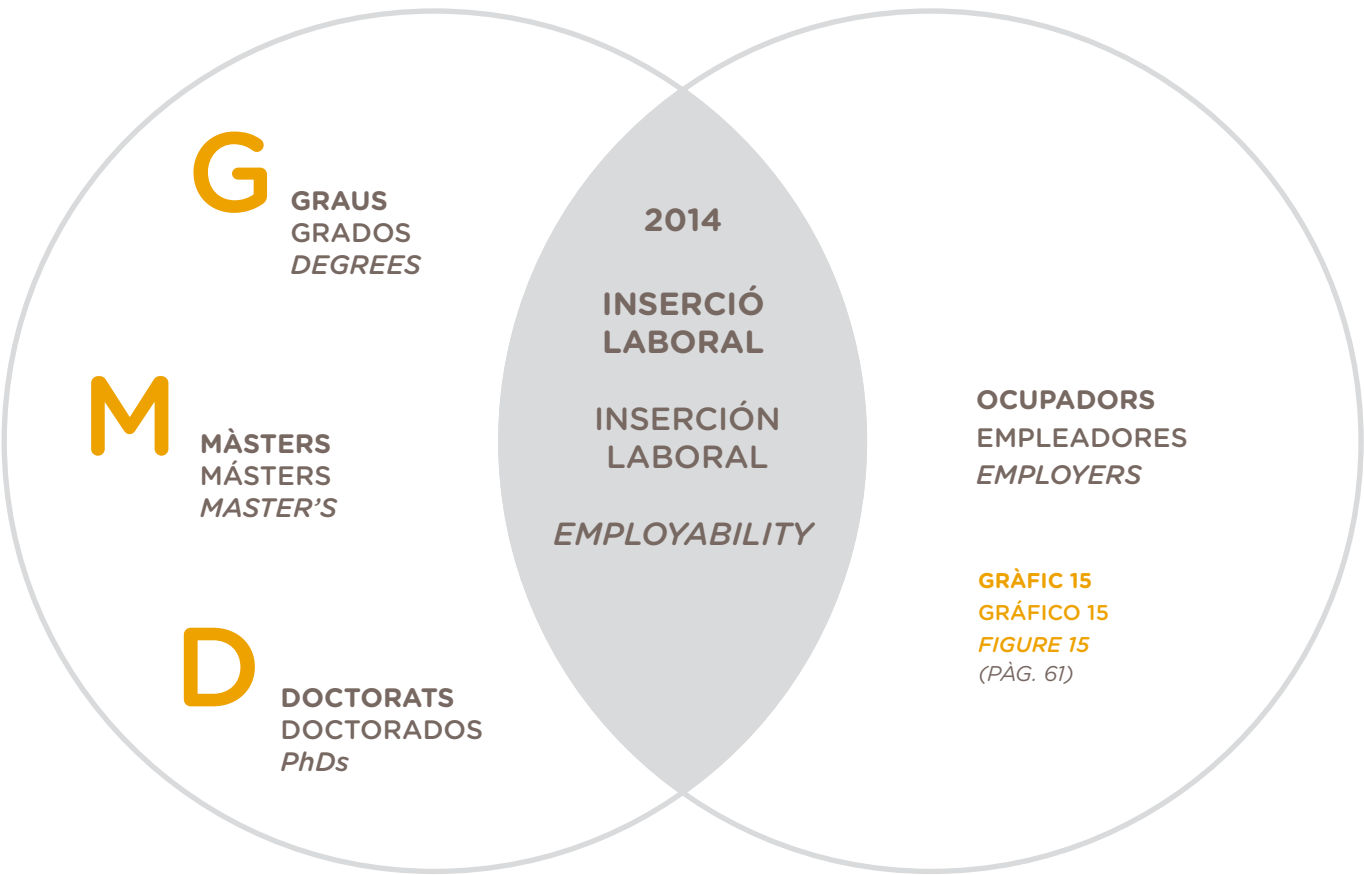
“ El sistema universitari públic català destaca a nivell internacional per la seva qualitat contrastada.

El sistema universitario público catalán destaca a nivel internacional por su calidad contrastada.

The Catalan public university system stands out internationally for its proven quality.

”

CONEIXEMENT / CONOCIMIENTO / KNOWLEDGE

GRÀFIC 15
GRÁFICO 15
FIGURE 15
(PÀG. 61)

GRÀFIC 14 / GRÁFICO 14 / FIGURE 14 (PÀG. 60)

Font / Fuente / Data Source: AQU.

“ Les universitats públiques catalanes mostren un resultats molt favorables en qualitat docent i formativa que les situen en una posició destacada en el context europeu i internacional.

Las universidades públicas catalanas muestran unos resultados muy favorables en calidad docente y formativa, que las sitúan en una posición destacada en el contexto europeo e internacional.

Positive results regarding the quality of teaching and research staff put Catalan public universities in a leading position in the European and international context.

”

ESTUDIS / ESTUDIOS / STUDIES

VERIFICACIÓ / VERIFICACIÓN / VALIDATION
Nombre de verifications realitzades de G/M/D
Número de verificaciones realizadas de G/M/D
Number of validations carried out (D/M/PhD)

Resultats de les verifications: **GRÀFIC 16**
Resultats de les verifications: **GRÁFICO 16**
Validation results: FIGURE 16 (PÀG. 62)

MODIFICACIÓ / MODIFICACIÓN / MODIFICATION
Nombre d'informes de modificació emesos
Número de informes de modificación emitidos
Number of times D/M/PhD have been monitored

Resultats de les modificacions: **GRÀFIC 18**
Resultados de las modificaciones: **GRÁFICO 18**
Modification results: FIGURE 18 (PÀG. 66)

CERTIFICACIÓ SGIQ / CERTIFICACIÓN SGIQ / CERTIFICATION BY SGIQ
Certificació dels SGIQ a nivell de centre
Certificación de los SGIQ a nivel del centro
SGIQ certification by centre

1 certificació (URL) en fase pilot / 1 en marxa (URV)
1 certificación (URL) en fase piloto / 1 en marcha (URV)
1 certification (URL) in pilot phase / 1 underway (URV)

SEGUIMENT / SEGUIMIENTO / MONITORING

Nombre de seguiments realitzats de G/M/D
Número de seguimientos realizados de G/M/D
Number of times D/M/PhD have been monitored

ACREDITACIÓ / ACREDITACIÓN / ACCREDITATION

Resultats de les acreditacions: **GRÀFIC 17**
Resultados de las acreditaciones: **GRÁFICO 17**
Accreditation results: FIGURE 17 (PÀG. 63)

Font / Fuente / Data Source: AQU.

TRANSPARÈNCIA / TRANSPARENCIA / TRANSPARENCY

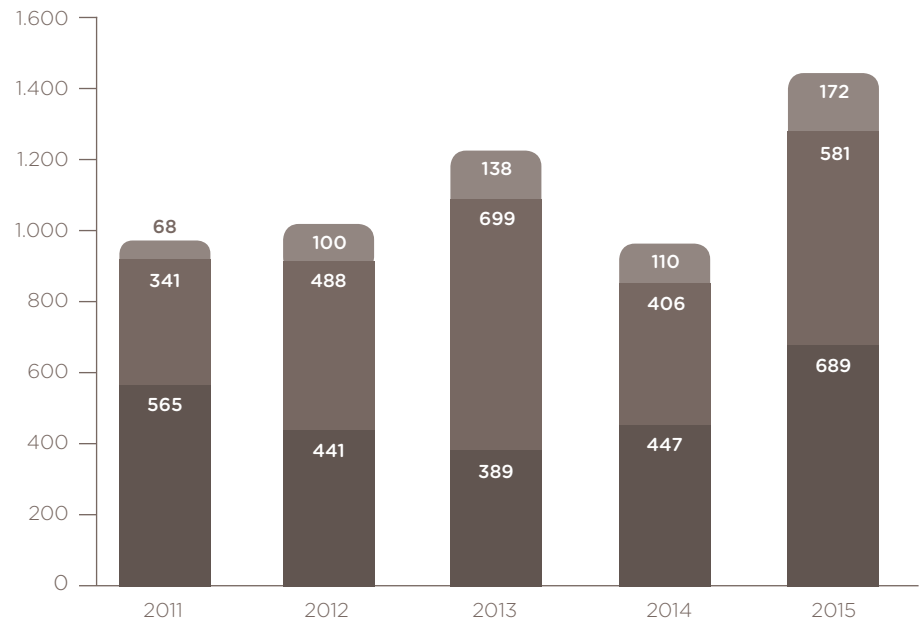
- <http://www.aqu.cat>
- <http://winddat.aqu.cat> Indicadors docents per al desenvolupament i l'anàlisi de les titulacions
Indicadores docentes para el desarrollo y el análisis de las titulaciones
Teaching indicators for the development and analysis of qualifications
- <http://portal.aqu.cat/informes> Informes d'avaluació del sistema universitari català
Informes de evaluación del sistema universitario catalán
Evaluation reports of the Catalan university system
- <http://estudis.aqu.cat> Informació als estudiants sobre el desenvolupament de les titulacions (verificació, acreditació, pla d'estudis, indicadors, etc.)
Información a los estudiantes sobre el desarrollo de las titulaciones (verificación, acreditación, plan de estudios, indicadores, etc.)
Informing students about the development of the qualifications (verification, accreditation, curriculum, indicators, etc.)

Gràfic 12. Avaluacions prèvies a la selecció de PDI contractat per a les funcions de col·laborador, lector, agregat i catedràtic.

Gráfico 12. Evaluaciones previas a la selección de PDI contratados para los puestos de colaborador, lector, agregado y catedrático.

Figure 12. Assessments prior to the appointment of teaching and research staff for collaborating lecturer, tenure-track lecturer, tenured assistant professor, full professor.

NOTA: Número d'avaluacions realitzades.
NOTA: Número de evaluaciones realizadas.
FOOTNOTE: Number of assessments.

Font / Fuente / Data Source: AQU.

Lector
Lector
Collaborating lecturer

Agregat
Agregado
Sum

Catedràtic
Catedrático
Full professor

“L’avaluació de lectors, agregats i doctors ha crescut en el 2015 després d’un període en decreixement.

La evaluación de lectores, agregados y doctores creció en el 2015 después de un período de decrecimiento.

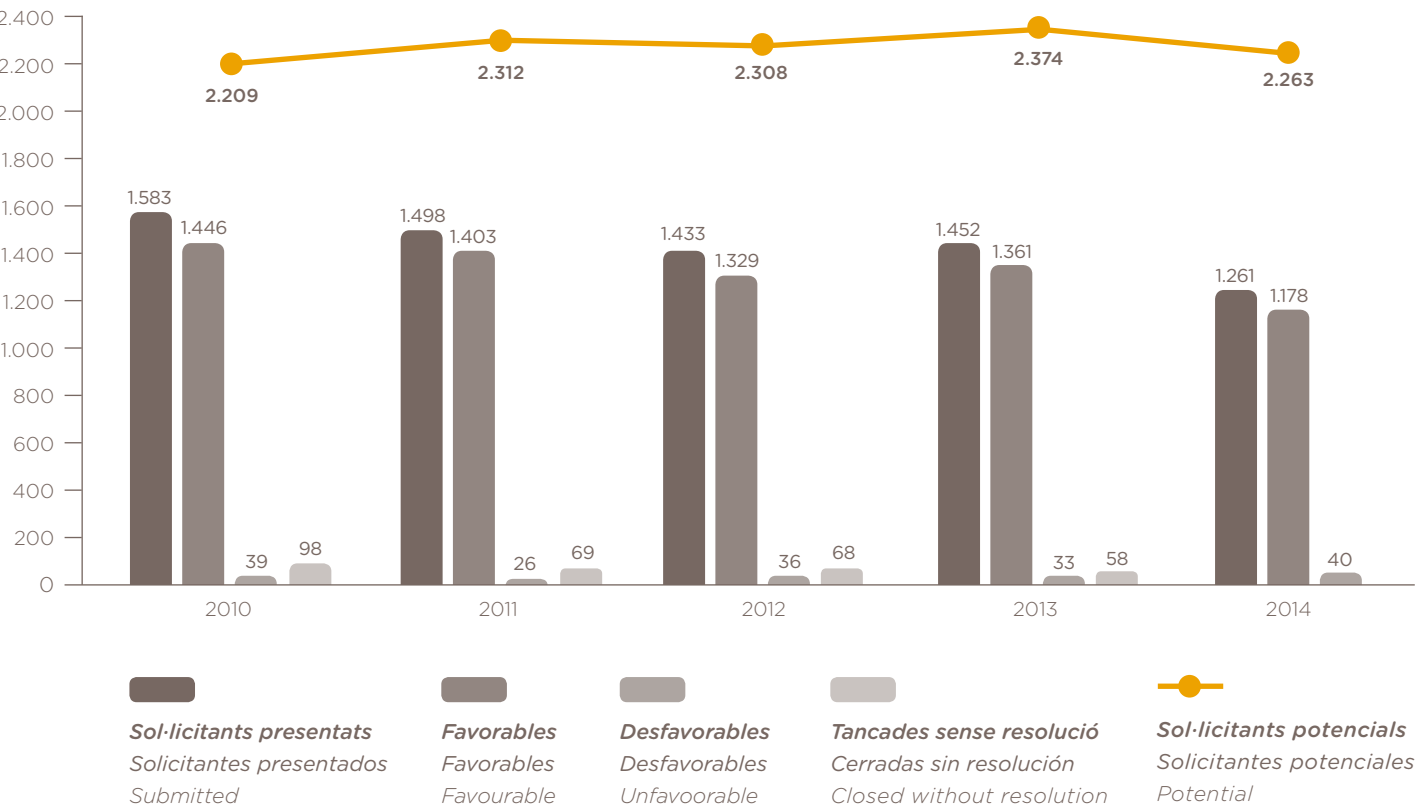
The assesments of tenure-track lecturers, tenured assistant professors and doctors grew in 2015 after a period of decline.

”

Gràfic 13. Mèrits de docència.

Gráfico 13. Méritos de docencia.

Figure 13. Merits in teaching.

Font / Fuente / Data Source: AQU.

“En els darrers 5 anys les sol·licituds de mèrits de docència han disminuït lleugerament.

En los últimos cinco años, las solicitudes de méritos de docencia han disminuido ligeramente.

Merits in teaching have declined slightly in the last five years.

”

NOTA: Sol·licitud de quinquennis del PDI contractat de les universitats públiques.

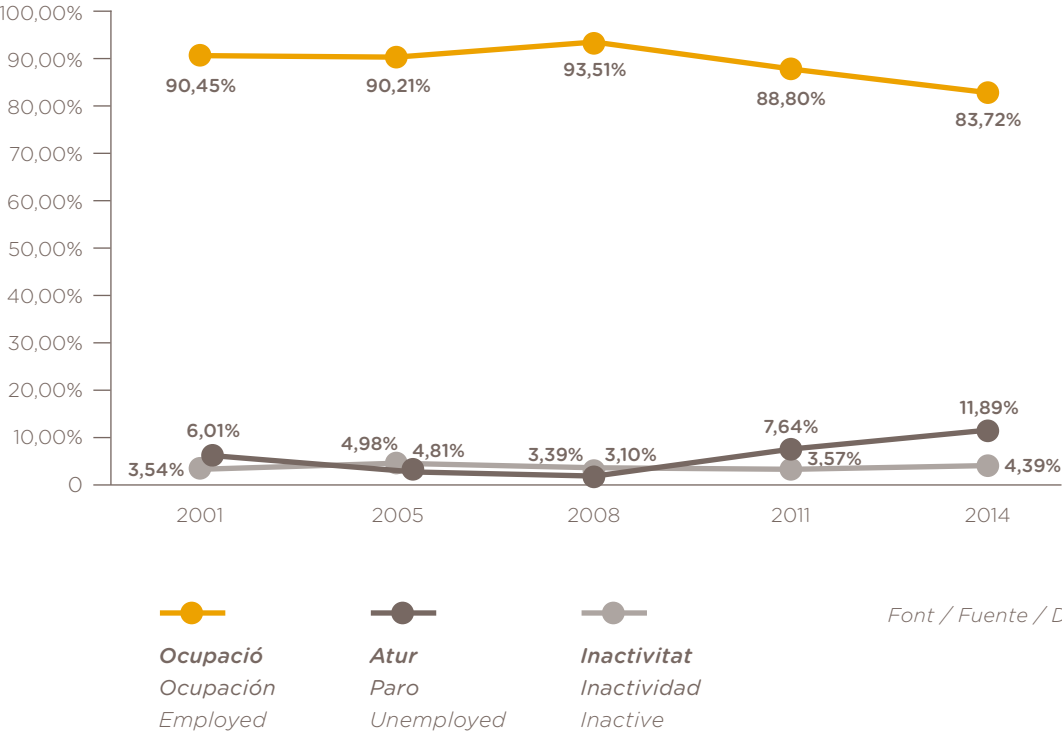
NOTA: Solicitud de quinquenios del PDI contratado de las universidades públicas.

FOOTNOTE: Request for five-year appointments (quinquennis) of teaching and research staff contracted by public universities.

Gràfic 14. Inserció laboral dels estudiants de grau, màster i doctorat.

Gráfico 14. Inserción laboral de los estudiantes de grado, máster y doctorado.

Figure 14. Employability of degree, master's, and PhD students.

“ Les persones amb una formació universitària tenen una taxa d’ocupabilitat molt més elevada, malgrat la crisi dels darrers anys.

Las personas con formación universitaria tienen una tasa de ocupabilidad mucho más elevada, a pesar de la crisis de los últimos años.

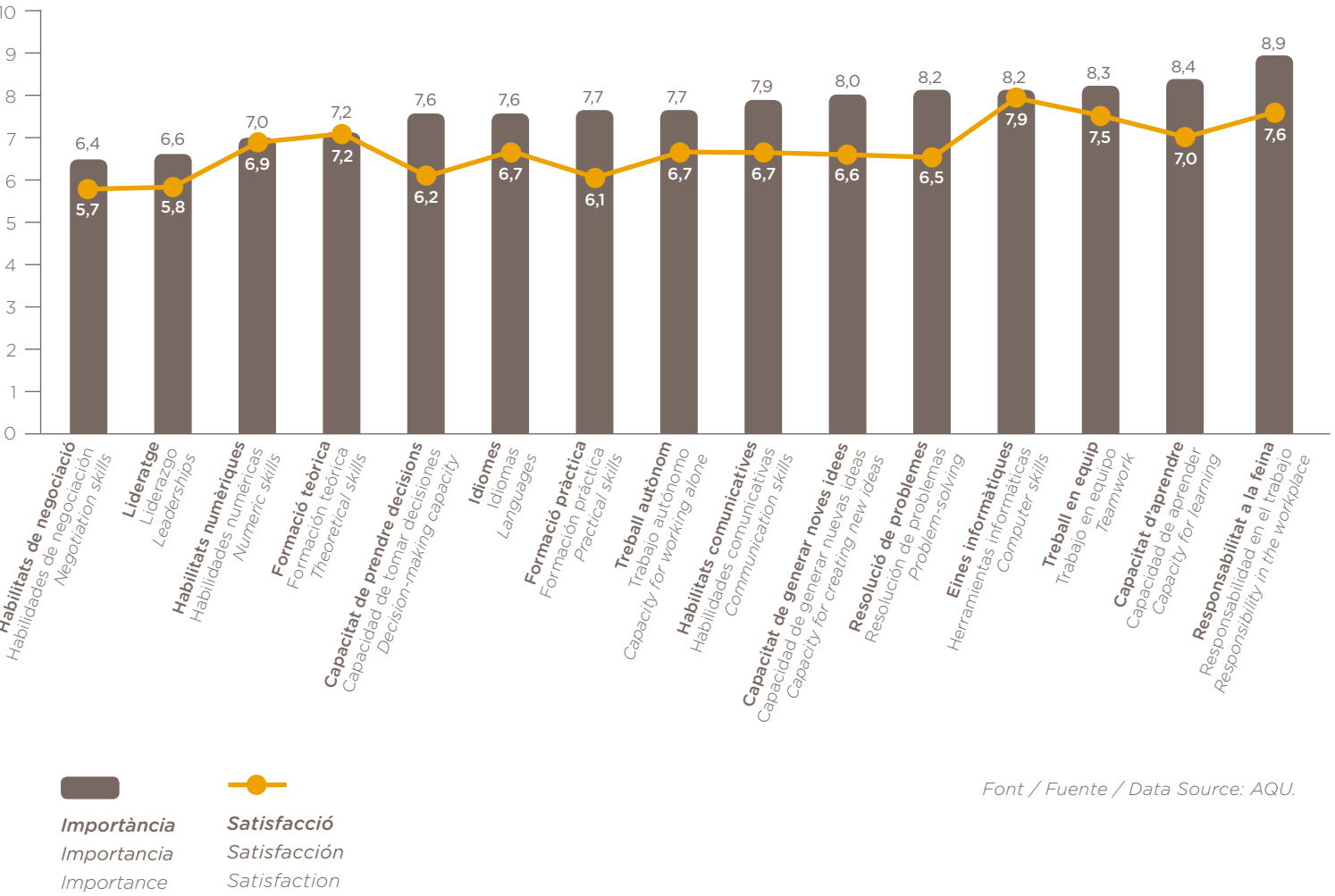
University graduates are much more employable, despite of the crisis of the last years.

”

Gràfic 15. Comparativa de les mitjanes d’importància i satisfacció amb les competències dels recent titulats/es.

Gráfico 15. Comparativa de las medias de importancia y satisfacción con las competencias de los recién titulados.

Figure 15. Comparison of the average levels of importance and satisfaction with the skills of recent graduates

“ Les empreses qualifiquen amb un notable de mitjana les competències adquirides pels estudiants universitaris.

Las empresas califican con un notable de media las competencias adquiridas por los estudiantes universitarios.

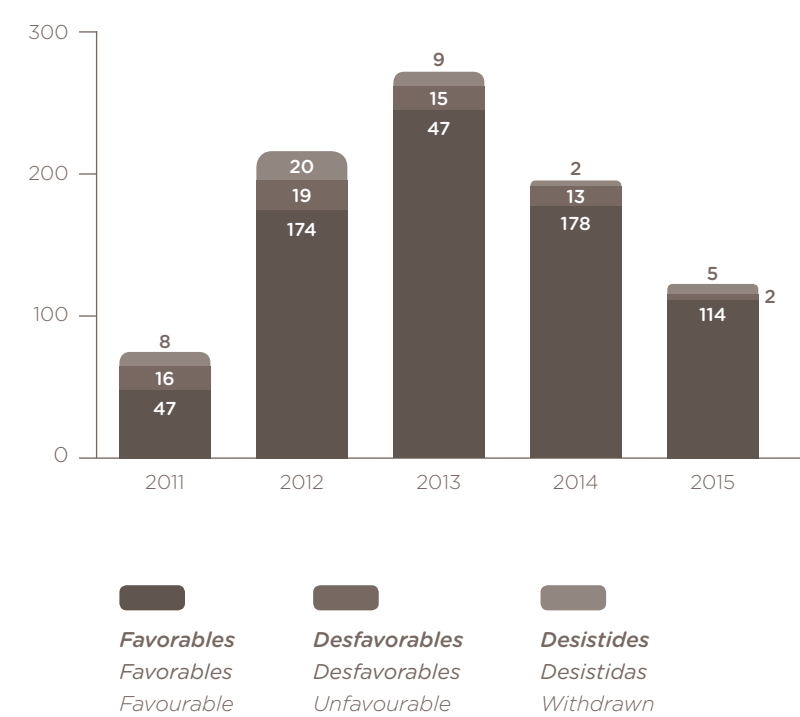
Companies rate the skills acquired by university students highly.

”

Gràfic 16. Nombre de verificacions realitzades de grau, màster i doctorat.

Gráfico 16. Número de verificaciones realizadas de grado, máster y doctorado.

Figure 16. Numbers of verifications done for degrees, master's and PhD.

“ El nombre de verificacions al 2015 ha disminuït de manera considerable en relació amb els 3 anys anteriors.

El número de verificaciones en el 2015 ha disminuido de manera considerable en relación con los tres años anteriores.

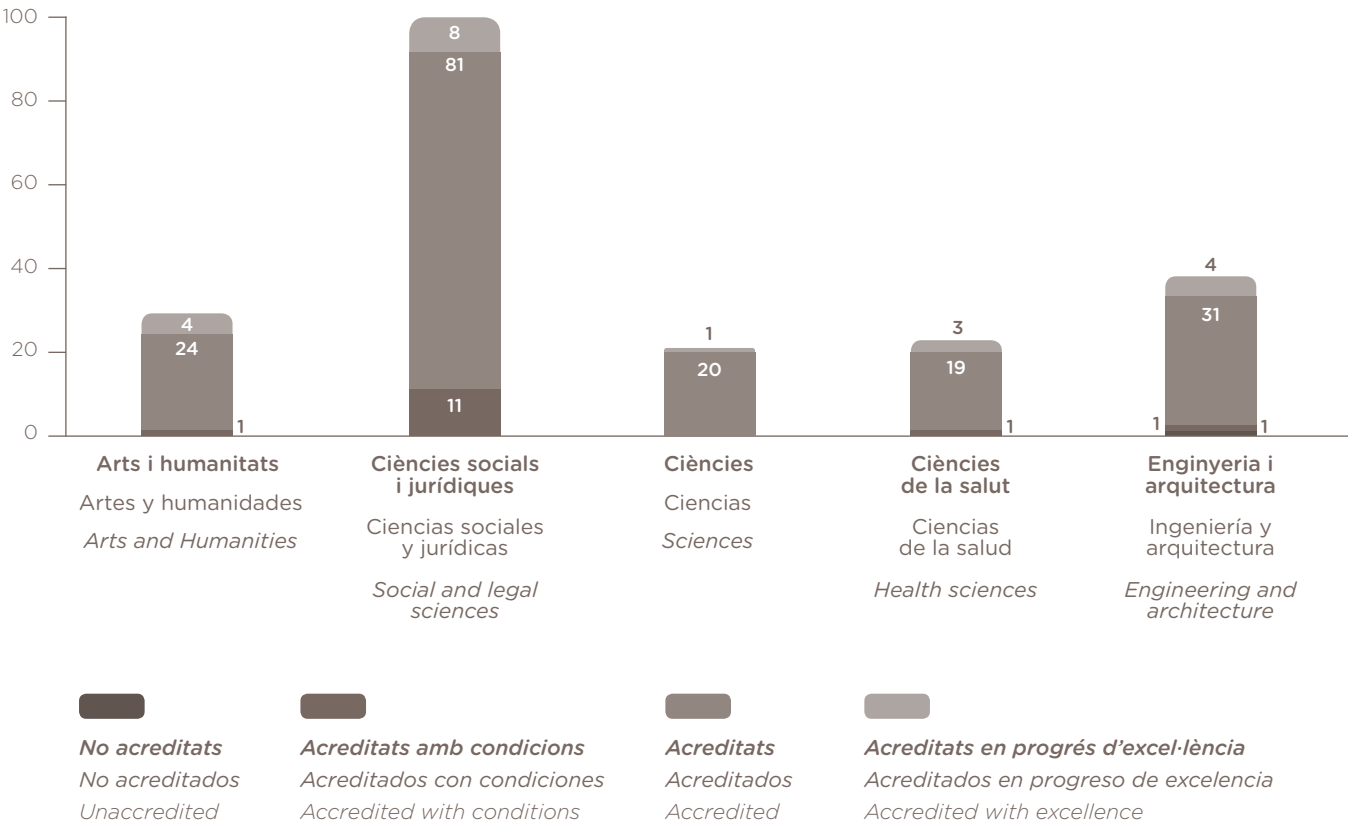
The number of inspections in 2015 decreased significantly compared with the previous three years.

Font / Fuente / Data Source: AQU.

Gràfic 17. Resultats del procés d'acreditació dels estudis de grau, màster i doctorat. Anys 2011-2014.

Gráfico 17. Resultados del proceso de acreditación de los estudios de grado, máster y doctorado. Años 2011-14.

Figure 17. Results of the degree, master's and PhD accreditation process. 2011-2014

Font / Fuente / Data Source: AQU.

“ La branca de ciències socials i jurídiques és la que ha obtingut més acreditacions en el període 2011-14.

La rama de Ciencias Sociales y Jurídicas es la que ha obtenido más acreditaciones en el período 2011-14.

The field of social and legal sciences branch obtained most accreditations in the 2011-14 period.

UNIVERSIDAD POMPEU FABRA

LA REVOLUCIÓN DE LA DOCENCIA MULTIMEDIA

El proyecto VEU de la UPF

El curso 2013-2014 dio comienzo en la UPF el proyecto VEU (Vídeos de Enseñanza Universitarios), que consiste en asesorar y prestar apoyo al profesorado en el diseño, producción y/o creación de materiales docentes multimedia (MDM) para fomentar el uso de estas herramientas de enseñanza y aprendizaje, ya sea en la docencia impartida en la misma universidad o en la formación en línea. Por este motivo, se ha consolidado un equipo multidisciplinario coordinado por el profesor Manel Jiménez Morales.

Actualmente, el uso de materiales docentes multimedia supone una revolución en las diversas aulas y espacios de la educación superior. En este contexto, es importante formar al futuro profesorado en el manejo y aplicación de las Tecnologías de la Información y la Comunicación (TIC), tanto para el uso propio como de cara al futuro alumnado. Es decir, colaborar en su alfabetización digital y en el desarrollo de competencias específicas respecto al uso de las nuevas tecnologías, así como facilitar desde las instituciones el diseño y creación de este tipo de material.

El proyecto VEU es un elemento clave de apoyo a los procesos de enseñanza-aprendizaje de la Universitat Pompeu Fabra y demuestra su apuesta clara por la docencia en una línea innovadora y disruptiva. El profesorado miembro del PDI, a título individual o colectivo, y los equipos docentes pueden utilizar este y otros proyectos relacionados directamente con la docencia.

POMPEU FABRA UNIVERSITY

THE MULTIMEDIA TEACHING REVOLUTION

UPF's VEU project

Pompeu Fabra University's VEU (University Education Videos) project began in the 2013-2014 academic year, and advises and supports teachers with the design, production and/or creation of multimedia teaching material (MDM) to promote the use of these tools for teaching and learning, whether for on-campus teaching or online learning. To this end, a multi-disciplinary team coordinated by Professor Manel Jiménez Morales was created.

Currently, the use of multimedia teaching tools is revolutionising classrooms and higher education institutions. It is therefore important to train future teachers in the use and application of Information Technology and Communication (ITC) both for their own use and for future students. In other words, to be invested in their own digital literacy and in the development of specific new technology skills, as well as supporting institutions to facilitate the design and creation of this type of material.

The VEU Project is a key element for supporting the teaching/learning processes at the Pompeu Fabra University, and demonstrates its clear commitment to disruptive and innovative teaching. The faculty staff, individually and collectively, as well as teaching staff can make use of this and related educational projects.

UNIVERSITAT POMPEU FABRA

LA REVOLUCIÓ DE LA DOCÈNCIA MULTIMÈDIA

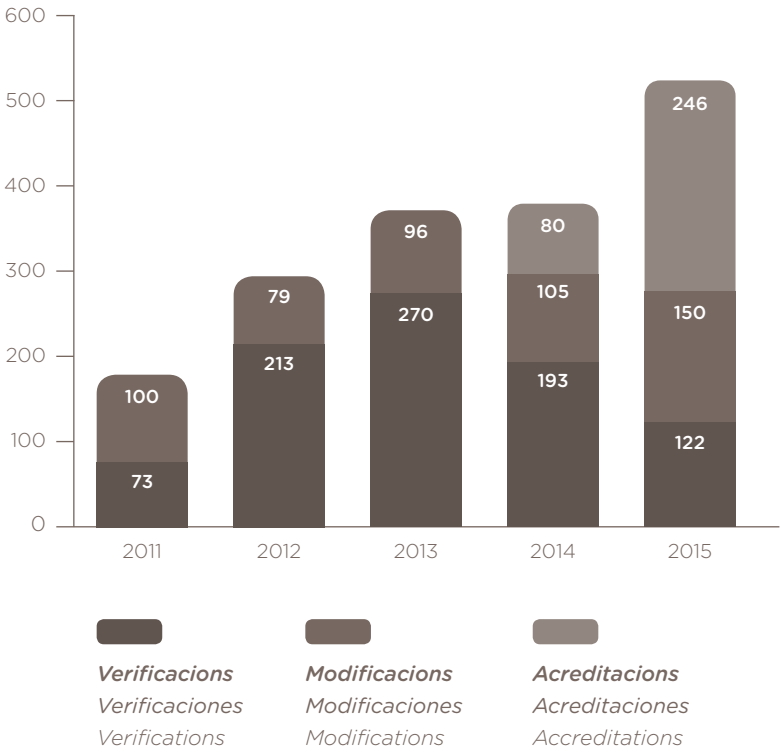
El Projecte VEU de la UPF

El curs 2013-2014, a la Universitat Pompeu Fabra, va començar el Projecte VEU (vídeos d'ensenyament universitaris), que vol assessorar el professorat i donar-li suport en el disseny, la producció o la creació de materials docents multimèdia (MDM) per a fomentar l'ús d'aquestes eines d'ensenyament i aprenentatge, sigui per a la docència a la pròpia universitat o bé per formació en línia. Per aquest motiu s'ha consolidat un equip multidisciplinari coordinat pel professor Manel Jiménez Morales.

Actualment l'ús de materials docents multimèdia suposa una revolució a les diverses aules i als espais d'educació superior. En aquest context, és important formar el futur professorat en el maneig i l'aplicació de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC), tant per a ús propi com de cara al futur alumnat; és a dir, col·laborar en l'alfabetització digital d'aquest i en el desenvolupament de competències específiques respecte a l'ús de les noves tecnologies, així com donar suport des de les institucions per facilitar el disseny i la creació d'aquest tipus de material.

El Projecte VEU és un element clau de suport als processos d'ensenyament-aprenentatge de la UPF i demostra la seva clara aposta per la docència en una línia innovadora i disruptiva. El professorat membre del PDI, a títol individual o col·lectiu, així com equips docents, poden utilitzar aquest i altres projectes relacionats en relació directa amb la docència.

Gràfic 18. Nombre de verificacions, modificacions i acreditacions dels estudis de grau, màster i doctorat.
Gráfico 18. Número de verificaciones, modificaciones y acreditaciones de los estudios de grado, máster y doctorado.
Figure 18. Number of verifications, modifications and accreditations in degree, master's and PhD studies.

“ El nombre d’acreditacions dels estudis de grau, màster i doctorat no ha parat de créixer des del 2011.

El número de acreditaciones de los estudios de grado, máster y doctorado no ha dejado de crecer desde 2011.

Accreditations for degrees, master’s and PhDs have continued to grow since 2011.

Font / Fuente / Data Source: AQU.

2.2 MOBILITAT I INTERNACIONALITZACIÓ

Les universitats públiques catalanes són una destinació atractiva com a universitats d’acollida, com ho demostra l’augment de l’estudiantat en mobilitat internacional en el conjunt de titulacions de grau, màster i doctorat. Efectivament, el nombre d’estudiants que fan estades de formació a Catalunya en el marc de programes d’intercanvi es va incrementar un 30,8% des del curs 2010-2011 fins al curs 2014-2015.

A més, els estudiants de les universitats públiques catalanes participen cada vegada més en programes de mobilitat. En el període 2011-2015, gairebé un 20% dels titulats de grau de les universitats públiques catalanes han fet una estada a l’estranger, una dada que està en consonància amb l’objectiu europeu¹.

La mobilitat d’estudiants és una peça clau en la internacionalització de les universitats. En aquest sentit, l’ampli ventall de països d’origen dels estudiants que completen la seva formació en una universitat pública catalana, sigui un màster o un doctorat, és un reflex de l’obertura del sistema al món. La gran diversitat cultural que això implica enriqueix el procés d’aprenentatge en l’etapa de formació universitària.

2.2 MOVILIDAD E INTERNACIONALIZACIÓN

Las universidades públicas catalanas son un destino atractivo, como lo demuestra el aumento de estudiantes en movilidad internacional que ha experimentado el conjunto de titulaciones de grado, máster y doctorado. Efectivamente, el volumen de estudiantes que realizan estancias de formación en Cataluña en el marco de programas de intercambio aumentó un 30,8% desde el curso 2010-2011 hasta el curso 2014-2015.

Además, los estudiantes de las universidades públicas catalanas participan cada vez más en programas de movilidad. En el período 2011-2015, aproximadamente el 20% de los titulados de grado de las universidades públicas catalanas realizaron una estancia en el extranjero, un dato que está en consonancia con el objetivo europeo.

La movilidad de los estudiantes es una pieza clave en la internacionalización de las universidades. En este sentido, el amplio abanico de países de origen de los estudiantes que completan su formación en una universidad pública catalana, ya sea cursando un máster o el doctorado, es un reflejo de la apertura del sistema al mundo. La gran diversidad cultural que esto implica enriquece el proceso de aprendizaje en la etapa de formación universitaria.

2.2 MOBILITY AND INTERNATIONALISATION

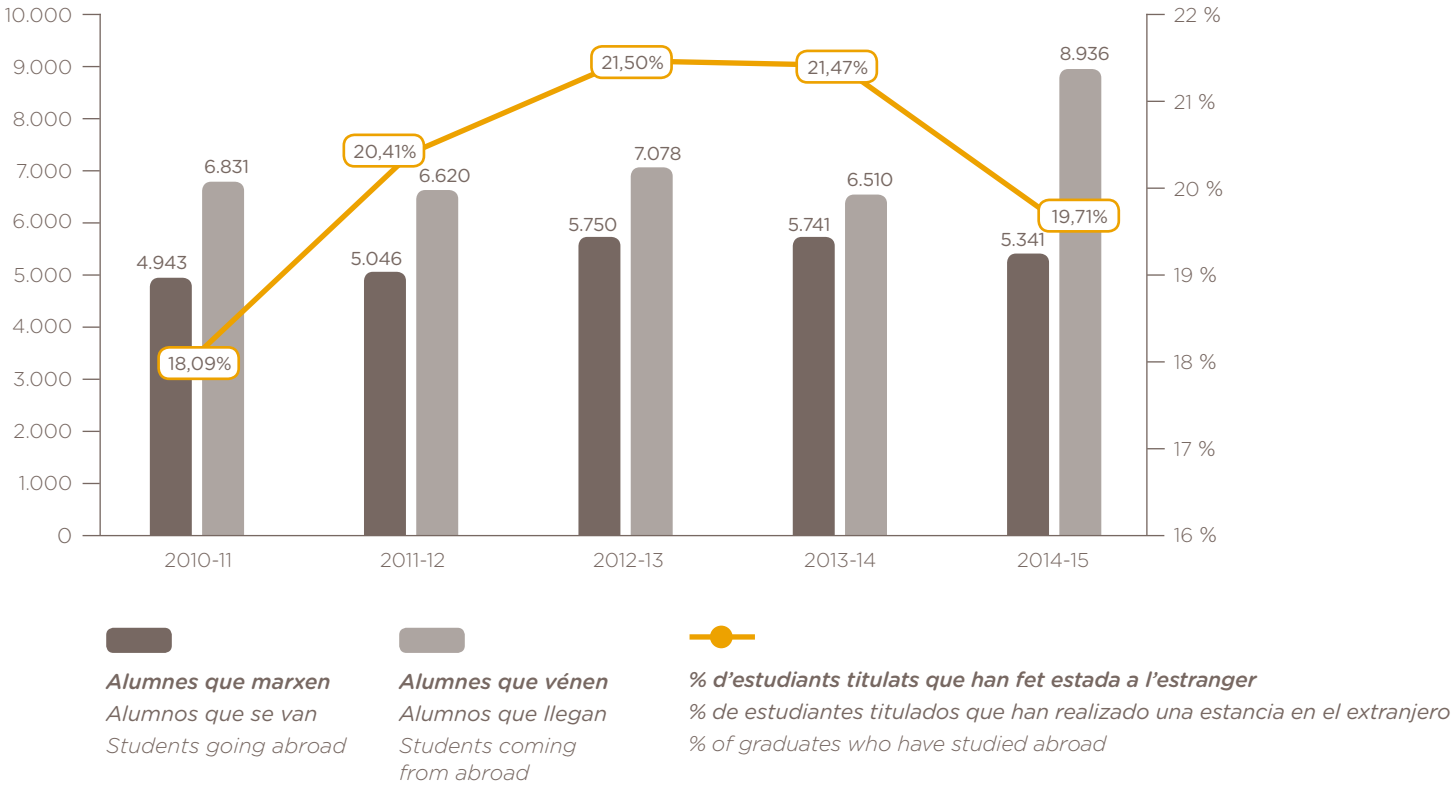
Catalan public universities are attractive host universities, as evidenced by the increase in international student mobility in degree, master's and PhD programmes. Indeed the volume of students who spend time training in Catalonia in the framework of exchange programmes increased by 30.8% between the 2010-11 and 2014-15 school years.

Additionally, students from Catalan public universities are increasingly participating in mobility programmes. In the 2011-15 period, about 20% of degree course graduates studied or trained abroad, a fact which is in line with European objectives.

Student mobility plays a key role in the internationalisation of the universities. In this sense, the wide range of countries of origin of the student body who complete their studies in the Catalan public university system, whether master's degrees or PhDs, is a reflection of how the university system is opening up to the world. The broad cultural diversity implied by this enriches the learning process in university education.

1 «Council conclusions on a benchmark for learning mobility», en 3128th EDUCATION, YOUTH, CULTURE and SPORT Council meeting Brussels, 28 and 29 November 2011: «By 2020, an EU average of at least 20% of higher education graduates should have had a period of higher education-related study or training (including work placements) abroad, representing a minimum of 15 ECTS credits or lasting a minimum of three months».

Gràfic 19. Mobilitat internacional d'estudis de grau i màster.
Gráfico 19. Movilidad internacional de estudios de grado, máster y doctorado.
Figure 19. International mobility in degree, master's and PhD studies.

Font / Fuente / Data Source: UNEIX (the Catalan university system data base)

“ Al voltant del 20% dels titulats han fet una estada a l'estranger, una dada que està en consonància amb l'objectiu europeu.

Alrededor del 20% de los titulados han realizado una estancia en el extranjero, un dato en consonancia con el objetivo europeo.

About 20% of graduates have spent a period abroad, a number which is in line with the European objective.

”

Taula 7. Procedència dels estudiants internacionals. Any 2014.

Tabla 7. Procedencia de los estudiantes internacionales. Año 2014.
Table 7. Origin of international students. 2014.

Estudiants de màsters oficials
Estudiantes de másters oficiales
Official master's students

Amèrica llatina i Carib América latina y Caribe Latin America and Caribbean	1832
Àsia i Oceania Asia y Oceanía Asia and Oceania	623
UE-15 sense Espanya Ue-15 sin España EU-15 excluding Spain	614
Resta d'Europa Resto de Europa Rest of Europe	140
EUA i Canadà EE.UU. y Canadá USA and Canada	135
Resta de l'UE Resto UE Rest of the EU	106
Àfrica África Africa	106
Dades no disponibles (ND) Datos no disponibles (ND) Data not available (ND)	18
TOTAL	3574

Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

NOTA: Procedència dels estudiants internacionals de grau no disponible.

NOTA: No disponible la procedencia de los estudiantes internacionales de grado.

FOOTNOTE: Information on the country of origin of the international degree students is not available.

Estudiants de doctorat
Estudiantes de doctorado
PhD students

UE-15 sense Espanya Ue-15 sin España EU-15 excluding Spain	1155
Amèrica llatina i Carib América latina y Caribe Latin America and Caribbean	1039
Àsia i Oceania Asia y Oceanía Asia and Oceania	446
Resta de l'UE Resto UE Rest of the EU	134
Resta d'Europa Resto de Europa Rest of Europe	105
EUA i Canadà EE.UU. y Canadá USA and Canada	94
Àfrica África Africa	56
Dades no disponibles (ND) Datos no disponibles (ND) Data not available (ND)	1
TOTAL	3030

Les dades evidencien que la universitat catalana és atractiva com a universitat d'acollida.

Los datos revelan que la universidad catalana es atractiva como universidad de acogida.

Data demonstrates that Catalan universities are considered attractive host universities.

2.3 RENDIMENT

L’adaptació dels estudis de grau i de màster a l’Espai Europeu d’Educació Superior ha implicat també un canvi significatiu en les metodologies d’ensenyament i aprenentatge. Aquesta innovació en els mètodes docents i el nou paper central de l’estudiant en el seu procés de formació ha tingut uns bons resultats acadèmics, que es mostren en un augment del 12% de la taxa de rendiment només en cinc anys. Aquesta taxa, que mesura el resultat de l’esforç de l’estudiant per a superar les matèries de la titulació, va passar del 75% al 83%, mentre que per als màsters es manté molt alta, al voltant del 90-93%.

La implantació de la nova estructura dels estudis en graus i màsters ha reorganitzat el mapa de titulacions universitàries. En aquest context cal destacar l’augment d’un 17% en el nombre de titulats del conjunt del sistema universitari públic de Catalunya en el període analitzat (2010-2011 fins al 2014-2015), excloent-ne el doctorat. Aquest increment s’ha produït en totes les branques (arts i humanitats, ciències, salut, ciències socials i jurídiques, i enginyeria i arquitectura), però ha estat realment destacat en l’àmbit de la salut, on el nombre de titulats ha augmentat un 42% respecte del registrat en el 2010-2011. El següent àmbit que ha experimentat un creixement més notable ha estat el de les titulacions d’enginyeria i arquitectura, en què el nombre de titulats ha augmentat un 24%.

El sistema universitari català ha contribuït a incrementar el nivell d’instrucció de la població, de manera que l’any 2014, a Catalunya, el 37% de les persones amb edats compreses entre vint-i-cinc i seixanta-cinc anys tenen estudis universitaris. Aquesta xifra se situa per sobre de les mitjanes d’Espanya i de la Unió Europea.

La taxa d’abandonament dels estudis al primer curs de grau va ser d’un 17% en el curs 2011-2012, una dada força constant en els darrers cursos disponibles. De tots els estudiants que abandonen els estudis durant el primer curs, aproximadament la meitat reingressen en el sistema universitari i cursen un nou grau; la resta abandonen definitivament els estudis universitaris. En el cas dels màsters, el percentatge d’abandonament en el primer curs és molt inferior: un 10%; en canvi, d’aquests, només un 1% reingressen en el sistema i cursen un altre màster.

2.3 RENDIMIENTO

La adaptación de los estudios de grado y máster al Espacio Europeo de Educación Superior ha supuesto asimismo un cambio significativo en las metodologías de la enseñanza y el aprendizaje. Esta innovación en los métodos docentes, con un nuevo papel central del estudiante en el propio proceso de formación, ha obtenido unos buenos resultados académicos, que se reflejan en un aumento del 12% de la tasa de rendimiento en sólo 5 años. Esta tasa, que mide el resultado del esfuerzo del estudiante para la superación de las materias de la titulación, ha pasado del 75% al 83%, mientras que en los másters se mantiene muy elevada, en torno al 90-93%.

La implantación de la nueva estructura de los estudios en grados y másters ha reorganizado el mapa de titulaciones universitarias. En este contexto destaca el aumento en un 17% del número de titulados del conjunto del sistema universitario público de Cataluña en el período analizado (desde 2010-2011 hasta 2014-2015), sin incluir el doctorado. Este aumento se ha producido en todas las ramas (Artes y Humanidades, Ciencias, Ciencias de la Salud, Ciencias Sociales y Jurídicas e Ingeniería y Arquitectura), pero ha destacado sobre todo en la ámbito de la Salud, donde el número de titulados se ha incrementado en un 42% respecto al curso 2010-2011. El siguiente ámbito que ha experimentado un crecimiento más notable ha sido el de las titulaciones de Ingeniería y Arquitectura, cuyo número de titulados ha aumentado en un 24%.

El sistema universitario catalán ha contribuido al aumento del nivel de instrucción de la población, de manera que en 2014, en Cataluña, el 37% de las personas con edades comprendidas entre los 25 y los 65 años tenían estudios universitarios. Esta cifra se sitúa por encima de la media de España y de la Unión Europea.

La tasa de abandono de los estudios de primer curso de grado fue del 17% en el año académico 2011-2012, un dato bastante constante en los últimos cursos disponibles. De todos los estudiantes que abandonan la carrera en el primer curso, aproximadamente la mitad reingresan en el sistema universitario cursando un nuevo grado. El resto abandona definitivamente los estudios universitarios. En el caso de los másters, el porcentaje de abandono en el primer curso es muy menor, del 10%. Sin embargo, de éstos sólo un 1% reingresa en el sistema cursando otro máster.

2.3 PERFORMANCE

The adaptation of the degree and master's studies to the European Higher Education Area has also had a significant effect on teaching and learning methodologies. This innovation in the teaching methods, and the new central role of the student in the learning process, has had positive academic results that show a 12% increase in performance in just five years. This rate, which measures the results of the students' efforts to master the degree material, grew from 75% to 83%, while it remained very high in master's degrees, at around 90-93%.

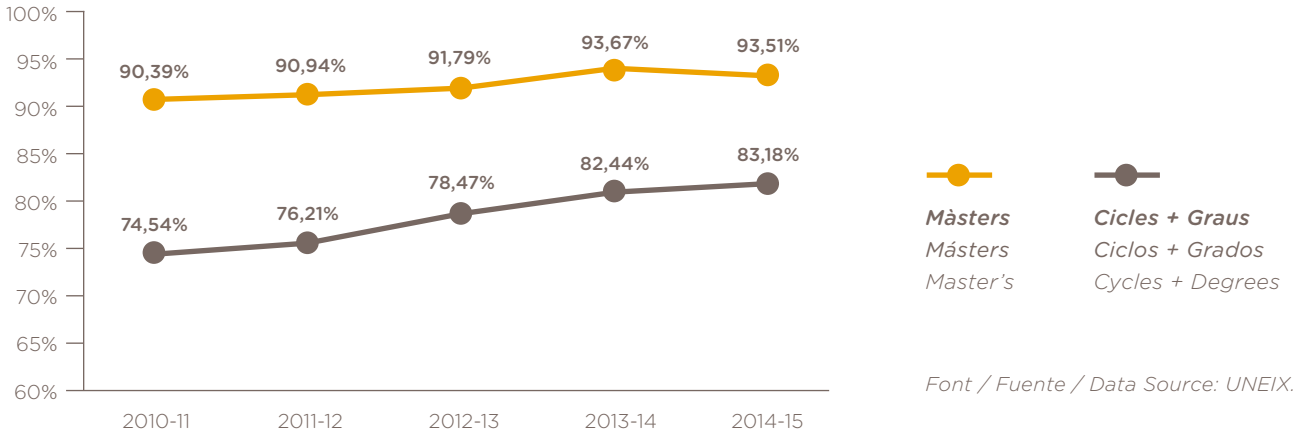
The implementation of the new structure of degrees and master's degrees has reorganised the map of university qualifications. In this context, it is worth noting the 17% increase in the number of graduates in the whole Catalan university system in the period analysed (from the 2010-11 academic year to the 2014-15 academic year), excluding PhD students. This increase is evident in all disciplines (Arts and Humanities, Sciences, Health, Social and Legal Sciences and Engineering and Architecture), but it is mainly in the field of Health that the number of graduates has increased (42% since 2010-11). Engineering and Architect saw the second highest jump in graduate numbers, with an increase of 24%.

The Catalan university system has helped increase the level of education of the population, so that in 2014 in Catalonia, 37% of people aged between 25 and 64 have university studies. This figure is above the Spanish and EU average.

The dropout rate in the first year of degree studies was 17% in the 2011-12 academic year, a statistic which has remained reasonably constant in recent years. Of all the students who leave in the first year, about half re-enter university to do a different degree. The rest leave university definitively. With regard to master's degrees, the dropout rate (10%) in the first year is much lower. However, only 1% re-enter university to do a different master's course.

Gràfic 20. Evolució de la taxa de rendiment de l'estudiant universitari.

Gráfico 20. Evolución de la tasa de rendimiento del estudiante universitario.
Figure 20. Evolution of university student performance.

“ El rendiment dels estudiants universitaris ha millorat amb els estudis adaptats a EEES, en especial en el màster on de mitjana en els darrers 5 cursos ha estat superior al 90%.

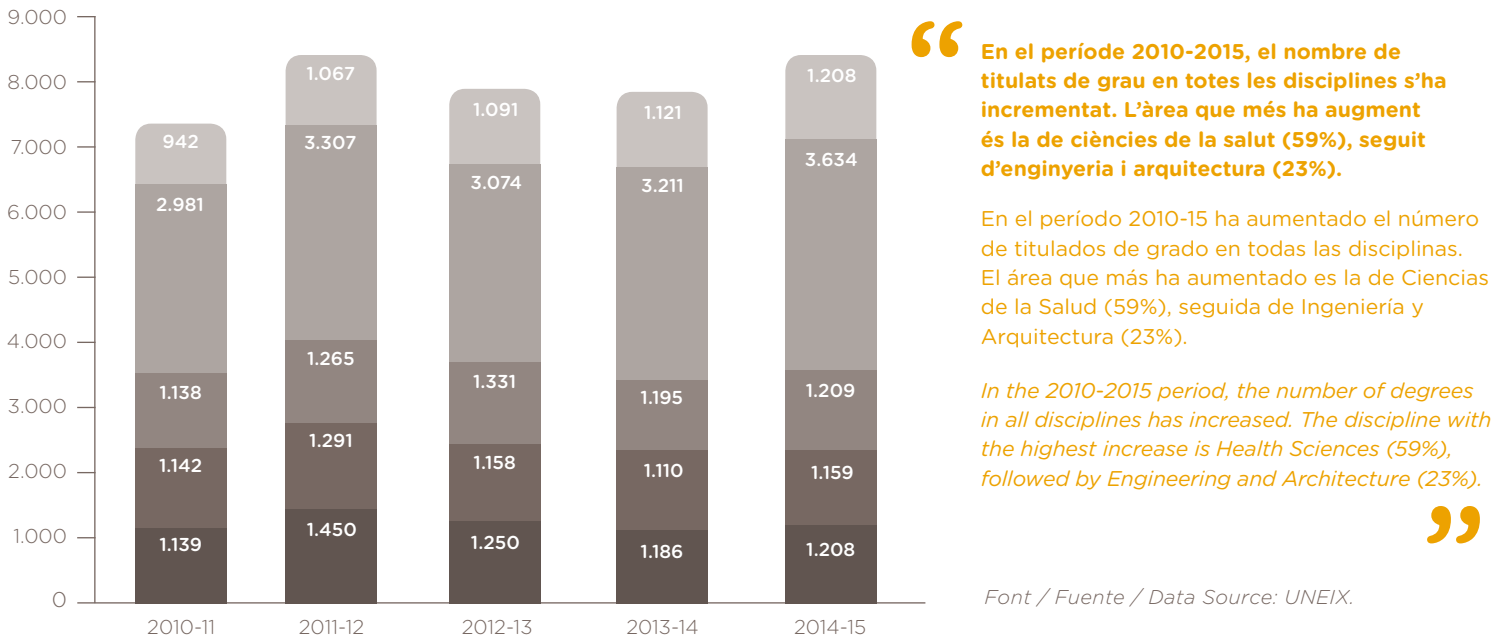
El rendimiento del estudiante universitario ha mejorado con los estudios adaptados al EEES, sobre todo en los másters, en los que en los últimos cinco cursos ha sido de media superior al 90%.

University student performance has improved with the studies adapted to the European Higher Education Area (EHEA), particularly in master's degrees where the average over the last five years has been more than 90%.

”

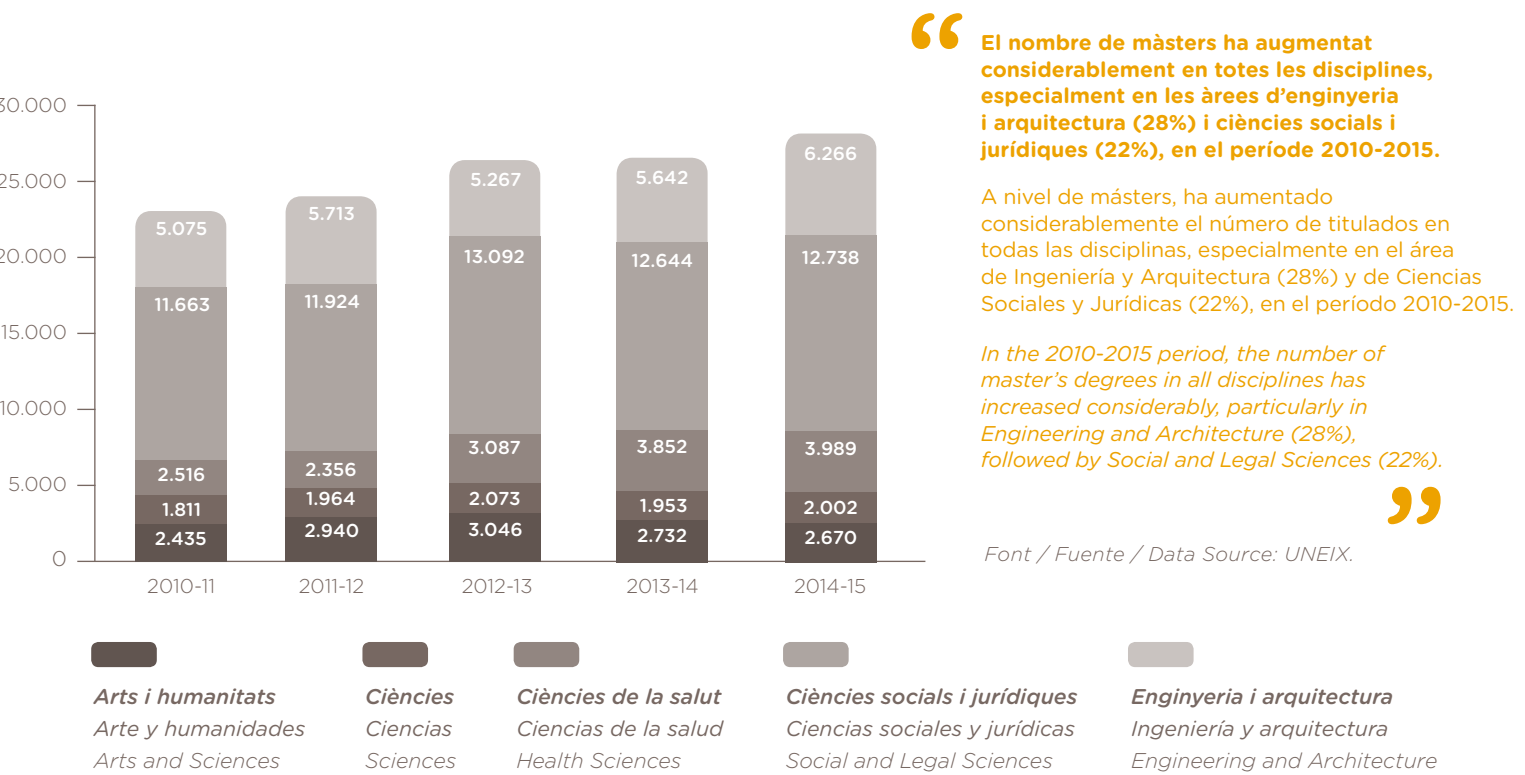
Gràfic 21a. Evolució del nombre de titulats segons àmbit de coneixament. Nombre de titulats de graus i de cicles.

Gráfico 21a. Evolución del número de titulados según el ámbito de conocimiento. Número de titulados de grados y ciclos.
Graph 21a. Evolution of the number of degrees according to discipline. Number of degrees and cycles.

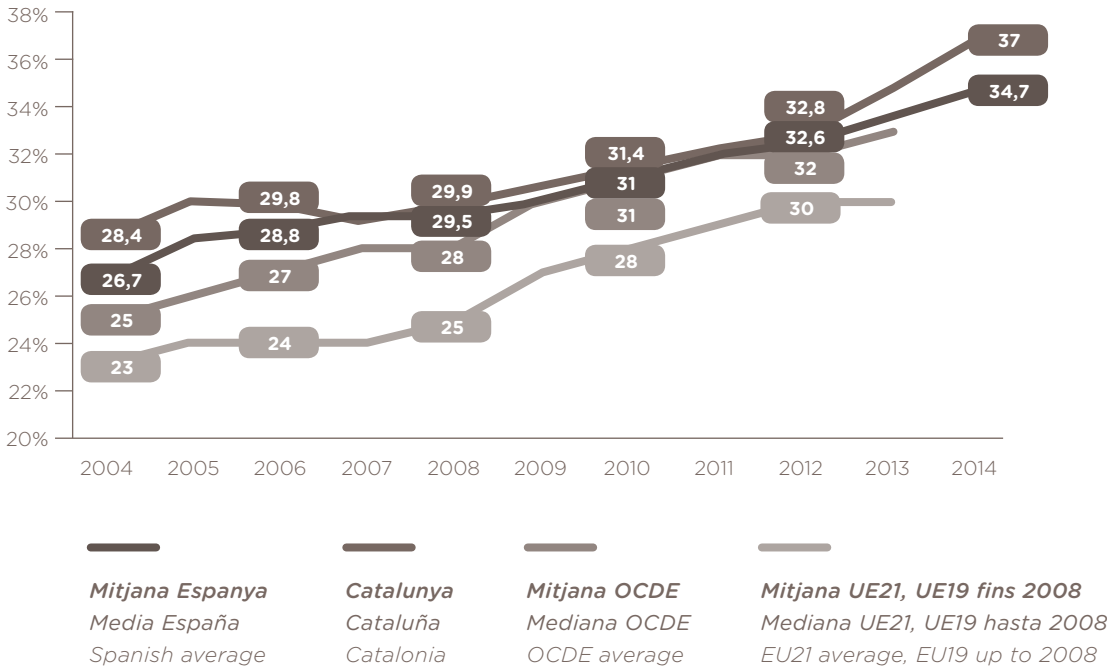

Gràfic 21b. Evolució del nombre de titulats segons àmbit de coneixament. Nombre de titulats de màsters.

Gráfico 21b. Evolución del número de titulados según el ámbito de conocimiento. Número de titulados de másters.
Graph 21b. Evolution of the number of degrees according to discipline. Number of master's degrees.

Gràfic 22. Evolució del percentatge de població de 25 a 65 anys amb Educació Terciària.
Gráfico 22. Evolución del porcentaje de población de 25 a 65 años con Estudios Terciarios.
Figure 22. Evolution of the percentage of the population aged 25 to 65 with tertiary education.

Font / Fuente / Data Source: Idescat.

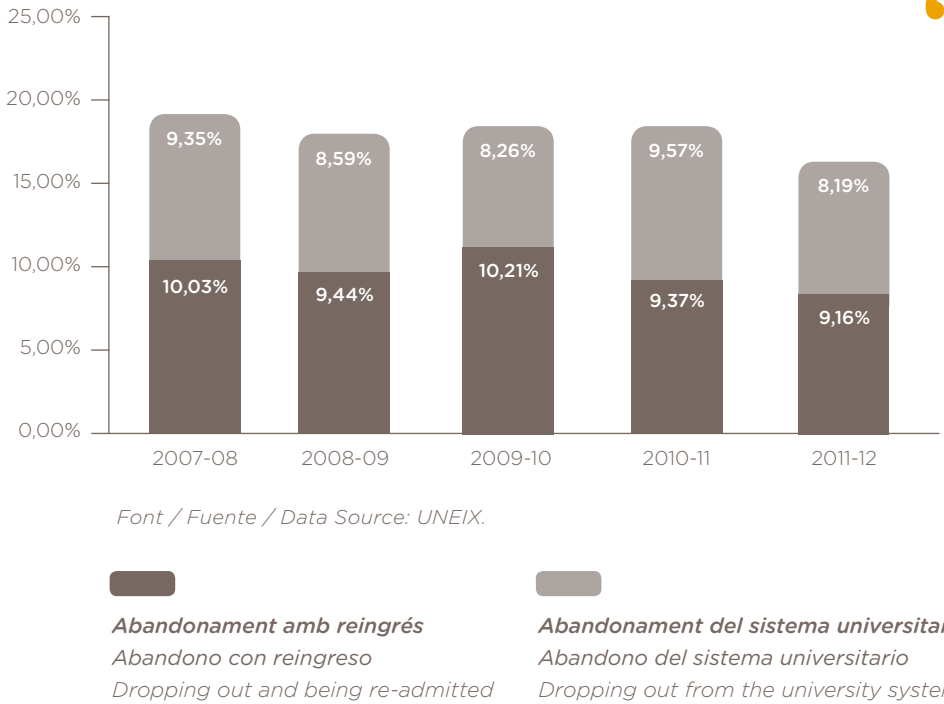
“ En el període 2004-2014, el percentatge de població de 25-65 anys amb estudis d'Educació Terciària a Catalunya va passar del 28% al 37%. Aquestes dades estan per sobre de la mitjana espanyola, de la OCDE i la UE.

En el período 2004-14, el porcentaje de población de 25-65 años con estudios de educación terciaria en Cataluña ha pasado del 28% al 37%. Estos datos están por encima de la media española, de la OCDE y de la UE.

In the 2004-2014 period, the percentage of the population aged 25 to 65 with tertiary education has increased from 28% to 37%. These figures are above the Spanish, OECD and EU averages.

”

Gràfic 23a. Taxa d'abandonament dels estudis a primer curs. Estudis de cicles i de graus.
Gráfico 23a. Tasa de abandono de los estudios en el primer curso. Estudiantes de grados y ciclos.
Graph 23a. Dropout rate in the first year. Degree and cycle students.

Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

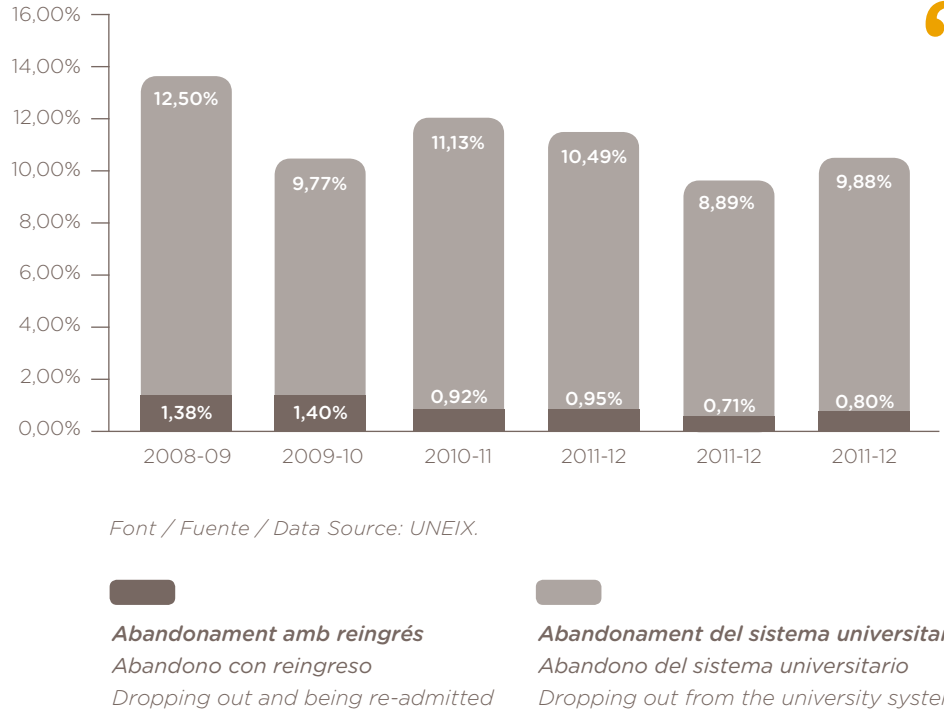
“ La taxa d'abandonament dels estudis a primer curs de grau es va situar al 17% al curs 2011-12. Aquesta xifra ha anat en descens des del 2007-08, quan era del 19%. De tots els estudiants que abandonen els estudis a primer curs, aproximadament la meitat reingressen al sistema universitari, cursant un altre grau.

La tasa de abandono de los estudios en primer curso de grado se situó en el 17% en el año académico 2011-12. Esta cifra ha ido disminuyendo desde el curso 2007-08, cuando era del 19%. De todos los estudiantes que abandonan los estudios el primer año, aproximadamente la mitad reingresan en el sistema universitario, cursando otro grado.

The dropout rate in the first year was around 17% during the 2011-12 academic year. This shows a decline from 2007-8, when the rate was 19%. About half of all students who drop out re-enter university choosing a different degree course.

”

Gràfic 23b. Taxa d'abandonament dels estudis a primer curs. Estudiants de màsters.
Gráfico 23b. Tasa de abandono de los estudios en el primer curso. Estudiantes de másters.
Graph 23b. Dropout rate in the first year. Master's degrees students.

Font / Fuente / Data Source: UNEIX.

“ La taxa d'abandonament dels estudis a primer curs de màster es va situar al 11% al curs 2013-14. Aquesta xifra ha anat en descens des del 2008-09, quan era del 14%. De tots els estudiants que abandonen els estudis a primer curs de màster, només l'1% reingressa al sistema universitari.

La tasa de abandono de los estudios el primer año de máster se situó en el 11% el curso 2013-14. Esta cifra ha descendido desde el curso 2008-09, cuando era del 14%. De todos los estudiantes que abandonan los estudios en el primer año de máster, sólo el 1% reingresa en el sistema universitario.

The dropout rate in the first year of master's degrees was around 11% during the 2013-14 academic year. This figure slightly declined from 2008-09, when it was 14%. Only 1% of students who drop out from the first year of master's courses re-enter the university system.

”

2.4 PRÀCTIQUES PROFESSIONALS

Un altre fenomen destacat és l'augment de les interrelacions de la universitat amb el món laboral a través de les pràctiques professionalitzadores que duen a terme els estudiants com una part de la seva formació. Les estades en empreses i institucions, on l'estudiant en formació pot posar en pràctica els coneixements teòrics, han doblat el nombre amb el desplegament dels nous graus i màsters.

Aquest augment de la implicació de l'estudiant en el món professional al llarg de la seva estada a la universitat ha afavorit els contactes orientats a la inserció professional. Les pràctiques externes representen un 12% de les vies d'accés a la primera feina per part dels titulats. En aquest sentit, l'apartat monogràfic del present informe analitza amb detall tot allò relacionat amb la inserció professional dels graduats universitaris.

2.4 PRÁCTICAS PROFESIONALES

Otro fenómeno destacado es el aumento de las interrelaciones entre la universidad y el mundo laboral a través de las prácticas profesionalizadoras que realizan los estudiantes como parte de su formación. El número de estancias en empresas e instituciones, en las que el estudiante puede poner en práctica los conocimientos teóricos adquiridos, se ha duplicado con el despliegue de los nuevos grados y másters.

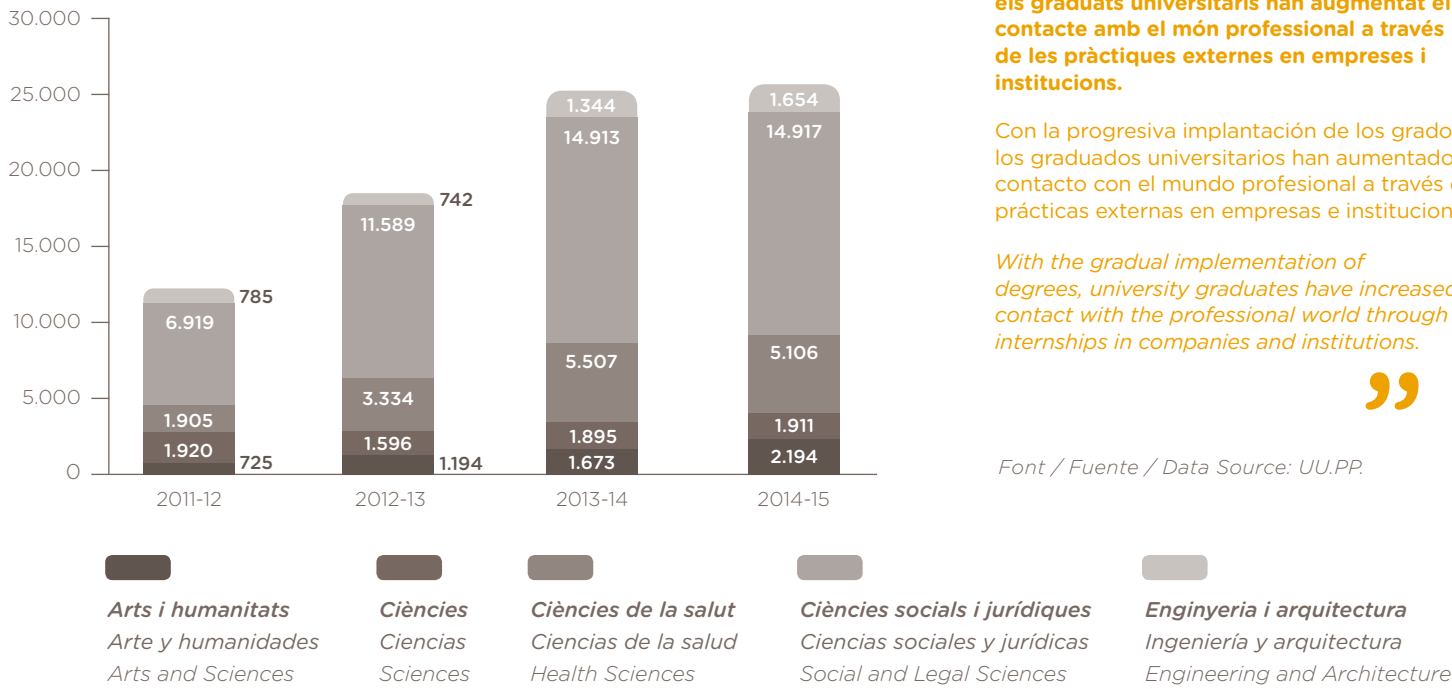
Este aumento de la implicación del estudiante en el mundo profesional a lo largo de su estancia en la universidad ha favorecido los contactos orientados a la inserción laboral. Las prácticas externas representan un 12% de las vías de acceso a la primera ocupación profesional por parte de los titulados. En este sentido, el apartado monográfico del presente Informe analiza con detalle todo lo relacionado con la inserción profesional de los graduados universitarios.

2.4 INTERNSHIPS

Another phenomenon is the closer relationships between the university and the world of work through the internships that students undertake as part of their education. The time spent with companies and institutions, when the students can put their theoretical knowledge into practice, has doubled in number with the rollout of new degrees and master's courses.

This increased student involvement in the professional world throughout their degree courses encourages contacts aimed at employability. The external practices represent 12% of the access routes into the first job for graduates. The monographic section of this report analyses graduate employability in detail.

Gràfic 24. Evolució del nombre d'estudiants per branca de coneixement que han fet pràctiques professionals.
Gráfico 24. Evolución del número de estudiantes por rama de conocimiento que han realizado prácticas profesionales.
Figure 24. Evolution of the number of students per discipline who have completed internships

“ Amb la progressiva implantació dels graus, els graduats universitaris han augmentat el contacte amb el món professional a través de les pràctiques externes en empreses i institucions.

Con la progresiva implantación de los grados, los graduados universitarios han aumentado el contacto con el mundo profesional a través de las prácticas externas en empresas e instituciones.

With the gradual implementation of degrees, university graduates have increased contact with the professional world through internships in companies and institutions.

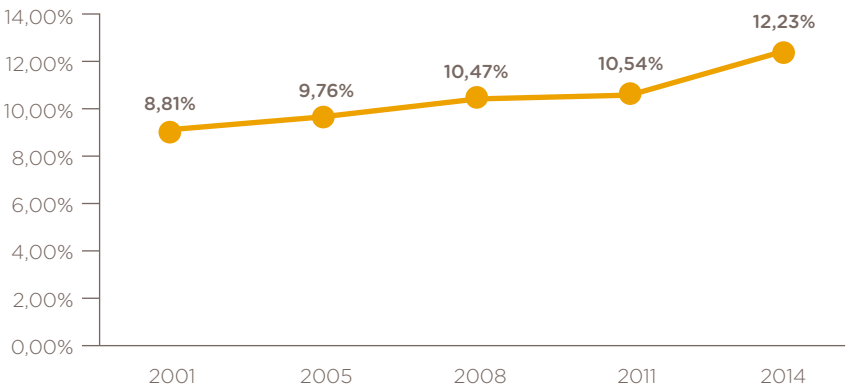
”

NOTA: S'inclouen les pràctiques curriculars i no curriculars.

NOTA: Se incluyen tanto las prácticas curriculares como las no curriculares

FOOTNOTE: Includes curricular and non-curricular internships

Gràfic 25. Evolució del percentatge de graduats insertats laboralment a través de les pràctiques professionals.
Gráfico 25. Evolución del porcentaje de graduados que han encontrado trabajo a través de prácticas profesionales.
Figure 25. The percentage of graduates who have entered the workforce through internships

“ Les pràctiques professionals realitzades durant els estudis milloren l'ocupabilitat dels graduats.

Las prácticas profesionales cursadas durante los estudios mejoran la ocupabilidad de los graduados.

Internships completed during course studies improve graduate employability.

”

UNIVERSIDAD DE GIRONA

LA FORMACIÓN DE LOS MÉDICOS DEL FUTURO

El Aprendizaje Basado en Problemas de los estudios de Medicina de la UdG

La Facultad de Medicina de la Universitat de Girona se creó hace 7 años. Esto ha hecho posible el desarrollo de un nuevo método docente plenamente ajustado a los principios y directrices del Espacio Europeo de Educación Superior. La metodología se orienta hacia el estudiante y se centra en él. Dado que las habilidades médicas se fundamentan en la resolución de problemas y en las capacidades comunicativas, la formación del futuro médico gira en torno al Aprendizaje Basado en Problemas (ABP). El ABP facilita la adquisición de conocimientos y también de otros atributos de gran valor añadido, como el aprendizaje autónomo, el trabajo en equipo, el compromiso, la responsabilidad y las habilidades organizativas y comunicativas.

Los estudios de medicina de la UdG presentan otra particularidad destacable: los contenidos se organizan en módulos, no en asignaturas, rehusando la tradicional compartimentación de los contenidos. La estructura modular del programa formativo favorece la visión transversal y el trabajo simultáneo y colaborativo en el mismo módulo de profesionales de especialidades diferentes, así como la integración de áreas de conocimiento para evitar el solapamiento entre asignaturas.

La Facultad de Medicina de la UdG es pionera en Cataluña en programar una enseñanza de estas características. La fórmula ha resultado altamente satisfactoria. Lo demuestra la satisfacción de los estudiantes y del personal docente, así como el hecho de que todos los titulados de la primera promoción hayan aprobado el examen MIR, el 42% en el cuartil superior y ninguno en el inferior. Un 84,6% de los titulados ha obtenido la plaza de especialista deseada, situándose entre las mejores facultades de Medicina del Estado.

UNIVERSITY OF GIRONA

TRAINING THE DOCTORS OF THE FUTURE

Problem-Based Learning in Medical Studies at UdG

The Faculty of Medicine at the University of Girona was established 7 years ago. This made possible the development of a new teaching method that complies with the principles and guidelines of the European Higher Education Area. The methodology is focused and centred on the student. Problem-solving and communication skills are fundamental to the practice of medicine, so the training of future doctors is based on Problem-Based Learning (PBL). PBL facilitates the acquisition of knowledge, and also helps the student learn other highly valued skills such as independent learning, teamwork, commitment, responsibility, communication and organisational skills.

Medicine Studies at the University of Girona are also notable because the course content is organised into modules rather than by subject, avoiding the usual compartmentalising of content. The modular structure of the programme promotes a transversal vision, allows for simultaneous and collaborative work within the same model with professionals in different specialities, and integrates areas of knowledge to avoid overlapping subjects.

The Faculty of Medicine of the University of Girona is a pioneer in Catalonia for this kind of teaching programme. The method has proved very successful, as evidenced by the satisfaction of the students and teaching staff, and the fact that the first students to graduate from the course all passed the MIR medical exam, a quarter of them in the top quartile and none in the bottom quartile. 84.6% of the graduates obtained the specialist post they sought, making this one of the best faculties of medicine in Spain.

UNIVERSITAT DE GIRONA

LA FORMACIÓ DELS METGES DEL FUTUR

L'aprenentatge basat en problemes dels estudis de medicina de la UdG

La Facultat de Medicina de la Universitat de Girona es va crear fa set anys. Això ha fet possible el desenvolupament d'un nou mètode docent plenament ajustat als principis i directrius de l'Espai Europeu d'Educació Superior. La metodologia s'orienta i se centra en l'estudiant. Atès que les habilitats mèdiques són essencialment de resolució de problemes i de comunicació, la formació del futur metge gira entorn de l'aprenentatge basat en problemes (ABP), que facilita l'adquisició de coneixements, i també d'altres atributs de gran valor afegit, com l'aprenentatge autònom, el treball en equip, el compromís, la responsabilitat i les habilitats organitzatives i comunicatives.

Els estudis de medicina de la UdG presenten una altra particularitat destacable: els continguts s'organitzen en mòduls i no pas en assignatures, defugint la tradicional compartimentació dels continguts. L'estructura modular del programa formatiu afavoreix la visió transversal i el treball simultani i col·laboratiu en el mateix mòdul de professionals d'especialitats diferents, així com la integració d'àrees de coneixement per evitar l'encavalcament d'assignatures.

La Facultat de Medicina de la UdG és pionera a Catalunya a programar un ensenyament d'aquestes característiques. La fórmula ha estat altament satisfactòria, la qual cosa es fa palesa en la satisfacció dels estudiants i del personal docent, i en el fet que tots els titulats de la primera promoció han aprovat l'examen MIR: un 42% s'han situat en el quartil superior i cap en l'inferior, i un 84,6% dels titulats han obtingut la plaça d'especialista desitjada. Així, aquesta facultat s'ha posicionat entre les millors facultats de Medicina de l'Estat.

3 UNIVERSITAT PERMANENT

Les universitats públiques catalanes estan plenament compromeses amb la formació al llarg de la vida. En aquest sentit, a més a més de l'oferta formativa homologada (graus, màsters i doctorats), les universitats públiques desenvolupen tot un seguit de programes que tenen com a finalitat apropar la formació a tota la societat i, d'aquesta manera, donar resposta a la constant necessitat d'ampliar i actualitzar coneixements.

Cada vegada més s'ha anat incrementant l'oferta de la formació permanent o continuada, i les universitats disposen d'una àmplia oferta de programes de màster i diplomes de postgrau amb una bona acceptació i un gran reconeixement. Durant el curs 2014-2015, més de 40.000 estudiants es van matricular en aquests tipus de cursos, amb una oferta de més de 2.000 cursos altament especialitzats, que tenen com a objectiu l'actualització i ampliació de coneixements adreçats al món professional.

En aquest sentit, també és molt rellevant la formació a mida per a empreses i organitzacions (formació in company). Durant el curs 2014-2015, més de 400 programes van ser seguits per gairebé un 15.000 professionals. Aquesta formació específica i de qualitat es dissenya i s'executa d'acord amb les necessitats concretes de les organitzacions que troben en les universitats la resposta a les seves demandes de formació especialitzada.

En l'àmbit de les terceres llengües, s'observa un important creixement de la demanda en els darrers anys. A banda del francès, l'anglès i l'alemany, les universitats ofereixen altres idiomes moderns, com l'àrab, el danès, el finès, el grec, l'hebreu, l'italià, el japonès, l'holandès, el noruec, el persa, el portuguès, el rus, el suec i el xinès. Durant el curs 2014-2015, més de 20.000 estudiants van seguir cursos de llengua estrangera, a part d'uns 3.500 que van fer estudis hispànics i més de 4.000 que van seguir cursos de català. En aquest sentit, cal tenir present la importància del coneixement de les llengües en el sistema universitari català, on es proposa com a objectiu l'acreditació de tres llengües (català, castellà i una tercera llengua estrangera) en finalitzar els estudis de grau.

Així mateix, d'altres programes específics, com ara l'Study Abroad, que té per objectiu atreure estudiants universitaris dels Estats Units i d'altres països, van comptar amb gairebé 4.000 estudiants en el curs 2014-2015.

Les universitats també desenvolupen iniciatives específiques adreçades a la gent gran, com ara la Universitat de l'Experiència, les Aules de la Gent Gran, la Universitat o programes Sènior, totes amb l'objectiu d'obrir les aules de la universitat a aquest col·lectiu mitjançant cursos, conferències o seminaris de temàtica molt àmplia i diversa. Durant el curs 2014-2015, gairebé 10.000 persones van gaudir d'aquesta formació.

L'oferta complementària de la universitat comprèn també una àmplia proposta de cursos i jornades que tenen lloc en els mesos d'estiu, oberts a tothom i que abracen un ampli espectre de disciplines. Tota aquesta oferta permet donar resposta i impuls a oportunitats de formació adreçades al conjunt de la societat al llarg de la vida.

UNIVERSIDAD PERMANENTE

Las universidades públicas catalanes están plenamente comprometidas con la formación a lo largo de toda la vida. En este sentido, además de la oferta formativa homologada (grados, másters y doctorados), las universidades públicas desarrollan toda una serie de programas cuya finalidad es acercar la formación a toda la sociedad, dando respuesta a la necesidad constante de ampliar y actualizar conocimientos.

La oferta de formación permanente o continua no ha dejado de crecer, y las universidades ofrecen una amplia oferta de programas de máster y diplomas de posgrado con una elevada aceptación y reconocimiento. Durante el curso 2014-2015 fueron más de 40.000 los estudiantes matriculados en este tipo de formación, con una oferta de más de 2.000 cursos altamente especializados, cuyo objetivo es la actualización y ampliación de conocimientos dirigidos al mundo profesional.

En este sentido, también ha cobrado gran relevancia la formación a medida para empresas y organizaciones (formación in company): en el curso 2014-2015, más de 400 programas fueron seguidos por cerca de 15.000 profesionales. Esta formación específica y de calidad se diseña y ejecuta de acuerdo con las necesidades concretas de aquellas organizaciones que buscan en la universidad una respuesta a sus demandas de formación especializada.

En el ámbito de las terceras lenguas, se observa un importante crecimiento de la demanda en los últimos años. Aparte del francés, el inglés y el alemán, las universidades ofrecen otros idiomas modernos como el árabe, el danés, el finés, el griego, el hebreo, el italiano, el japonés, el neerlandés, el noruego, el persa, el portugués, el ruso, el sueco y el chino. En 2014-2015, más de 20.000 estudiantes se matricularon en cursos de lengua extranjera, unos 3.500 en estudios hispánicos y más de 4.000 en cursos de catalán. Hay que tener presente la importancia del conocimiento de lenguas en el sistema universitario catalán, que se ha fijado como objetivo la acreditación de tres lenguas (catalán, español y una tercera lengua extranjera) en la finalización de los estudios de grado.

Asimismo, otros programas específicos, como el Study Abroad, cuyo objetivo es atraer a estudiantes universitarios de Estados Unidos y otros países, contaron con casi 4.000 alumnos en el curso 2014-2015.

Las universidades también desarrollan iniciativas específicas dirigidas a los mayores, como por ejemplo la Universidad de la Experiencia, las Clases de la Gente Mayor, la Universidad Sénior o los Programas Sénior, que tienen como finalidad abrir las clases de la universidad a este colectivo mediante cursos, conferencias o seminarios de temática muy amplia y diversa. Durante el curso 2014-2015 prácticamente 10.000 personas disfrutaron de esta formación.

La oferta complementaria de la universidad incluye también una extensa propuesta de cursos y jornadas que se imparten en los meses de verano, abiertos a todo el mundo y que abarcan un amplio espectro de disciplinas. Toda esta oferta permite dar respuesta al conjunto de la sociedad a lo largo de la vida, impulsando nuevas oportunidades de formación.

PERMANENT UNIVERSITY

Catalan public universities are fully committed to lifelong education. To this end, in addition to the approved education courses (degrees, master's degrees and PhDs), public universities have developed a gamut of programmes for educating all sections of society, as a response to the need to constantly expand and update knowledge and skills.

The range of permanent and ongoing training has continued to grow, and universities offer a wide range of master's degrees and postgraduate programmes which are widely accepted and recognised. During the 2014-15 academic year, there were more than 40,000 students enrolled in such courses, with a choice of more than 2,000 highly specialised courses, which are aimed at updating and expanding knowledge geared towards the professional world.

Specialised training which is customised for business and organisations ('in-company' training) is also very important: during the 2014-2015 academic year, around 15,000 professionals participated in more than 400 programmes. This precise and high quality training is designed and executed according to the specific necessities of companies.

In the field of foreign languages, there has been a significant increase in demand in recent years. Apart from French, English and German, universities also offer other modern languages such as Arabic, Danish, Finnish, Greek, Hebrew, Italian, Japanese, Dutch, Norwegian, Persian, Portuguese, Russian, Swedish and Chinese. During the 2014-2015 academic year, there were more than 20,000 students enrolled in foreign language courses, more than 3,500 students in Hispanic Studies, and more than 4,000 students in Catalan courses. It is important to highlight the importance of languages in the Catalan university system, which has proposed an accreditation for three languages (Catalan, Spanish and a third language) for the completion of undergraduate studies.

Similarly, there are specific programmes, such as the Study Abroad programme, which attracts students from the United States and other countries, and which had nearly 4,000 students in the 2014-2015 academic year.

The universities have also developed initiatives which are specifically aimed at seniors, such as the University of Experience, Classrooms for Seniors, senior programmes at university, the objective of which is to open up universities through courses, conferences and seminars on a very broad and diverse range of topics. Almost 10,000 people took advantage of these programmes during the 2014-2015 academic year.

The range of complementary programmes offered by the university also includes a wide choice of one-day and longer courses which take place throughout the summer. They are open to everyone and encompass a broad spectrum of disciplines. All of these initiatives provide lifelong education opportunities addressed to society as a whole.

3.1 FORMACIÓ CONTINUADA

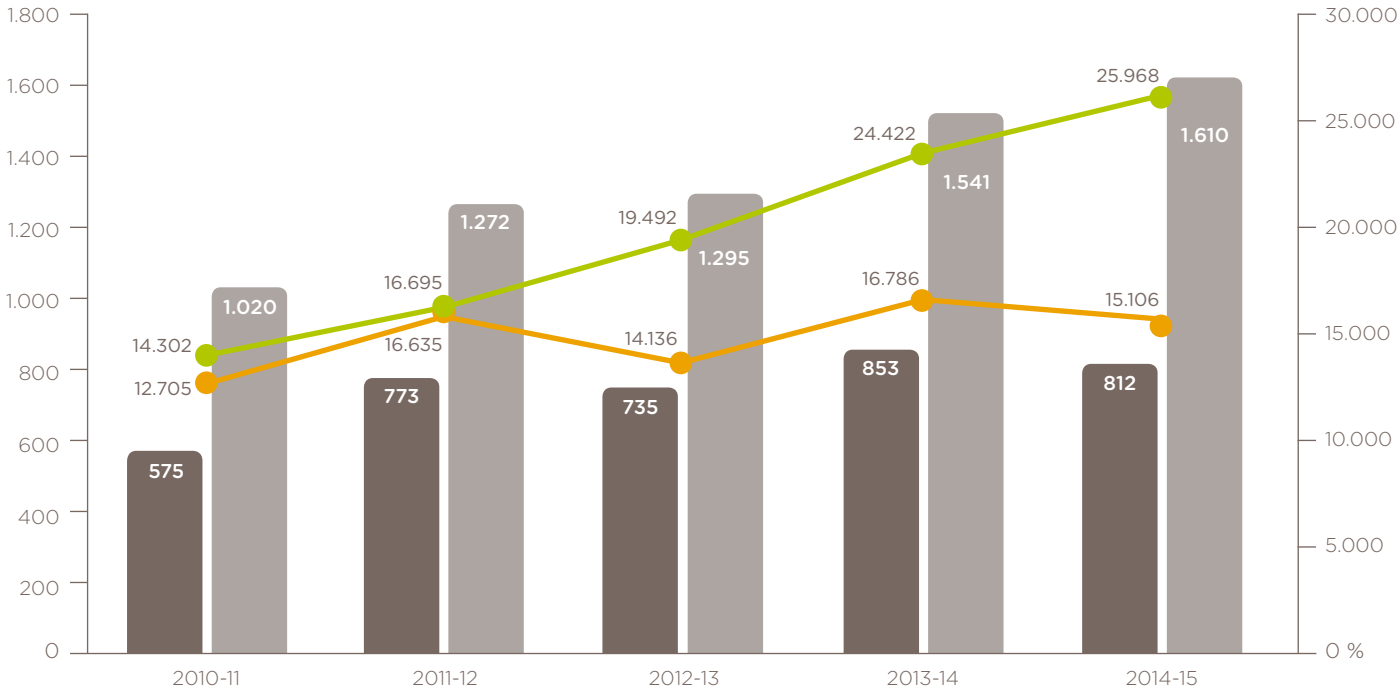
FORMACIÓN CONTINUA

ONGOING TRAINING

Gràfic 26. Evolució del nombre de programes de postgrau que s'ofereixen i del nombre de matriculats en els programes de postgrau.

Gráfico 26. Evolución del número de programas de posgrado que se ofrecen y del número de matriculados en los programas de posgrado..

Figure 26. Evolution of the number of postgraduate programmes available and the number of students enrolled in postgraduate programmes

Font / Fuente / Data Source: UU.PP.

- Nº màsters propis**
Nº màsters propios
Nº university-endorsed degrees
- Nº cursos de postgrau**
Nº cursos de posgrado
Nº postgraduate courses
- Matriculats a màsters propis**
Matriculados en màsters propios
Enrolled in university-endorsed master's
- Matriculats a cursos de postgrau**
Matriculados en cursos posgrado
Enrolled in postgraduate courses

“ En el període 2010-2015 el nombre de màsters propis ha superat la xifra dels 700, i el nombre de cursos de postgrau s'apropa als 1.500. En el curs 2014/15 hi havia més de 15.000 alumnes matriculats en màsters propis, un 3% més que el 2010, i gairebé 26.000 en cursos de postgrau, un 16% més que el 2010.

En el período 2010-15 el número de másters propios ha superado la cifra de los 700, y el número de cursos de posgrado se acerca a los 1.500. En el curso 2014-15 había más de 15.000 alumnos matriculados en másters propios, un 3% más que en 2010, y casi 26.000 en cursos de posgrado, un 16% más que en 2010.

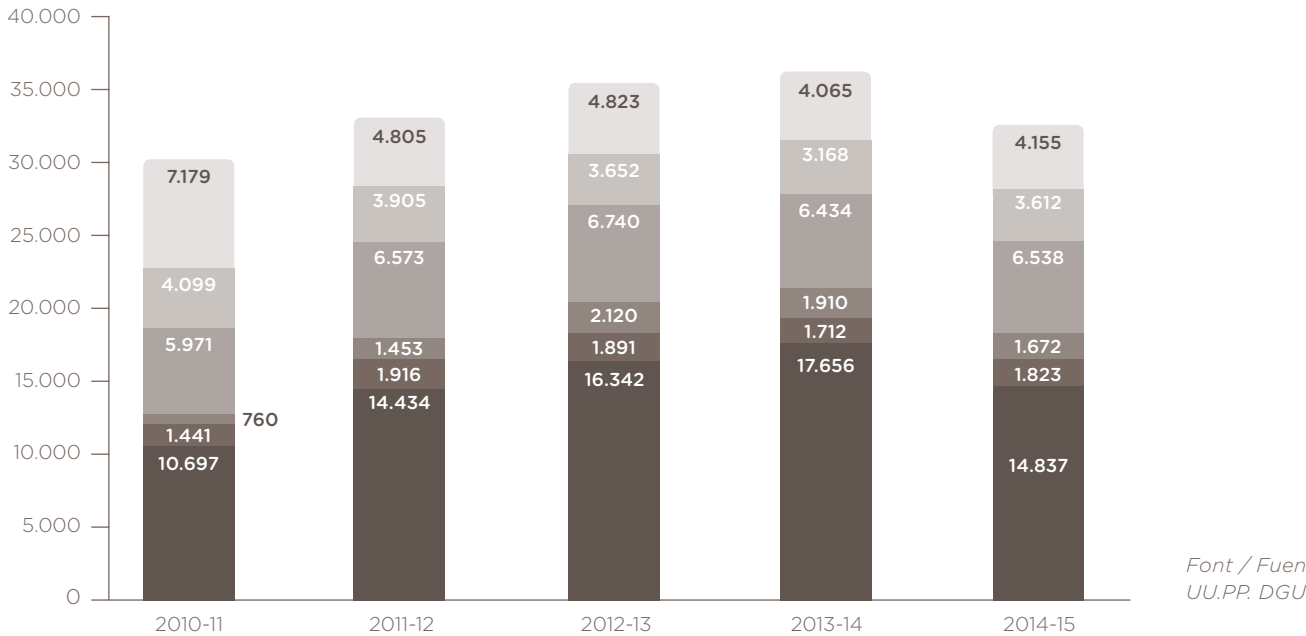
Between 2010 and 2015, there were more than 700 university-endorsed master's courses, and almost 1500 postgraduate courses. In the 2014/15 academic year, there were more than 15,000 students enrolled in master's degrees, 3% more than in 2010, and approximately 26,000 in postgraduate courses, 16% than in 2010.

”

Gràfic 27. Evolució dels estudiants matriculats a les escoles d'idiomes de les universitats.

Gráfico 27. Evolución de los estudiantes matriculados en las escuelas de idiomas de las universidades.

Figure 27. Evolution of students enrolled in university language departments.

Font / Fuente / Data Source: UU.PP. DGU

- Estudiants d'anglès**
Estudiantes de inglés
English students
- Estudiants de francès**
Estudiantes de francés
French students
- Estudiants d'alemany**
Estudiantes de alemán
German students
- Estudiants d'altres terceres llengües***
Estudiantes de otras terceras lenguas*
Students of other foreign languages*
- Estudiants d'estudis hispànics**
Estudiantes de estudios hispánicos
Hispanic studies students
- Estudiants de cursos de català**
Estudiantes de cursos de catalán
Catalan course students

* Inclou: àrab, danès, finès, grec, hebreu, italià, japonès, neerlandès, noruec, occità, persa, portuguès, rus, suec i xinès.

* Incluye: árabe, danés, finés, griego, hebreo, italiano, japonés, neerlandés, noruego, occitano, persa, portugués, ruso, sueco y chino.

* Includes: Arabic, Danish, Finnish, Greek, Hebrew, Italian, Japanese, Dutch, Norwegian, Occitan, Persian, Portuguese, Russian, Swedish and Chinese.

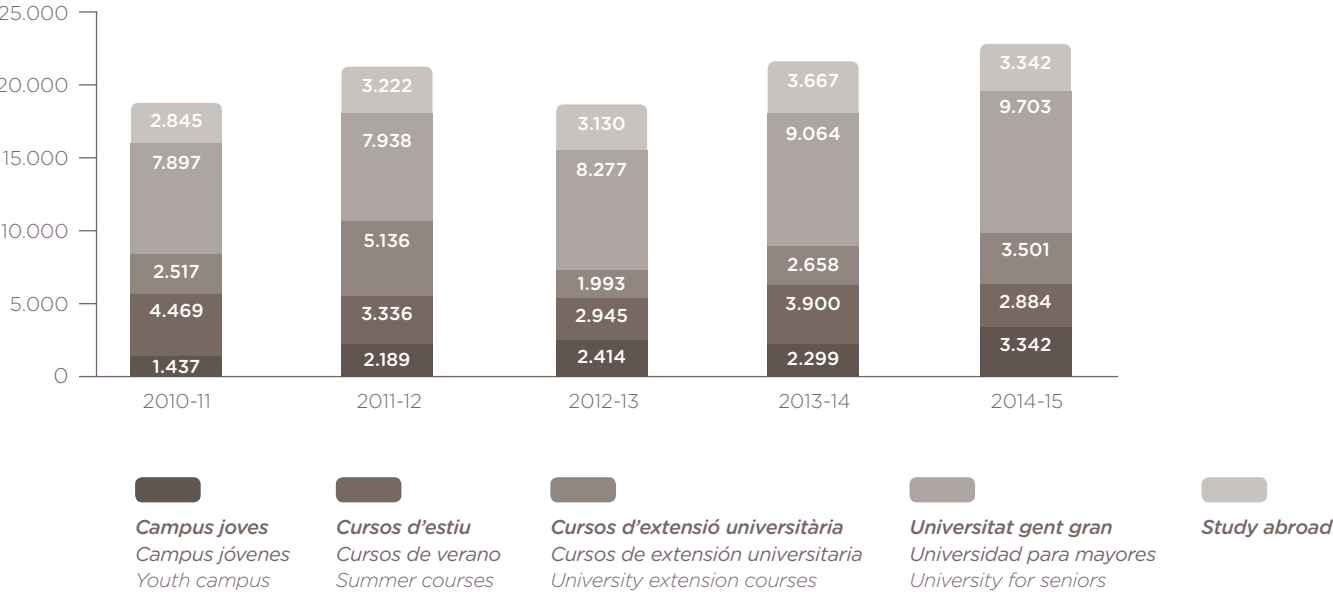
“ Al llarg del període, ha augmentat i s'ha diversificat l'oferta complementària que pot seguir-se a les universitats, com ara la formació en idiomes, els cursos d'estiu, la formació per a gent gran i altra formació específica.

A lo largo del período, se ha aumentado y diversificado la oferta complementaria que puede seguirse en las universidades, como por ejemplo la formación en idiomas, los cursos de verano, la formación para la gente mayor y otras formaciones específicas.

Throughout the period, the range of complementary courses at universities has expanded and diversified, such as the language training, summer courses, senior education courses, and other specific courses.

”

Gràfic 28. Evolució dels nombre d'estudiants d'extensió universitària i altres programes.
Gráfico 28. Evolución del número de estudiantes de extensión universitaria y otros programas.
Figure 28. Evolution of the number of students in other university extension programmes

Font / Fuente / Data Source: UU.PP.

“ **L’oferta complementària s’adapta a les particularitats i necessitats del segment al qual s’adreça (gent gran, aprenentatge d’idiomes, formació de professorat, cursos de curta durada, matèries específiques...).**

La oferta complementaria se adapta a las particularidades y necesidades del segmento al que se dirige (gente mayor, necesidad de idiomas, formación de profesorado, cursos de corta duración, materias específicas...).

The range of complementary courses is adapted to specific needs (seniors, need for languages, teacher training, short-term courses, specific material...).

”

3.2 XARXES I VINCLES AMB LA SOCIETAT

REDES Y VÍNCULOS CON LA SOCIEDAD

NETWORKS AND LINKS WITH SOCIETY

Taula 8. Oferta de la formació a mida de les universitats. Curs 2014-2015.
Tabla 8. Oferta de la formación a medida de las universidades. Curso 2014-15.
Table 8. Customised training at universities. 2014-2015.

Nº de programes Nº de programas Number of programmes	Nº de matriculats Nº de matriculados Number of enrolled
415	17.474

Font / Fuente / Data Source: UU.PP.

“ **Més de 15.000 alumnes participen en els més de 400 programes de formació a mida que ofereixen les universitats públiques catalanes.**

Más de 15.000 alumnos participan en los más de 400 programas de formación a medida que ofrecen las universidades públicas catalanas.

More than 15,000 students partipate in the 400+ customised training programmes offered by Catalan public universities.

”

Taula 9. Oferta de la formació a través de MOOC.
Tabla 9. Oferta de la formación a través de MOOC.
Table 9. Training through MOOC.

Nº de programes Nº de programas Number of programmes	Nº de matriculats Nº de matriculados Number of enrolled
29	314.165

Font / Fuente / Data Source: UU.PP.

“ **Les universitats catalanes han apostat per la formació a través dels MOOC i, el 2014, en van ofertar 29 que van aconseguir més de 300.000 inscripcions.**

Las universidades catalanas han apostado por la formación a través de MOOC, y en 2014 se ofertaron 29 que alcanzaron más de 300.000 inscripciones.

Catalan universities have opted for MOOC training and in 2014 more than 300,000 people signed up for the 29 MOOC courses offered.

”

UNIVERSIDAD DE LLEIDA

APRENDER EN LA EMPRESA Y EN LA FACULTAD

Formación dual en la UdL

La formación dual se basa en la complementariedad del aprendizaje en los entornos académico y profesional. De esta manera, el estudiante pasa a ser un aprendiz que estudia: tiene un contrato laboral y asiste a la universidad para realizar la formación académica. Así optimiza la profesionalización mediante el acceso directo a la ocupación. La modalidad está pensada sobre todo para aquellas titulaciones más orientadas al ejercicio profesional, como la ingeniería, la educación, el derecho, la administración y dirección de empresas o la comunicación audiovisual, entre otras.

La formación dual es una vía de formación, tanto en la modalidad presencial como en la virtual, concebida para mejorar la ocupabilidad y el desarrollo individual, así como para aumentar la adecuación permanente a las exigencias del mundo profesional. Aquello que la hace más interesante es que no se reduce a ser el lugar donde se consolidan los conocimientos teóricos en la empresa, sino que facilita las situaciones experimentales que favorecen la adquisición de competencias.

En el curso 2015-2016 en la Universitat de Lleida acaba la primera promoción de graduados en Educación Primaria formados con metodología dual. Desde hace 3 años, en cada curso han entrado sesenta nuevos estudiantes que, desde el inicio de sus estudios, reparten la semana entre un centro educativo y la facultad. También en este curso se ha iniciado el máster en Ingeniería Informática, el primer máster oficial en modalidad dual, con 14 empresas y 14 estudiantes. El año académico 2014-2015 finalizó la primera edición del máster dual en Dirección de Operaciones y Distribución, totalmente en formación dual y con contrato de trabajo, cursado por 14 estudiantes.

UNIVERSITY OF LLEIDA

LEARNING AT A COMPANY AND AT THE UNIVERSITY

Dual education at UdL

Dual training is based on complementary learning in both academic and professional settings. In this way, a student becomes an apprentice who studies: he or she has a work contract and attends university in order to undertake the academic training. This optimises professionalization through providing direct access to employment. The method is designed in particular for degree courses geared towards a profession such as engineering, education, law, administration, business management and audiovisual communication, among others.

Dual training is a type of on-campus and virtual education method that improves employability, promotes individual development, and responds to the demands of the professional world. What makes it interesting is that it is not limited to consolidating theoretical knowledge in the workplace, but also facilitating experimental situations that aid the acquisition of skills.

The 2015-16 academic year at the University of Lleida is the first class of students trained in the dual method to graduate in Primary Education. For the last three years, sixty new students have started the course, dividing their week between an educational institution and the university. The master's degree in computer engineering, the first official master's degree using the dual method, was also established in the 2015-16 academic year, with 14 companies and 14 students. The first promotion of students in the master's degree course in Operations and Distribution Management graduated in the 2014-15 academic year, with fourteen students.

UNIVERSITAT DE LLEIDA

APRENDRE A L'EMPRESA I A LA FACULTAT

Formació dual a la UdL

La formació dual es basa en la complementarietat de l'aprenentatge en els entorns acadèmic i professional. D'aquesta manera, l'estudiant esdevé un aprenent que estudia: té un contracte laboral i assisteix a la universitat per a dur-hi a terme la formació acadèmica. Així optimitza la professionalització mitjançant l'accés directe a l'ocupació. La modalitat està pensada sobretot per a les titulacions més orientades a un exercici professional, com ara l'enginyeria, l'educació, el dret, l'administració i la direcció d'empreses o la comunicació audiovisual, entre d'altres.

La formació dual és una via de formació, tant en la modalitat presencial com en la virtual, per a millorar l'ocupabilitat i el desenvolupament individual, i incrementar l'adequació i la continuïtat a les exigències del món professional. El que la fa interessant és que no es redueix a ser el lloc on es consoliden els coneixements teòrics a l'empresa, sinó que facilita les situacions experimentals que afavoreixen l'adquisició de competències.

El curs 2015-2016, a la Universitat de Lleida, acaba la primera promoció de graduats en educació primària formats amb metodologia dual. Des de fa tres anys, en cada curs hi han entrat seixanta nous estudiants, els quals, des de l'inici dels estudis, reparteixen la setmana entre un centre educatiu i la facultat. També en aquest curs s'ha iniciat el màster en enginyeria informàtica, el primer màster oficial en modalitat dual, amb catorze empreses i catorze estudiants. En el curs 2014-2015 va finalitzar la primera edició del màster dual en direcció d'operacions i distribució totalment en formació dual i amb contracte de treball, amb catorze estudiants.

MONOGRÀFIC: OCUPABILITAT DELS TITULATS UNIVERSITARIS

El següent monogràfic presenta, mitjançant un seguit de taules i gràfics, una imatge de la inserció laboral dels graduats universitaris i la percepció que les empreses tenen de les competències d'aquests, d'acord amb les seves necessitats i perspectives. El monogràfic s'ha dut a terme a partir de l'«Estudi de la inserció laboral de la població titulada de les universitats catalanes. Universitat i Treball a Catalunya, 2014» i de l'«Estudi d'ocupabilitat i competències dels graduats recents: l'opinió d'empreses i institucions, 2014», ambdós elaborats per l'AQU. Les dades presentades són les més recents de què es disposa d'aquest àmbit.

D'acord amb els estudis, les persones més formades (amb grau, màster o doctorat) són les que tenen una taxa d'ocupació més alta a Catalunya. Ciències de la salut és l'àrea amb una taxa d'ocupació més elevada, amb un 88%, mentre que també es confirma que, com més nivell educatiu presenten, menys diferències de gènere hi ha, tant pel que fa a les taxes d'ocupació com en les d'activitat. Una altra dada interessant és que el 45% dels graduats ocupats a temps complet guanyen més de 24.000 euros anuals, amb les àrees d'enginyeria i arquitectura com les més ben remunerades.

Els estudis mostren així mateix que les persones graduades valoren amb un notable la satisfacció general amb la feina actual i també el nivell de formació teòrica rebuda a la universitat. Quant al nivell de formació pràctica, consideren que encara té un camí important per recórrer. Per àrees, els graduats en ciències experimentals són els més satisfets amb el nivell de formació teòrica. Val a dir que tres quartes parts dels graduats tornarien a triar els mateixos estudis si haguessin de començar de nou, i gairebé la meitat dels que continuen estudiant opten per cursar un màster.

En conjunt, entre els ocupadors de la mostra hi ha un clar consens (91%) en el fet que la titulació de grau (o equivalent) és un factor rellevant en la contractació en general. Tanmateix, en el procés de contractació, a moltes empreses i institucions (quasi un 60%) els ha costat de trobar sol·licitants amb les competències necessàries, ja que creuen que la millor acció per a millorar l'ocupabilitat dels graduats és la introducció de pràctiques en empreses i institucions.

Aquestes són només algunes de les conclusions i dades que ofereix el monogràfic que presentem a continuació. De l'observació i lectura detallada de les taules i gràfics se'n poden treure moltes altres dades de profit, que poden servir d'indicadors per a millorar l'ocupabilitat dels graduats universitaris.

MONOGRÀFICO: OCUPABILIDAD DE LOS TITULADOS UNIVERSITARIOS

El siguiente monográfico presenta, mediante una serie de tablas y gráficos, una imagen de la inserción laboral de los graduados universitarios, así como de la percepción que las empresas tienen de las competencias de éstos, conforme a sus necesidades y perspectivas. El monográfico se ha elaborado a partir del «Estudio de la inserción laboral de la población titulada de las universidades catalanas. Universidad y trabajo en Cataluña, 2014» y del «Estudio de ocupabilidad y competencias de los graduados recientes: la opinión de empresas e instituciones, 2014», ambos elaborados por AQU. Los datos presentados son los más recientes que se disponen en este ámbito.

De acuerdo con los estudios, aquellas personas con mayor formación (con un grado, máster o doctorado) son las que tienen una tasa de ocupación más elevada en Cataluña. Ciencias de la Salud es el área con una tasa de ocupación más elevada, un 88%. Asimismo se confirma que cuanto mayor es el nivel educativo, menos diferencias hay entre sexos en lo que se refiere a las tasas de ocupación. Otro dato interesante es que el 45% de las personas graduadas que trabajan a tiempo completo ganan más de 24.000 euros al año. Las áreas mejor remuneradas son Ingeniería y Arquitectura.

Los estudios también muestran que las personas graduadas valoran con un notable la satisfacción general con su trabajo actual y con el nivel de formación teórica recibida en la universidad. En cuanto al nivel de formación práctica, consideran que todavía existe un margen importante de mejora. Por áreas, las personas graduadas en Ciencias Experimentales son las más satisfechas con su nivel de formación teórica. En conjunto, tres cuartas partes de los graduados volverían a elegir los mismos estudios si tuviesen que empezar de nuevo, y casi la mitad de los que siguen estudiando optan por un máster.

Entre los empleadores de la muestra hay un claro consenso (91%) en que la titulación de grado (o equivalente) es un factor relevante en la contratación en general. Sin embargo, en el proceso de contratación, alrededor de un 60% de las empresas e instituciones han tenido problemas para encontrar solicitantes con las competencias necesarias. Consideran que la mejor acción para mejorar la ocupabilidad de los graduados es la introducción de prácticas en empresas e instituciones.

Éstas son sólo algunas de las conclusiones y datos que ofrece el monográfico que presentamos a continuación. De la observación y lectura detallada de las tablas y gráficos se puede extraer mucha más información de provecho, que puede servir de indicador para mejorar la ocupabilidad de los graduados universitarios.

MONOGRAPH: EMPLOYABILITY OF UNIVERSITY GRADUATES

Through a series of tables and figures, the following monograph presents a picture of the employability of university graduates and the perception that businesses have of the graduates' skills according to their needs and perspective. The monograph was developed from the Study of the Employability of Catalan University Graduates. University and Work in Catalonia, 2014, and the Study of the Employability and Skills of Recent Graduates: the Opinion of Businesses and Institutions, 2014, both of which were produced by AQU. The data presented here is the most recent available in this field.

According to the studies, those with a higher level of education (degree, master's degree or PhD) are the most employable in Catalonia. Graduates in the field of Health Sciences are the most employable, at 88%. The data also confirms that the higher the level of education, the fewer differences there are between the genders in employability. Another piece of interesting data is that 45% of graduates in full-time work earn more than 24,000 euros annually. The fields of Engineering and Architecture have the highest salaries.

The studies also illustrate that graduates are generally very satisfied with both their current employment and with the level of theoretical knowledge they received at university. Practical education still has a long way to go. In terms of fields, the graduates in Experimental Sciences are happiest with the level of theoretical education received. On balance, three quarters of graduates would choose the same subject to study at university if they were starting again, and almost half of them carry on to study a master's degree.

On balance, there is a clear consensus (91%) among employers that a degree (or equivalent) is a major factor in the recruitment process. Nonetheless, about 60% of companies and institutions have found it difficult to find candidates with the necessary skills. They believe that the best way to improve graduate employability would be to introduce practical training in companies and institutions.

These are just some of the conclusions and data that are presented in this monograph. Detailed observation and reading of the tables and figures will provide many others, which can be taken as indicators for improving the employability of university graduates.

1 LA INSERCIÓ LABORAL DELS TITULATS DE LES UNIVERSITATS CATALANES

LA INSERCIÓN LABORAL DE LOS TITULADOS DE LAS UNIVERSIDADES CATALANAS

THE EMPLOYABILITY OF CATALAN UNIVERSITY GRADUATES

L'«Estudi de la inserció laboral de la població titulada de les universitats catalanes. Universitat i Treball a Catalunya, 2014» prenia com a referència 31.279 graduats, i la mostra obtinguda fou de 17.337, un 55% del total, amb un error mostral del 0,51%. Aquesta era la cinquena edició del document que, amb una periodicitat triennal, estudia des de 2001 la inserció laboral dels graduats tres anys després de la graduació. Hi participa tot el sistema universitari català i és un dels estudis més representatius sobre la qualitat de la inserció laboral de la població graduada a Europa.

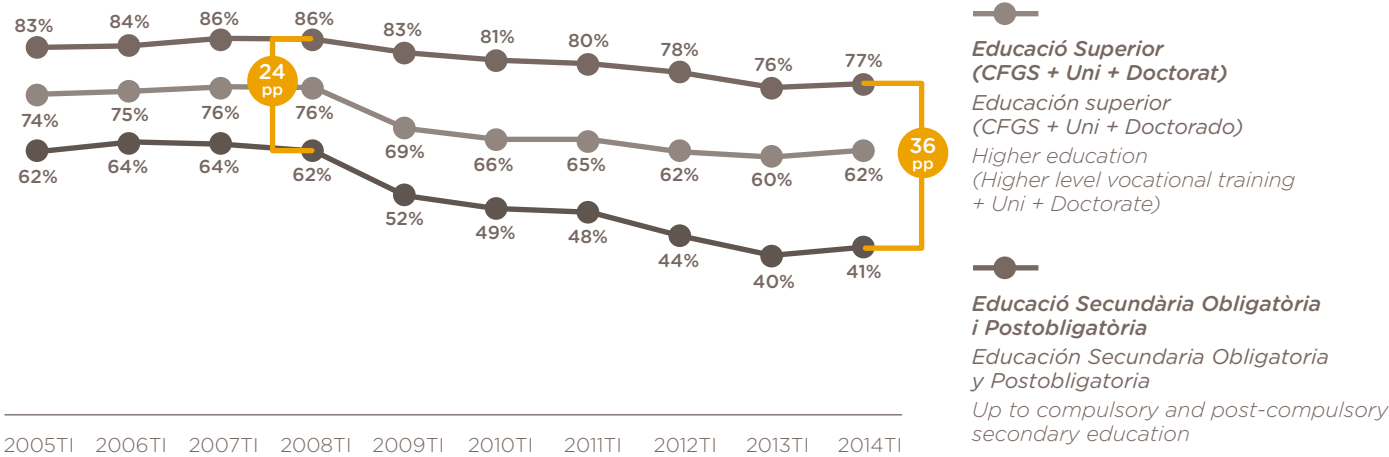
El «Estudio de la inserción laboral de la población titulada de las universidades catalanas. Universidad y trabajo en Cataluña, 2014» tomó como referencia a 31.279 personas graduadas, y la muestra alcanzada fue de 17.337, un 55% del total, con un error muestral del 0,51%. Fue la quinta edición del estudio, que con una periodicidad trienal analiza desde 2001 la inserción laboral de las personas graduadas tres años después de su graduación. Participa todo el sistema universitario catalán, y es uno de los estudios de mayor representatividad sobre la calidad de la inserción laboral de la población graduada en Europa.

The Study of the Employability of Catalan University Graduates. University and Work in Catalonia, 2014 took 31,279 graduates as reference, and obtained a sample of 17,337, which is 55% of the total with a sampling error of 0.51%. This was the fifth edition of the triennial study, established in 2001, which examines students in the work force three years after their graduation. The entire Catalan university system participates. It is one of the most representative studies on the employability of the graduate population in Europe.

Gràfic M1. Evolució de la taxa d'ocupació (població 25-44 anys. EPA, 2014)¹.

Gráfico M1. Evolución de la tasa de ocupación (población 25-44 años. EPA, 2014)¹.

Figure M1. Evolution of the employment rate (population aged 25-44 years. Labour work survey, 2014)¹.

1. Es pren com a referència el primer trimestre de cada any (TI) per a poder fer la comparació amb l'enquesta d'inserció laboral d'AQU Catalunya, que es duu a terme del gener al març.

1. Se toma como referencia el primer trimestre de cada año (TI), lo que permite una comparación con la encuesta de inserción laboral de AQU Catalunya que se realiza de enero a marzo.

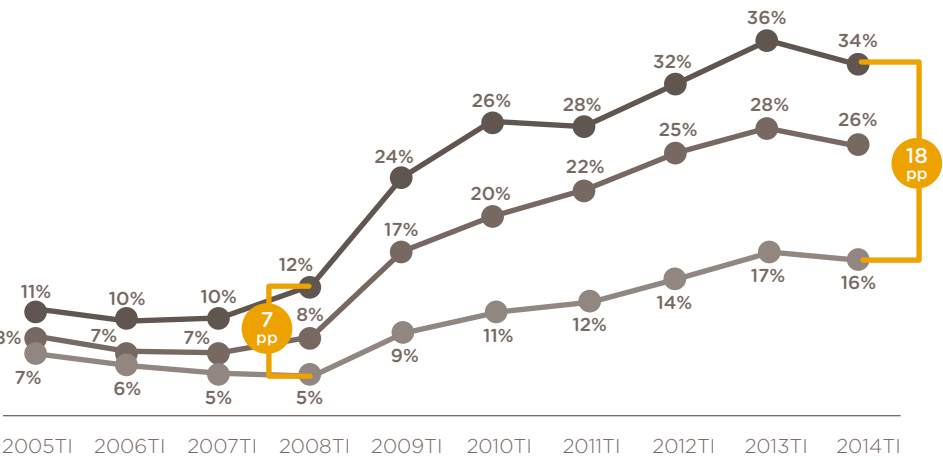
1. The first quarter (Q1) of each year is used as a reference in order to make a comparison with the AQU's employment survey which takes place between January and March.

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

Gràfic M2. Evolució de la taxa d'atur (població 25-44 anys EPA).

Gráfico M2. Evolución de la tasa de paro (población 25-44 años EPA) .

Figure M2. Evolution of the unemployment rate (population aged 25-44 years. Labour work survey),

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

Educació Superior (CFGS + Uni + Doctorat)
Educación superior (CFGS + Uni + Doctorado)
Higher education
(Higher level vocational training + Uni + Doctorate)

Educació Secundària Obligatòria i Postobligatòria
Educación Secundaria Obligatoria y Postobligatoria
Up to compulsory and post-compulsory secondary education

Fins Educació Primària
Hasta Educación Primaria
Up to primary education

A Catalunya, com més alt és el nivell educatiu, més alta és també la taxa d'ocupació i més baixa és la d'atur. La taxa d'ocupació de les persones amb educació superior gairebé duplica la de les que tenen estudis primaris.

En Cataluña, cuanto más elevado es el nivel educativo, más alta es la tasa de ocupación y más baja la tasa de paro. La tasa de ocupación de las personas con educación superior casi duplica la de las personas que sólo tienen estudios primarios.

In Catalonia, the higher the level of education, the higher the rate of employment and the lower the chances are of unemployment. Approximately twice as many people with higher education are in employment when compared with those who have primary education.

Taula M1. Ocupació, atur i inactivitat per àrees disciplinàries.

Tabla M1. Ocupación, paro e inactividad por áreas disciplinarias.

Table M1. Employment, unemployment and inactivity by discipline.

	Ocupació Ocupación Employment			Atur Paro Unemployment		Inactivitat Inactividad Inactivity	
	n	(f)	%	(f)	%	(f)	%
Humanitats Humanidades Humanities	1.400	1.130	75,94	244	16,40	114	7,66
C. Socials C. Sociales Social Sciences	8.031	6.874	85,59	861	10,72	296	3,69
C. Experimentals C. Experimentales Experimental Sciences	1.137	907	79,77	168	14,78	62	5,45
C. de la Salut C. de la Salud Health Sciences	1.863	1.640	88,03	149	8,00	74	3,97
Enginyeria i Arquitectura Ingeniería y Arquitectura Engineering and Architecture	3.525	3.051	86,55	336	9,53	138	3,91
TOTAL	16.044	13.602	84,78	1.758	10,96	684	4,26

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

Tres anys després d’haver acabat els estudis, el 85% dels graduats treballen. Ciències de la Salut és l'àrea amb una taxa d'ocupació més alta (88%), mentre que Humanitats és la que té la taxa més baixa (76%). Inversament, l'atur és més elevat en Humanitats (16%), mentre que és més baixa en Ciències de la Salut (8%). La inactivitat torna a ser superior en Humanitats (7%) i inferior en Ciències Socials, Ciències de la Salut i Enginyeria i Arquitectura (3%). Cal assenyalar que el 52% de les persones inactives ho són perquè continuen estudiant, el 18% ho són per maternitat i el 30% per altres motius.

Tres años después de haber finalizado los estudios, el 85% de las personas graduadas trabajan. Ciencias de la Salud es el área con una tasa de ocupación más elevada (88%), mientras que Humanidades es la que presenta la tasa más baja (76%). Inversamente, el paro es más elevado en Humanidades (16%), mientras que es más bajo en Ciencias de la Salud (8%). La inactividad vuelve a ser más elevada en Humanidades (7%) y más baja en Ciencias Sociales, Ciencias de la Salud e Ingeniería y Arquitectura (3%). Debe señalarse que el 52% de las personas inactivas lo son porque siguen estudiando, el 18% por maternidad y el 30% por otros motivos.

Three years after completing their studies, 85% of graduates are in work: the Health Sciences have the highest rate of employment (88%), while the Humanities have the lowest rate (76%). Conversely, unemployment is highest in the Humanities (16%), and lowest in the field of Health Sciences (8%). Inactivity is also highest in Humanities (7%) and lowest in Social Sciences, Health Sciences, Engineering and Architecture (3%). It should be noted that inactivity is due to further studies (52%), maternity (18%) and other reasons (30%).

Taula M2. Evolució de la situació laboral per gènere (al peu, només sistema públic, 2008-2014).

Tabla M2. Evolución de la situación laboral por sexos (al peu: sólo sistema público, 2008-2014).

Table M2. Evolution of employment by gender [note: only the public system, 2008-2014].

		2008		2011		2014		Dif. 2011- 2008	Dif. 2014- 2008	Dif. 2014- 2011
		n	%	n	%	n	%			
Dones Mujeres Women	Ocupació Ocupación Employment	6.998	93,29	6.510	89,02	5.854	82,74	-4,27	-10,55	-6,28
	Atur Paro Unemployment	232	3,09	537	7,34	918	12,98	4,25	9,89	5,63
	Inactivitat Inactividad Inactivity	271	3,61	266	3,64	303	4,28	0,03	0,67	0,65
	TOTAL	7.501		7.313		7.075				
Homes Hombres Men	Ocupació Ocupación Employment	4.464	93,84	4.316	87,97	4.031	85,19	-5,87	-8,65	-2,79
	Atur Paro Unemployment	148	3,11	420	8,56	486	10,27	5,45	7,16	1,71
	Inactivitat Inactividad Inactivity	145	3,05	170	3,47	215	4,54	0,42	1,49	1,08
	TOTAL	4.757		4.906		4.732				

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

Les dades estadístiques mostren que, com més nivell educatiu, menys diferències de gènere, tant pel que fa a les taxes d'activitat com a les d'ocupació. Com es pot observar, per a la població espanyola de 25 a 44 anys, la diferència en la taxa d'ocupació i d'inactivitat entre homes i dones és més gran com més baix és el nivell educatiu.

Las datos estadísticos revelan que cuanto mayor es el nivel educativo, menos diferencias hay entre sexos, tanto en lo que respecta a las tasas de actividad como a las de ocupación. Como se puede observar, para la población española de 25 a 44 años el diferencial en la tasa de ocupación y de inactividad entre hombres y mujeres es mayor cuanto más bajo es el nivel educativo.

The statistics show that, the higher the level of education, the lower the difference between the genders in terms of activity rates and employment. As can be seen in the Spanish population aged 25 to 44, the difference between employment rates and inactivity between men and women is greater when levels of education are lower.

UNIVERSIDAD ROVIRA I VIRGILI

TIC E INTERDISCIPLINARIEDAD PARA EDUCAR A NIÑOS CON ASPERGER

Estrategias metodológicas de aprendizaje-servicio en la URV

El Aprendizaje-Servicio (ApS) combina procesos de aprendizaje y de servicio a la comunidad en un solo proyecto: los participantes se forman mientras trabajan abordando necesidades reales del entorno con el fin de mejorarlo. El ApS es un instrumento integral del estudiante, en la medida en que su principal objetivo es la formación de profesionales socialmente responsables. Se trata de una actividad que integra el servicio en la comunidad con el aprendizaje de contenidos, competencias, habilidades o valores a través de proyectos en los que se desarrolla el compromiso social y cívico a partir de la práctica reflexiva.

En abril de 2014, en la primera edición del Mercado de Proyectos Sociales de la Universitat Rovira i Virgili (URV), orientada a facilitar la colaboración entre las entidades de Reus y la universidad, se impulsó un proyecto interdisciplinario para buscar soluciones a retos planteados por niños que padecen el síndrome de Asperger. En la propuesta participan estudiantes y profesorado de diferentes ámbitos: Ingeniería Técnica en Telecomunicaciones, el grado de Psicología, el máster en Tecnología Educativa: e-learning y Gestión del Conocimiento, y el máster en Formación del Profesorado en Secundaria.

Los principales problemas de los niños con Asperger surgen en aquellas actividades en la escuela pensadas para chicos y chicas neurotípicos. El proyecto pretende aportar estrategias de adaptación metodológica mediante las nuevas tecnologías que permitan la mejora del aprendizaje. El proyecto incluye un análisis de los niños en clase, así como una recopilación de la literatura científica que recoge aplicaciones documentadas del uso de las TIC en Secundaria para poder trabajar con estudiantes que presentan el síndrome de Asperger.

ROVIRA I VIRGILI UNIVERSITY

ICT AND INTERDISCIPLINARINESS FOR EDUCATING CHILDREN WITH ASPERGER’S

Service for methodological learning strategies at URV

The Learning Service (APS) combines learning processes and community services in a single project: the participants are trained while they work on real needs in their environment in order to improve them. The APS is an integral tool for the student in the sense that its main objective is the training of socially responsible professionals. It is an activity which combines service to the community with learning content, competences, skills or values through projects which develop social and civic commitment, based on reflective practice.

The first edition of the Rovira i Virgili University’s Social Project Market in April 2014, which was aimed at facilitating the collaboration between institutions in Reus and the University, launched an interdisciplinary project to find solutions to the challenges faced by children with Asperger’s. The project involved students and teachers from different disciplines: Telecommunications Engineering, Psychology degree, master’s in Education Technology: E-Learning, and Knowledge Management, and master’s in Secondary Teacher Training.

The main problems faced by children with Asperger’s come from school activities designed for neurotypical children. The project aims to provide methodological adaptation strategies using new technologies and which will allow improvements in learning. The project includes an analysis of children in the classroom as well as a collection of the scientific literature on documented applications of the use of ICT in secondary schools for working with students who have Asperger’s.

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

TIC I INTERDISCIPLINARIETAT PER A EDUCAR INFANTS AMB ASPERGER

Estratègies metodològiques d’aprenentatge-servei a la URV

L’aprenentatge-servei (APS) combina processos d’aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte: els participants es formen mentre treballen sobre necessitats reals de l’entorn per tal de millorar-lo. L’APS és un instrument integral de l’estudiant, atès que té com a principal objectiu la formació de professionals socialment responsables. Es tracta d’una activitat que integra el servei a la comunitat amb l’aprenentatge de continguts, competències, habilitats o valors a través de projectes en què es desenvolupa el compromís social i cívic a partir de la pràctica reflexiva.

En la primera edició del Mercat de Projectes Socials de la Universitat Rovira i Virgili, orientada a facilitar la col·laboració entre les entitats de Reus i la Universitat, l’abril del 2014 es va impulsar un projecte interdisciplinari per a cercar solucions a reptes plantejats en infants amb Asperger. En la proposta hi participen estudiants i professors de diferents àmbits: enginyeria tècnica en telecomunicacions, grau de psicologia, màster en tecnologia educativa (e-learning i gestió del coneixement) i màster de formació del professorat en secundària.

Els principals problemes dels nois i noies amb Asperger sorgeixen en activitats a l’escola pensades per a neurotípics. Per tant, el projecte vol aportar estratègies d’adaptació metodològica mitjançant les noves tecnologies i que permetin millorar-los l’aprenentatge. Aquest projecte inclou una anàlisi dels infants a l’aula, així com un recull de la literatura científica de les aplicacions documentades de l’ús de les TIC a secundària per a poder treballar amb estudiants que presentin Asperger.

Taula M3. Guanyes anuals bruts dels recent titulats ocupats a temps complet.

Tabla M3. Ingresos anuales brutos de los recién titulados ocupados a tiempo completo.

Table M3. Gross annual earnings of recent graduates in full-time employment.

		n	%	%
Mileuristes Mileuristas “Mileuristes” <i>(earning approx. 1.000 € / month)</i>	> 9.000€	250	2,72	22,20
	9.000 - 12.000 €	618	6,71	
	12.001 - 15.000 €	1.176	12,77	
Dosmileuristes Dosmileuristas “Dosmileuristes” <i>(earning approx. 2.000 € / month)</i>	15.001 - 18.000 €	1.255	13,63	40,50
	18.001 - 24.000 €	2.479	26,86	
Més de dosmileuristes Más de dosmileuristas More than “Dosmileuristes” <i>(earning more than 2.000 € / month)</i>	24.001 - 30.000 €	1.799	19,54	37,30
	30.001 - 40.000 €	1.075	11,68	
	> 40.000€	560	6,08	
TOTAL		9.206	100,00	100,00
No sap / No contesta No sabe / No contesta Don’t know / didn’t answer		588		

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

Un 45% dels recent graduats (darrers 3 anys) ocupats a temps complet guanyen més de 24.000 euros anuals; un 22% guanyen menys de 15.000 euros anuals. El fenomen del mileurisme està associat a jornades laborals a temps parcial. Així, mentre que el 80% dels qui treballen a temps parcial són mileuristes, aquest percentatge baixa a un 22% entre els qui treballen a temps complet. La mitjana de guanyes mensuals bruts dels titulats és de 1.863 euros.

El 45% de los recién graduados (últimos 3 años) que tienen trabajo a tiempo completo ganan más de 24.000 euros al año. El 22% gana menos de 15.000 euros al año. El fenómeno del mileurismo está asociado a jornadas laborales a tiempo parcial. Así, mientras que el 80% de las personas que trabajan a tiempo parcial son mileuristas, este porcentaje disminuye hasta el 22% entre aquellas que trabajan a tiempo completo. La media de ingresos mensuales brutos de las personas tituladas es de 1.863 euros.

45% of recent graduates (last 3 years) in full time employment earn more than 24,000 euros a year. 22% earn less than 15,000 euros a year. The phenomenon of ‘mileurisme’ (young people earning approximately 1,000 euros a month) is associated with part-time work. Thus, while 80% of part-time workers earn approximately 1,000 euros a month, this percentage drops to 22% among full-time workers. On average, graduates earn a gross monthly income of 1,863 euros.

Taula M4. Guanyes anuals bruts per àrees disciplinàries dels ocupats a temps complet.

Tabla M4. Ingresos anuales brutos por áreas disciplinarias de los ocupados a tiempo completo.

Table M4. Gross annual earnings of full-time workers by field.

	n	Mileuristes Mileuristas “Mileuristes” <i>(earning approx. 1.000 € / month)</i>	Dosmileuristes Dosmileuristas “Dosmileuristes” <i>(earning approx. 2.000 € / month)</i>	Més de dosmileuristes Más de dosmileuristas More than “Dosmileuristes” <i>(earning more than 2.000 €/ month)</i>
Humanitats Humanidades Humanities	612	36,93 %	42,65 %	20,42 %
C. Socials C. Sociales Social Sciences	4.618	25,03 %	43,87 %	31,10 %
C. Experimentals C. Experimentales Experimental Sciences	531	27,68 %	41,24 %	31,07 %
C. de la Salut C. de la Salud Health Sciences	929	25,40 %	41,44 %	33,15 %
Enginyeria i Arquitectura Ingeniería y Arquitectura Engineering and Architecture	2.516	11,09 %	33,27 %	55,64 %
TOTAL	9.206	22,20 %	40,50 %	37,30 %

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

Per àrees disciplinàries, Enginyeria i Arquitectura és la més ben remunerada; Ciències Socials, Ciències Experimentals i Ciències de la Salut tenen guanyes similars, mentre que Humanitats és l'àrea amb la remuneració més baixa.

Por áreas disciplinarias, Ingeniería y Arquitectura es el área mejor remunerada. En Ciencias Sociales, Ciencias Experimentales y Ciencias de la Salud se observan ingresos similares. Humanidades es el área con la remuneración más baja.

Engineering and architecture is the field with the highest pay. Social sciences, experimental sciences and health sciences have similar earnings. The field with the lowest earnings is humanities.

Taula M5. Mitjana de satisfacció amb la feina (escala de 0 a 10).

Tabla M5. Media de satisfacción con el trabajo (escala de 0 a 10).

Table M5. Average satisfaction levels at work (scale from 0 to 10).

	Satisfacció amb el contingut de la feina	Satisfacció amb les perspectives de millora	Satisfacció amb el nivell de retribució	Satisfacció amb la utilitat dels coneixements	Satisfacció general amb la feina
	Satisfacción con el contenido del trabajo	Satisfacción con las perspectivas de mejora	Satisfacción con el nivel de retribución	Satisfacción con la utilidad de los conocimientos	Satisfacción general con el trabajo
	<i>Satisfaction with the job content</i>	<i>Satisfaction with the prospects for improvement</i>	<i>Satisfaction with the level of remuneration</i>	<i>Satisfaction with the usefulness of their knowledge</i>	<i>Overall satisfaction with the job</i>
Humanitats Humanidades <i>Humanities</i>	7,50	5,27	5,52	5,33	7,23
C. Socials C. Sociales <i>Social Sciences</i>	7,87	6,10	5,95	5,75	7,68
C. Experimentals C. Experimentales <i>Experimental Sciences</i>	7,62	5,85	5,83	5,62	7,55
C. de la Salut C. de la Salud <i>Health Sciences</i>	8,08	6,32	5,93	7,12	7,85
Enginyeria i Arquitectura Ingeniería y Arquitectura <i>Engineering and Architecture</i>	7,67	6,28	5,93	5,98	7,42
TOTAL	7,80	6,08	5,90	5,93	7,60

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

Les persones graduades valoren amb un notable la satisfacció general amb la feina actual (7,6 en una escala del 0 al 10).

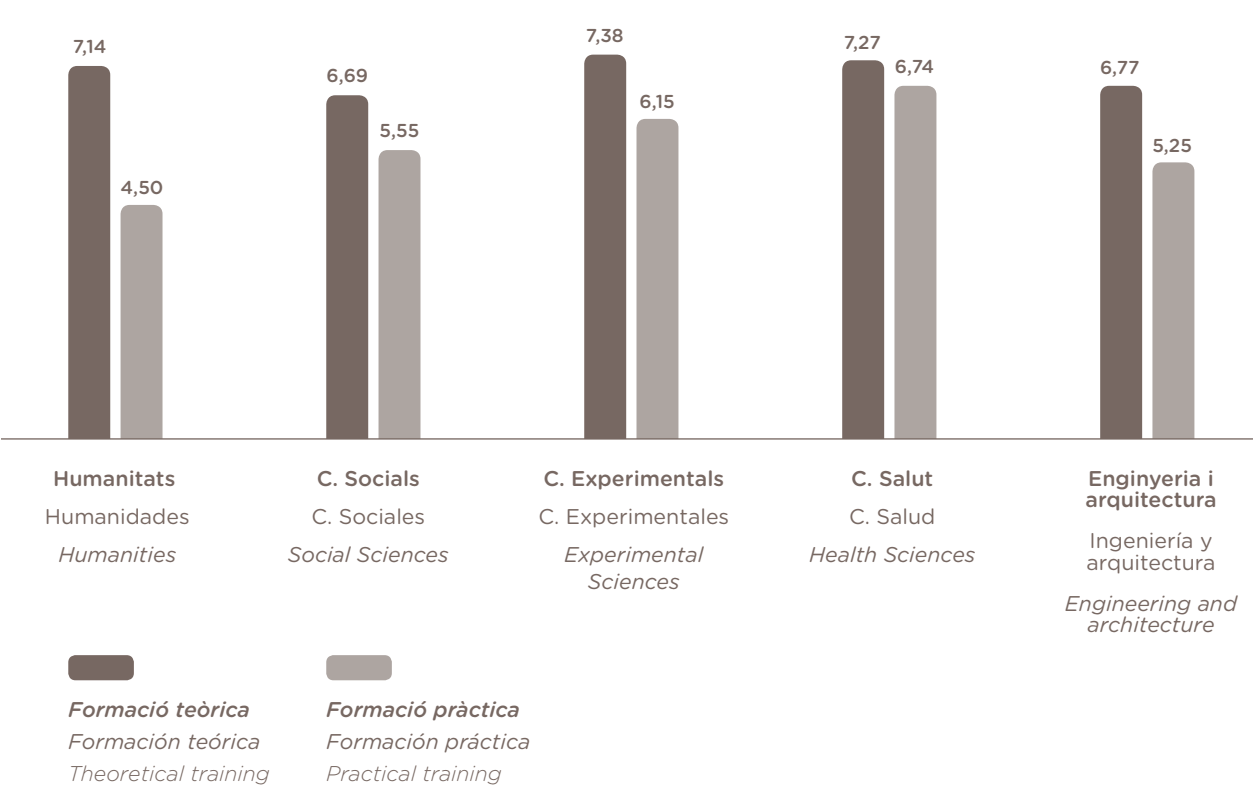
Las personas graduadas valoran con un notable la satisfacción general con su trabajo actual (7,6 en una escala del 0 al 10).

Graduates evaluate their general satisfaction with their jobs highly (a score of 7.6 out of 10).

Gràfic M3. Valoració de la formació teòrica i pràctica rebuda per àrees disciplinàries (al peu: escala de 0 a 10).

Gráfico M3. Valoración de la formación teórica y práctica recibida por áreas disciplinarias (Al pie: escala de 0 a 10).

Figure M3. Evaluation of the theoretical and practical training received in each field (note: scale from 0 to 10).

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

Els graduats enquestats valoren amb un notable el nivell de formació teòrica (6,86) i amb un suficient (5,56) el nivell de formació pràctica. Per àrees, els de Ciències Experimentals són els més satisfets amb el nivell de formació teòrica, i els de Ciències de la Salut, amb la formació pràctica; Ciències Socials és l'àrea més crítica amb la formació teòrica i Humanitats, amb la formació pràctica.

Los graduados encuestados valoran con un notable (6,86) el nivel de formación teórica y con un suficiente (5,56) el nivel de formación práctica. Por áreas, las personas graduadas en Ciencias Experimentales son las más satisfechas con el nivel de formación teórica, mientras que las de Ciencias de la Salud lo son con el nivel de formación práctica. Ciencias Sociales es el área más crítica con la formación teórica y Humanidades la más crítica con la formación práctica.

Graduate respondents rated their theoretical training highly (6.86) and the level of practical training as satisfactory (5.56). In terms of disciplines, graduates in experimental sciences are most satisfied with the level of theoretical knowledge, and graduates in health sciences are most satisfied with the level of practical knowledge. Graduates in social sciences were most critical of theoretical knowledge, and those in humanities with the practical training.

Taula M6. Intenció de repetir la carrera.

Tabla M6. Intención de repetir la carrera.

Table M6. Intention of choosing the same degree.

	Repetiries la carrera? ¿Repeterías la carrera? <i>Would you choose the same degree course?</i>		
	n	Sí / Yes	No
Humanitats Humanidades <i>Humanities</i>	1.458	73,63 %	27,73 %
C. Socials C. Sociales <i>Social Sciences</i>	7.959	70,13 %	29,87 %
C. Experimentals C. Experimentales <i>Experimental Sciences</i>	1.116	69,44 %	30,56 %
C. de la Salut C. de la Salud <i>Health Sciences</i>	1.841	83,81 %	16,19 %
Enginyeria i Arquitectura Ingeniería y Arquitectura <i>Engineering and Architecture</i>	3.501	68,69 %	31,31 %
TOTAL	15.875	71,58 %	28,42 %

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

El 72% tornarien a triar els mateixos estudis si haguessin de començar de nou. Aquest percentatge és pràcticament idèntic al de l’any 2011, en què un 73% afirmaven que repetirien la carrera. Aquest percentatge oscil·la entre un 69% en Ciències Experimentals i en Enginyeria i Arquitectura, i un 84% en Ciències de la Salut. Cal remarcar que la intenció de repetir la carrera en Humanitats és més alta que en Ciències Socials, Ciències Experimentals i Enginyeria i Arquitectura, tot i les dades objectivament més baixes d’inserció laboral.

El 72% de las personas graduadas volverían a elegir los mismos estudios si tuviesen que comenzar de nuevo. Este porcentaje es prácticamente idéntico al del año 2011, cuando el 73% afirmaba que volvería a estudiar la misma carrera. Este porcentaje oscila entre el 69% en Ciencias Experimentales y en Ingeniería y Arquitectura y el 84% en Ciencias de la Salud. Nótese que la intención de repetir la carrera en Humanidades es más elevada que en Ciencias Sociales, Ciencias Experimentales e Ingeniería y Arquitectura, pese a los datos objetivamente más bajos de inserción laboral.

72% of graduates would choose the same degree course if they were starting again. This percentage is virtually the same as in 2011, when 73% said they would choose the same course. This percentage fluctuates between 69% in Experimental Sciences and Engineering and Architecture, and 84% in Health Sciences. It should be noted that the intention to choose a Humanities course again is higher than Social Sciences, Experimental Sciences and Engineering and Architecture, although the data shows that graduates of this discipline have lower employability.

Taula M7. Continuació dels estudis.

Tabla M7. Continuación de los estudios.

Table M7. Further studies.

	n	No	Sí, cursos especialitzats Sí, cursos especializados <i>Yes, specialised studies</i>	Sí, una llicenciatura Sí, una licenciatura <i>Yes, a degree</i>	Sí, un postgrau o un màster Sí, un posgrado o un máster <i>Yes, a post-degree or a master's</i>	Sí, una doctorat Sí, un doctorado <i>Yes, a doctorate</i>	Sí, altres Sí, otros <i>Yes, others.</i>
Humanitats Humanidades <i>Humanities</i>	1.484	18,60%	13,34%	6,74%	49,33%	6,81%	5,19%
C. Socials C. Sociales <i>Social Sciences</i>	8.024	25,24%	16,85%	13,33%	37,00%	1,17%	6,41%
C. Experimentals C. Experimentales <i>Experimental Sciences</i>	1.136	13,38%	8,01%	4,84%	48,15%	22,62%	2,99%
C. de la Salut C. de la Salud <i>Health Sciences</i>	1.863	16,37%	20,29%	6,33%	49,33%	4,78%	2,90%
Enginyeria i Arquitectura Ingeniería y Arquitectura <i>Engineering and Architecture</i>	3.518	30,90%	13,19%	11,60%	34,82%	3,67%	5,83%
TOTAL	16.025	23,99%	15,49%	10,93%	39,89%	4,18%	5,52%

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

La majoria dels graduats que continuen estudiant opten per cursar un màster (40%) o bé per fer cursos especialitzats (15%); un 11% fan una altra llicenciatura, un 4% fan un doctorat i, finalment, un 5% opten per algun altre tipus de formació. Des de l’any 2008, s’observa un increment de la proporció de persones titulades que duen a terme un màster en acabar la carrera. Sens dubte, això es deu a l’aparició dels màsters universitaris oferts a preu públic com a conseqüència de l’adaptació a l’Espai Europeu d’Educació Superior, que es van començar a implantar en el curs 2006-2007 però que van tenir una gran expansió a partir del curs 2008-2009. Per contra, disminueix, si bé més lleugerament, la proporció dels qui fan una altra carrera universitària.

La mayoría de personas graduadas que siguen estudiando optan por cursar un máster (40%) o bien cursos especializados (15%); el 11% estudian otra licenciatura, el 4% un doctorado y, finalmente, el 5% otro tipo de formación. Desde 2008 se observa un aumento de la proporción de personas tituladas que cursan un máster tras finalizar la carrera. No cabe duda de que se debe a la aparición de los másters universitarios ofrecidos a precio público como consecuencia de la adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, que se empezaron a implantar en el curso 2006-2007 y experimentaron una gran expansión a partir del curso 2008-2009. Por el contrario, disminuye, si bien más ligeramente, la proporción de personas que estudian otra carrera universitaria.

Most graduates who continue their studies go on to take a master's degree (40%); 15% do specialised studies; 11% do another degree; 4% a PhD, and, finally, 5% do another kind of training. Since 2008 there was an increase in the proportion of graduates who go on to take a master's when they finish their degree. Undoubtedly this is due to the availability of master's degrees with government-regulated tuition fees, a consequence of the creation of the European Higher Education Area (EHEA), which was first established during the 2006-7 academic year, and extended considerably during the 2008-9 academic year. Conversely, the proportion of people who are doing another degree course has dropped slightly.

UNIVERSITAT OBERTA DE CATALUNYA

LA GARANTÍA DE ESTUDIAR TURISMO ONLINE

La UOC es la primera universidad virtual del mundo con certificación TedQual

El grado de Turismo y el máster de Gestión de Destinos Turísticos de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) han obtenido la certificación TedQual del año 2015. Este sello de calidad lo otorga la Organización Mundial del Turismo (OMT) y ha sido el único a nivel internacional en materia de enseñanza y formación concedido a una universidad online. Por medio del seguimiento de unos estándares mínimos de calidad para la enseñanza turística, los responsables de otorgar el TedQual buscan la mejora permanente de los programas de formación e investigación en turismo. El objetivo es conseguir el desarrollo sostenible de este sector.

La auditoría que se realiza para conceder el sello evalúa aspectos tales como la coherencia del plan de estudios, la infraestructura y el equipamiento de apoyo pedagógico, las políticas y herramientas de apoyo a la gestión administrativa. Asimismo se evalúa la existencia de mecanismos transparentes para la selección del profesorado y de unas condiciones favorables para su desarrollo profesional, y la pertinencia de los contenidos del programa de estudios respecto a las necesidades del sector turístico. De acuerdo con estos indicadores, la UOC ha obtenido una cualificación del 89%.

La auditoría a la que se ha sometido la Universitat Oberta de Catalunya sigue los mismos criterios y el mismo rigor que en el caso de cualquier universidad presencial. Los excelentes resultados cosechados representan una garantía para los estudiantes que deseen cursar estudios de turismo, como acredita esta certificación.

OPEN UNIVERSITY OF CATALONIA

THE QUALITY GUARANTEE OF STUDYING TOURISM ON-LINE

UOC is the first virtual university in the world with the TedQual certification

The Tourism degree and the master's degree in Tourist Destination Management offered by the Open University of Catalonia (UOC) obtained TedQual certification in 2015. This quality seal is awarded by the United Nations World Tourism Organisation (UNWTO), and is the only internationally recognised certification awarded to an online university. By monitoring standards of quality for education in tourism, those responsible for awarding the TedQual certification seek continuous improvement of tourism training and research programmes. The aim is to achieve sustainable development in this sector.

The seal of quality was awarded after an audit of the curriculum, infrastructure and the teaching support framework, as well as the administrative management's policies and tools. The existence of transparent mechanisms for selecting teaching staff, favourable conditions for professional development, and the study programme's course relevance with regard to the needs of the tourism sector were also evaluated. The assessment results led to UOC receiving a qualification of 89%.

The audit of the Open University of Catalonia was carried out using the same criteria and rigor as any traditional university. The excellent results represent a quality guarantee for students who want to study tourism, as accredited by this certification.

UNIVERSITAT OBERTA DE CATALUNYA

LA GARANTIA D'ESTUDIAR TURISME EN LÍNEA

La UOC és la primera universitat virtual del món amb certificació TedQual

El grau de turisme i el màster de gestió de destinacions turístiques de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) han obtingut la certificació TedQual de l'any 2015. Aquest segell de qualitat l'atorga l'Organització Mundial del Turisme (OMT) i ha estat l'únic a escala internacional en matèria d'ensenyament i formació concedit a una universitat en línea. Per mitjà del seguiment d'uns estàndards mínims de qualitat per a l'ensenyament turístic, els responsables d'atorgar el TedQual cerquen la millora permanent dels programes de formació i investigació en turisme. L'objectiu és aconseguir un desenvolupament sostenible d'aquest sector.

L'auditoria que es duu a terme per a atorgar el segell avalua aspectes com la coherència del pla d'estudi, la infraestructura i l'equipament de suport pedagògic, i les polítiques i eines de suport a la gestió administrativa. Així mateix s'avaluen l'existència de mecanismes transparents per a seleccionar el professorat, de condicions favorables perquè aquest es pugui desenvolupar professionalment i la pertinència dels continguts del programa d'estudi respecte de les necessitats del sector turístic. D'acord amb aquests indicadors, la UOC ha obtingut una qualificació del 89%.

L'auditoria a què s'ha sotmès la Universitat Oberta de Catalunya segueix els mateixos criteris i el mateix rigor que qualsevol universitat presencial. Els excel·lents resultats obtinguts representen una garantia per als estudiants que hi volen cursar estudis de turisme, com acredita aquesta certificació.

2 L'OCUPABILITAT I LES COMPETÈNCIES DELS GRADUATS RECENTS

LA OCUPABILIDAD Y LAS COMPETENCIAS DE LOS GRADUADOS RECIENTES

EMPLOYABILITY AND SKILLS OF RECENT GRADUATES

En la primera edició de l'«Estudi d'ocupabilitat i competències dels graduats recents: l'opinió d'empreses i institucions, 2014», la població de referència ha consistit en 16.757 empreses contactables amb activitat productiva a Catalunya. S'hi han exclòs les empreses de les branques següents: Administració pública, educació, cultura i recerca, i sanitat i assistència social. La mostra obtinguda és de 1.325 empreses, xifra que representa un 7,91% de la taxa de resposta i un error mostral de 2,64%. El 66% de les empreses i institucions de la mostra provenen de les borses de pràctiques i de treball de les universitats catalanes.

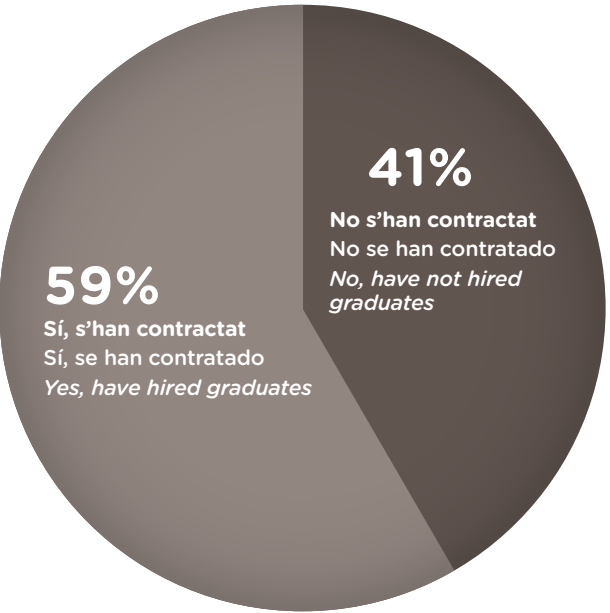
En la primera edición del «Estudio de ocupabilidad y competencias de los graduados recientes: la opinión de empresas e instituciones, 2014», la población de referencia ha consistido en 16.757 empresas contactables con actividad productiva en Cataluña. Se han excluido las empresas de las ramas siguientes: Administración pública, Educación, cultura e investigación, y Sanidad y asistencia social. La muestra alcanzada es de 1.325 empresas, cifra que representa un 7,91% de tasa de respuesta, con un error muestral del 2,64%. El 66% de las empresas e instituciones de la muestra provienen de las bolsas de prácticas y de trabajo de las universidades catalanas.

In the first edition of the Study of the Employability and Skills of Recent Graduates: the Opinion of Businesses and Institutions, 2014, the reference population consisted of 16,757 contactable companies with productive activity in Catalonia. Businesses in the following fields were excluded: public administration, education, culture and research, health and social services. The sample obtained is 1,325 companies, with a 7.91% response rate and a sampling error of 2.64%. 66% of the companies and institutions of the sample come from the job portals at Catalan universities.

Gràfic M4. Contractació de graduats recents en els darrers cinc anys.

Gráfico M4. Contratación de graduados recientes en los últimos cinco años.

Figure M4. Hiring of recent graduates in the past five years.

- Segons l'Eurobaròmetre 2010:
- El 68% de kes enoreses (59% a Espanya) van contractar graduats recents i planifiquen tornar a fer-ho.
 - El 25% de les empreses (37% a Espanya) van contractar graduats recents, però no preveuen fer-ho de nou.

- Según el Eurobarómetro 2010:
- El 68% de las empresas (59% en España) contrataron a graduados recientes y planifican volver a hacerlo.
 - El 25% de las empresas (37% en España) contrataron a graduados recientes pero no prevén volver a hacerlo.

- According to the Eurobarometer 2010:
- 68% of companies (59% in Spain) have recently hired graduates and intend to hire more.
 - 25% of companies (37% in Spain) have recently hired graduates, but do not want to hire more.

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

Un 59% de les empreses i institucions de l'estudi han contractat graduats recents en els darrers cinc anys.

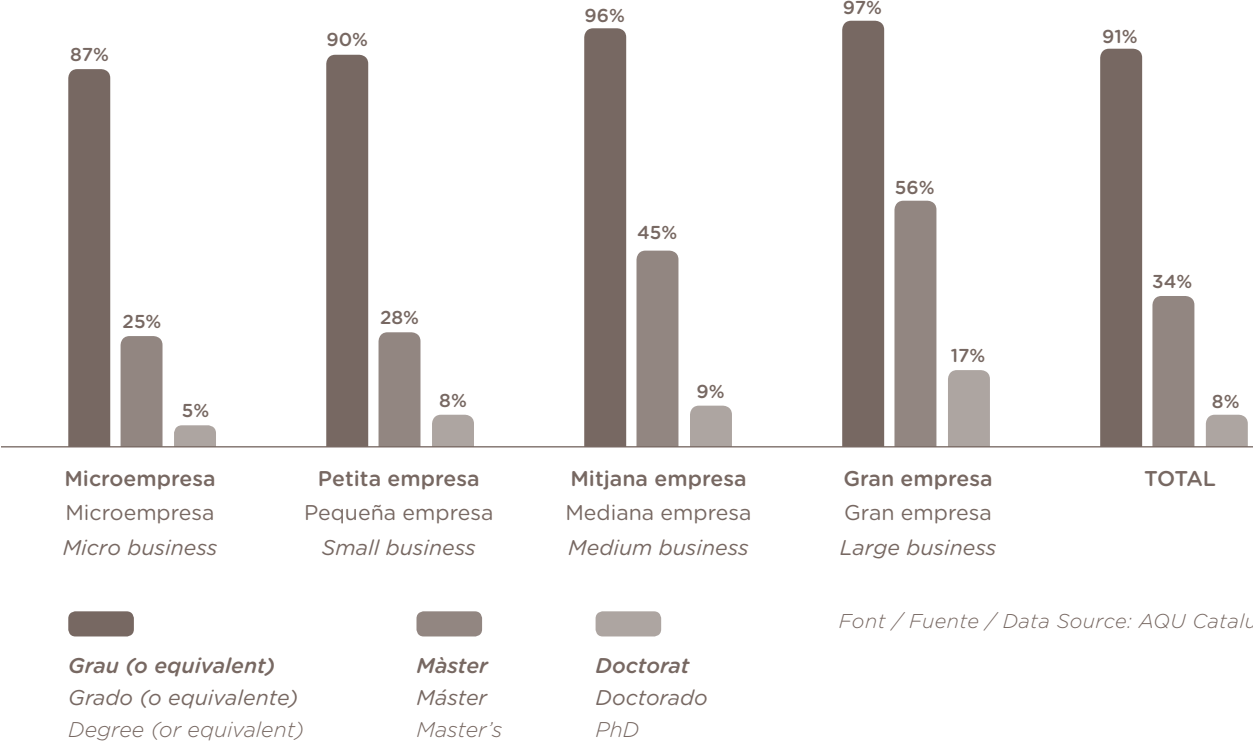
El 59% de las empresas e instituciones del estudio han contratado a graduados recientes los últimos cinco años.

59% of the businesses and institutions of the study have hired students in the last five years.

Gràfic M5. Rellevància del tipus de titulació en el procés de contractació segons la dimensió de l'empresa.

Gráfico M5. Relevancia del tipo de titulación en el proceso de contratación según la dimensión de la empresa o institución.

Figure M5. Relevance of the type of degree in the hiring process according to the size of the company.

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

NOTA: Els percentatges inclouen les respostes que han declarat que la titulació és important en general, i també les que han declarat que ho és en determinats llocs de treball.

NOTA: Los porcentajes incluyen las respuestas que han declarado que la titulación es importante en general, y también las que han declarado que lo es en determinados puestos de trabajo.

FOOTNOTE: The percentages includes answers from companies that declared degrees were important in general, as well as companies that declared that they were in specific jobs.

Entre els ocupadors de la mostra hi ha un clar consens (91%) en el fet que la titulació de grau (o equivalent) és un factor rellevant en la contractació en general o en determinats llocs de treball. No obstant això, altres titulacions universitàries superiors, com són el màster i el doctorat, sembla que no gaudeixen d'aquest suport. Només un 34% dels ocupadors de la mostra consideren la titulació de màster rellevant per a la contractació, mentre que el percentatge disminueix fins a un 8% en el cas de la titulació de doctorat.

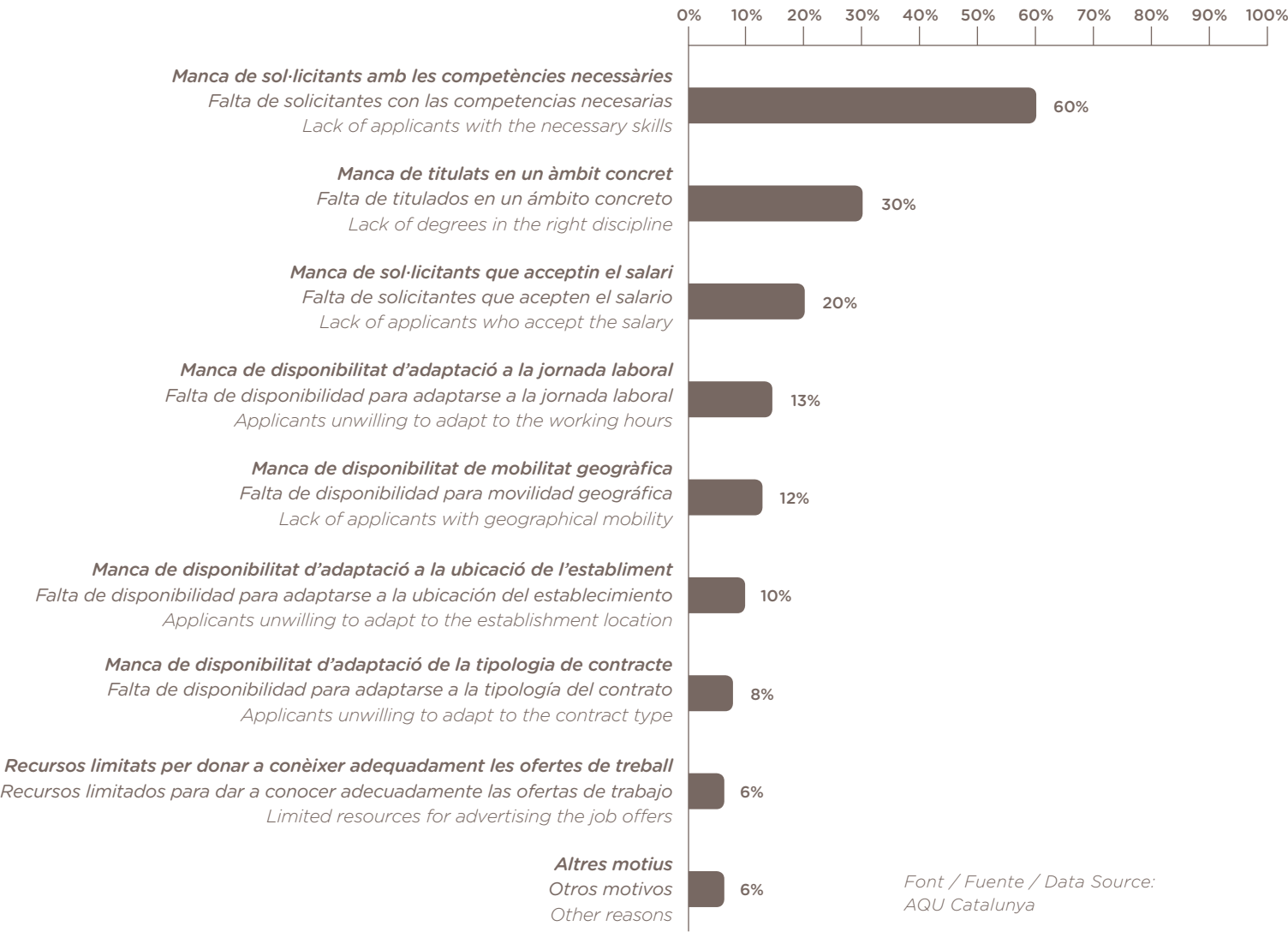
Entre los empleadores de la muestra hay un claro consenso (91%) en que la titulación de grado (o equivalente) es un factor relevante en la contratación en general o en determinados puestos de trabajo. No obstante, parece que otras titulaciones universitarias superiores, como el máster y el doctorado, no gozan de esta misma consideración. Tan sólo el 34% de los empleadores de la muestra estiman que la titulación de máster es relevante para la contratación, mientras que el porcentaje disminuye hasta el 8% en el caso de la titulación de doctorado.

Among the sample employers there is a clear consensus (91%) that having a degree (or equivalent) is important when hiring in general and for specific posts. However, superior university qualifications, such as a master's degree or PhD, do not seem to have the same support. Only 34% of the employers consider that a master's degree is important when hiring, and that percentage drops to 8% in the case of PhDs.

Gràfic M6. Motius pels quals les empreses i institucions han tingut dificultats per a contractar graduats recents.

Gráfico M6. Motivos por los cuales las empresas e instituciones han tenido dificultades para contratar a graduados recientes.

Figure M6. Reasons why companies and institutions have had difficulties recently in hiring graduates.

Hi ha diversos motius pels quals els ocupadors poden tenir dificultats en el procés de contractació. Entre les organitzacions contractants de la mostra, la principal dificultat que han afrontat en el procés de contractació és la manca de sol·licitants amb les competències necessàries (60%). A una certa distància, altres motius que han dificultat la contractació són la manca de titulats en un àmbit concret (30%) i la manca de sol·licitants que acceptin el salari (20%).

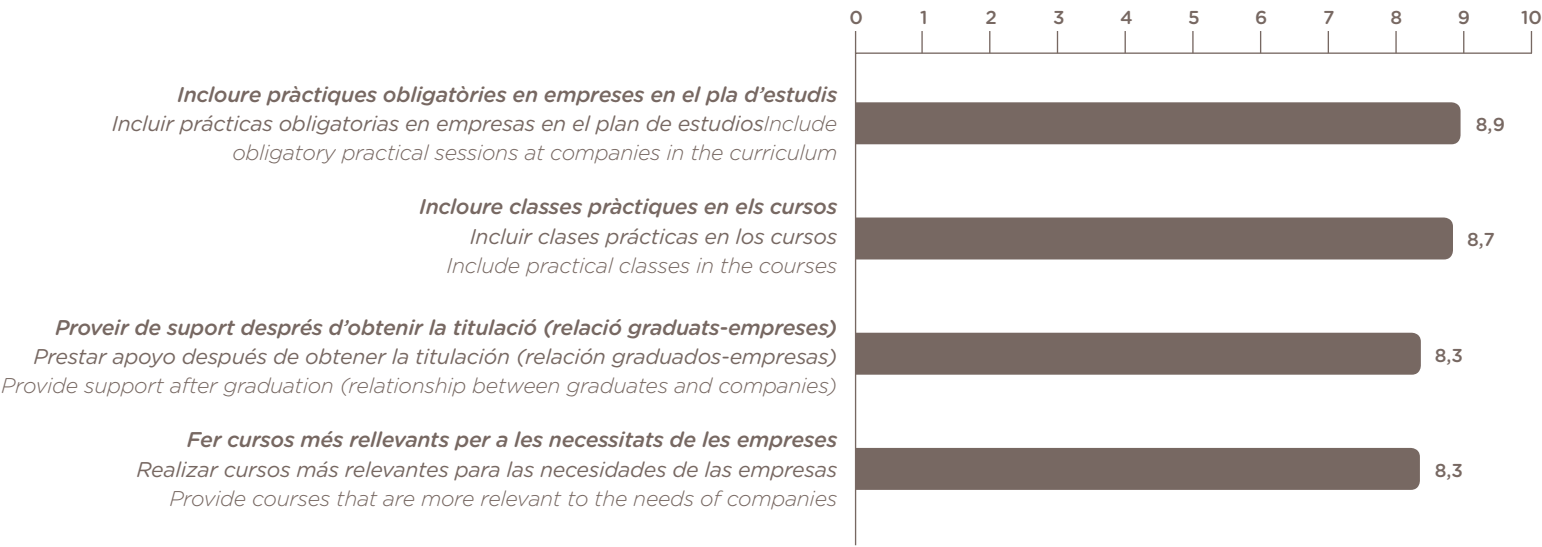
Existen diversos motivos por los cuales los empleadores pueden tener dificultades en el proceso de contratación. Entre las organizaciones contratantes de la muestra, la dificultad principal que han afrontado en el proceso de contratación es la falta de solicitantes con las competencias necesarias (60%). A cierta distancia, otros motivos que han dificultado la contratación son la falta de titulados en un ámbito concreto (30%) y la falta de solicitantes que acepten el salario (20%).

There are several reasons why employers have difficulties during the recruitment process. Among the sample companies, the main difficulty is the lack of applicants with the right skills (60%). Other, considerably less important, reasons include the lack of degrees in specific disciplines (30%) and the lack of applicants who would accept the salary (20%).

Gràfic M7. Accions més rellevants per a millorar l'ocupabilitat.

Gráfico M7. Acciones más relevantes para mejorar la ocupabilidad.

Figure M7. Best courses of action to improve employability.

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

Més d'un 60% de les empreses i institucions enquestades col·laboren de manera freqüent amb les universitats per mitjà de l'oferta de pràctiques per als estudiants de grau. Els ocupadors consideren que la millor acció per a millorar l'ocupabilitat dels graduats és la introducció de pràctiques en empreses com a part del pla d'estudis, així com incloure classes pràctiques en els cursos.

Más del 60% de las empresas e instituciones encuestadas colaboran de manera frecuente con las universidades mediante la oferta de prácticas para estudiantes de grado. Los empleadores consideran que la mejor acción para mejorar la ocupabilidad de los graduados es la introducción de prácticas en empresas como parte del plan de estudios, así como la inclusión de clases prácticas en los cursos.

More than 60% of the companies and institutions surveyed collaborate frequently with universities by offering undergraduate internships. Employers believe that the most important way of improving the employability of graduates is the introduction of practical sessions as part of the curriculum, as well as including practical classes in the courses.

Gràfic M8. Satisfacció mitjana amb les competències dels graduats recents.

Gráfico M8. Satisfacción media de los empleadores con las competencias de los graduados recientes.

Figure M8. Average level of satisfaction with the skills of recent graduates.

Les competències amb què els ocupadors de la mostra estan més satisfets són les eines informàtiques, la responsabilitat a la feina, el treball en equip, la formació teòrica i la capacitat d'aprendre. Amb les que estan menys satisfets són el lideratge i les habilitats de negociació.

Las competencias con las que están más satisfechos los empleadores de la muestra son las herramientas informáticas, la responsabilidad en el trabajo, el trabajo en equipo, la formación teórica y la capacidad de aprender. Con las que están menos satisfechos son el liderazgo y las habilidades de negociación.

Employers are most satisfied with computer skills, responsibility in the workplace, teamwork, theoretical knowledge and the capacity for learning. They are least satisfied with leadership and negotiation skills.

Font / Fuente / Data Source:
AQU Catalunya

Gràfic M9. Diferència entre les mitjanes de satisfacció i la importància de les competències dels graduats recents.

Gráfico M9. Diferencia entre las medias de satisfacción e importancia de las competencias de los graduados recientes.

Figure M9. Reasons why companies and institutions have had difficulties recently in hiring graduates.

Segons l'enquesta d'inserció laboral 2014 d'AQU Catalunya, els graduats universitaris consideren que on hi ha un dèficit més gran de formació per part de la universitat en relació amb les competències més utilitzades a la feina és en idiomes, presa de decisions i informàtica.

Tant ocupadors com graduats creuen que hi ha un marge de millora per a fer casar millor l'oferta amb la demanda. Universitats i empreses han de treballar conjuntament per assegurar un bon encaix entre les competències que s'aprenen a la universitat i les que s'utilitzen en l'entorn laboral.

Según la encuesta de inserción laboral 2014 de AQU Catalunya, los graduados universitarios consideran que los idiomas, la toma de decisiones y la informática son los aspectos en los que hay un mayor déficit de formación por parte de la universidad en relación con las competencias más utilizadas en el trabajo.

Tanto empleadores como graduados consideran que hay margen para casar mejor la oferta y la demanda. Universidades y empresas deben trabajar de forma conjunta para asegurar un buen encaje entre las competencias que se aprenden en la universidad y las que se utilizan en el entorno laboral.

According to the AQU's 2014 labour survey, university graduates believe that the weakest areas of university education in terms of the most useful skills are languages, decision-making and computer skills.

Both employers and graduates believe that there is room for improvement in terms of matching supply and demand. Universities and companies have to work together in order to ensure that there is a good fit between the skills taught at universities and those that are used in the workplace.

Font / Fuente / Data Source: AQU Catalunya

PREMIS COL·LECTIUS 2015 VICENS VIVES A LA QUALITAT DOCENT

La distinció Jaume Vicens Vives a la qualitat docent universitària va ser establerta l'any 1996 pel Govern de la Generalitat amb l'objectiu de destacar l'excel·lència en la pràctica docent universitària.

Les candidatures són seleccionades a partir de les propostes fetes pels consells socials de les universitats públiques catalanes o els òrgans equivalents en el cas de les universitats privades. Les concessions de les distincions es lliuren durant la inauguració del curs universitari al mes de setembre.

Aquests premis poden ser atorgats a títol individual o a títol col·lectiu. L'import de les distincions Jaume Vicens Vives s'ingressa en els pressupostos de les universitats corresponents, i s'ha de destinar a projectes d'innovació o de millora docent triats pels premiats.

En aquest apartat destacarem els dos premis col·lectius atorgats l'any 2015.

1. Distinció per la llarga trajectòria, la qualitat docent i de la recerca i les iniciatives innovadores en els estudis científics amb la finalitat de crear nous perfils professionals al professorat de la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona.

La Facultat de Ciències de la UAB, des de la seva creació, ha tingut un caràcter innovador palesat en l'oferta d'estudis. Aprofitant l'adaptació dels estudis a l'Espai Europeu d'Educació Superior, es van dissenyar titulacions dobles, com ara els dobles graus de física i matemàtiques, física i química o ciències ambientals i geologia, que esdevingueren una oferta d'èxit.

D'altra banda, la Facultat de Ciències ha fet coexistir l'aposta docent innovadora amb accions adreçades a incrementar l'activitat investigadora, tant en els departaments vinculats a la Facultat, com en el conjunt d'instituts i centres de recerca que s'han instal·lat al seu voltant.

En els darrers anys, la Facultat ha ideat iniciatives per a fomentar l'interès per les ciències experimentals entre els alumnes d'ensenyament secundari: els Dissabtes de la Física, de les Matemàtiques o del Medi ambient, el programa Camí de la ciència, l'Espai Ciència, la Química interactiva, la Gimcana Geològica o xerrades de divulgació en instituts i ajuntaments que imparteixen els docents.

Més informació:
<http://www.uab.cat/web/sala-de-premsa/detall-de-noticia/la-facultat-de-ciencies-de-la-uab-premi-jaume-icens-vives-2015-1345667174054.html?noticiaid=134568801197>

2. Projecte Laboratoris 2.0 de la Universitat Rovira i Virgili: millora dels resultats d'aprenentatge mitjançant eines TAC (tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement) als laboratoris del grau en enginyeria mecànica, pel seu caràcter innovador i els resultats formatius derivats, enfocats essencialment a les necessitats de l'entorn industrial.

La distinció atorgada als laboratoris del grau en enginyeria mecànica de la URV ha estat concedida pel seu caràcter innovador i pels resultats formatius derivats, enfocats essencialment a les necessitats de l'entorn industrial.

El professorat d'aquest grau va detectar problemes en l'adquisició dels resultats d'aprenentatge, una reducció del rendiment i un augment de la taxa d'abandonament a causa de la manca de motivació, la falta d'assimilació de conceptes i les mancances d'habilitats orals. Per tal de solucionar-ho, el curs passat van decidir implementar una nova metodologia en què combinen recursos educatius digitals i tecnologies d'aprenentatge a distància amb mètodes presencials, com ara vídeos de les sessions pràctiques. S'ha dissenyat material docent il·lustratiu amb detalls de les sessions de laboratori i mètodes d'autoavaluació interactius previs i posteriors a cada pràctica. Com a resultat, amb aquest model s'ha aconseguit incrementar el nombre d'aprovat (pràcticament el doble que el curs anterior) i ha disminuït a la meitat el nombre d'estudiants no presentats. Els alumnes han valorat satisfactòriament aquestes eines.

Més informació:
<http://diaridigital.urv.cat/el-projecte-laboratoris-2-0-de-letseq-distincio-jaume-icens-vives-2015-de-la-generalitat/>

PREMIOS COLECTIVOS 2015 VICENS VIVES A LA CALIDAD DOCENTE

La distinción Jaime Vicens Vives a la calidad docente universitaria fue creada en 1996 por el Gobierno de la Generalitat con el objetivo de destacar la excelencia en la práctica docente universitaria.

Las candidaturas son seleccionadas a partir de las propuestas presentadas por los consejos sociales de las universidades públicas catalanas, o por los órganos equivalentes en el caso de las universidades privadas. Las distinciones se entregan en el transcurso de la inauguración del curso universitario, en el mes de septiembre.

Estos premios pueden ser otorgados a título individual o a título colectivo. El importe de las distinciones Jaime Vicens Vives se ingresa en los presupuestos de las universidades correspondientes y debe destinarse a los proyectos de innovación o de mejora docente que elijan los premiados.

En este apartado destacaremos los dos premios colectivos otorgados en 2015:

1. Distinción por su larga trayectoria, por la calidad docente e investigadora y por las iniciativas innovadoras en los estudios científicos con la finalidad de crear nuevos perfiles profesionales en el profesorado de la Facultad de Ciencias de la Universitat Autònoma de Barcelona.

La Facultad de Ciencias de la UAB ha tenido desde su creación un carácter innovador, como pone de manifiesto su oferta de estudios. Aprovechando la adaptación de los estudios al Espacio Europeo de Educación Superior, se diseñaron titulaciones dobles, como por ejemplo los dobles grados de Física y Matemáticas, Física y Química o Ciencias Ambientales y Geología, que se tornaron en una oferta de éxito.

Por otro lado, la Facultad de Ciencias ha optado por la coexistencia de la apuesta docente innovadora con diversas acciones encaminadas a incrementar la actividad investigadora, tanto en los departamentos asociados a la facultad como en el conjunto de institutos y centros de investigación que se han instalado a su alrededor.

En los últimos años, la facultad ha emprendido iniciativas para fomentar el interés hacia las ciencias experimentales entre los alumnos de enseñanza secundaria: los Sábados de la Física, de las Matemáticas o del Medio Ambiente, el programa Camino de la Ciencia, el Espacio Ciencia, la Química Interactiva, la Gimcana Geológica o charlas de divulgación en institutos y ayuntamientos impartidas por sus docentes.

Más información:
<http://www.uab.cat/web/sala-de-premsa/detall-de-noticia/la-facultat-de-ciencies-de-la-uab-premi-jaume-vicens-vives-2015-1345667174054.html?noticiaid=1345688801197>

2. «Proyecto Laboratorios 2.0» de la Universitat Rovira i Virgili: mejora de los resultados de aprendizaje mediante herramientas TAC (tecnologías del aprendizaje y el conocimiento) en los laboratorios del grado en Ingeniería Mecánica, por su carácter innovador y por los resultados formativos derivados, enfocados esencialmente a las necesidades del entorno industrial.

La distinción otorgada a los laboratorios del grado en Ingeniería Mecánica de la URV ha sido concedida por su carácter innovador y por los resultados formativos derivados, enfocados esencialmente a las necesidades del entorno industrial.

El profesorado de este grado detectó problemas en la adquisición de los resultados de aprendizaje, una reducción del rendimiento y un aumento de la tasa de abandono debido a la falta de motivación, a la falta de asimilación de conceptos y a la carencia de habilidades orales. Para solucionarlo, el curso pasado decidieron implementar una nueva metodología que combina recursos educativos digitales y tecnologías de aprendizaje a distancia con métodos presenciales, como por ejemplo vídeos de las sesiones prácticas. Se ha diseñado material docente ilustrativo con detalles de las sesiones de laboratorio y métodos de autoevaluación interactivos previos y posteriores a cada práctica. Como resultado, con este modelo se ha logrado aumentar el número de aprobados (prácticamente el doble que el curso anterior) y ha disminuido a la mitad el número de estudiantes no presentados. Los alumnos han valorado satisfactoriamente estas herramientas.

Más información:
<http://diaridigital.urv.cat/el-projecte-laboratoris-2-0-de-letseq-distincio-jaume-vicens-vives-2015-de-la-generalitat/>

2015 VICENS VIVES COLLECTIVE TEACHING AWARDS FOR QUALITY IN TEACHING

The Jaume Vicens Vives distinction awards for quality in university teaching were established in 1996 by the Catalan government in order to highlight teaching excellence at universities.

Candidates are selected from among those proposed by the social councils of public universities and equivalent bodies at private universities. The awards are made at the official beginning of the academic year in September.

These prizes may be awarded to an individual or a collective. The Jaume Vicens Vives distinctions award a sum of money that is added to the university budget and must be allocated to innovation or educational improvement projects chosen by the winners.

This section will highlight the two group awards granted in 2015.

1. Distinction for its long history, the quality of its teaching and research and for the innovation in scientific studies in order to create new professional profiles for the teaching staff at the Faculty of Sciences at the Autonomous University of Barcelona (UAB).

The Faculty of Sciences at the UAB has been clearly innovative since its inception. Taking advantage of the introduction of European Higher Education Area studies, new double degrees were designed such as the double degrees in physics and maths, physics and chemistry, or environmental science and geology, and became very popular.

Furthermore, the Faculty of Sciences has also committed to innovation in teaching by increasing research activities in departments linked to the Faculty as well as in the institutions and research centres which have been established around it.

In recent years, the Faculty has designed initiatives to encourage interest in experimental science among secondary school pupils: Physics, Maths or Environmental Science Saturdays, the Science Road programme, the Science Space, Interactive Chemistry, the Geology Challenge, or outreach talks with institutions and city councils to be passed on to their teachers.

More information:
<http://www.uab.cat/web/sala-de-premsa/detall-de-noticia/la-facultat-de-ciencies-de-la-uab-premi-jaume-icens-vives-2015-1345667174054.html?noticiaid=1345688801197>

2. ‘Project Laboratories 2.0’ at the Rovira i Virgili University: improving the results of learning through LKT (Learning and Knowledge Technologies) at the Mechanical Engineering Degree laboratories, for their innovative nature and for the training results, geared primarily to the needs of the industrial environment.

The URV Mechanical Engineering Degree laboratories were awarded the distinction for their innovation and results, geared primarily to the needs of the industrial environment.

The teaching staff of this degree detected problems in the achievement of learning objectives, a reduction in performance, and an increased dropout rate owing to a lack of motivation, an inability to assimilated concepts, and a lack of oral skills. In order to solve these issues, they decided to implement a new teaching method during the last degree course which combined digital educational resources and distance learning with on-campus method, such as videos of training sessions. Illustrative educational material has been designed with details of laboratory sessions and interactive self-evaluation methods before and after each practice. This model has reduced by half the number of students who don’t show up. Students have rated their satisfaction with these tools.

More information:
<http://diaridigital.urv.cat/el-projecte-laboratoris-2-0-de-letseq-distincio-jaume-icens-vives-2015-de-la-generalitat/>

La formació de ciutadans crítics i compromesos i de professionals competents és la primera missió de les universitats; ho ha estat històricament i ho continua sent avui dia en un món més complex, més canviant i cada cop més globalitzat. Per això el conjunt de les universitats públiques catalanes, agrupades en l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP), presentem l'informe «Indicadors de formació i docència 2016». Aquest informe pretén donar a conèixer un seguit de dades sobre la formació i la docència universitària, tenint en compte tots els aspectes que hi intervenen, des dels estudiants i el personal docent i investigador mateixos fins als programes formatius i la corresponent acreditació de qualitat, passant per les infraestructures, la mobilitat internacional o les ofertes de formació al llarg de la vida.

La formación de ciudadanos críticos y comprometidos, además de profesionales competentes, constituye la primera misión de las universidades. Así ha sido históricamente y así sigue siendo hoy en día, en un mundo cada vez más complejo, cambiante y globalizado. Por eso el conjunto de las universidades públicas catalanas, agrupadas en la Asociación Catalana de Universidades Públicas (ACUP), presentamos el Informe de indicadores de formación y docencia 2016. Este Informe pretende dar a conocer toda una serie de datos sobre la formación y la docencia universitarias, teniendo en cuenta todos los aspectos: desde los propios estudiantes y el personal docente e investigador hasta los programas formativos y su acreditación de calidad, pasando por las infraestructuras, la movilidad internacional o las ofertas de formación a lo largo de la vida.

The main goal of universities is to educate critical and committed citizens and competent professionals. This was true in the past and remains true today, in a world that is increasingly complex, changing and increasingly globalised. For this reason, all Catalan public universities, grouped together as the Catalan Association for Public Universities (Associació Catalana d'Universitats Públiques, ACUP), present the Indicators of Training and Teaching Report, 2016. The report seeks to provide a range of data on training and teaching in universities, taking into account all contributing factors, from the students themselves and the teaching and research staff to the educational courses, their quality accreditation, as well as the infrastructure, international mobility, and the options for lifelong education.

info@acup.cat
www.acup.cat